

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Ruimtelijke motivering ontwikkeling MFA, Notenboomstraat te Haalderen

Gemeente Lingewaard

Definitief

movares smart urban engineering

colofon

projectnaam
Ruimtelijke motivering ontwikkeling MFA, Notenboomstraat te Haalderen

datum
19 augustus 2025

projectnummer
P07882

opdrachtgever
Gemeente Lingewaard

Movares | BRO Adviseurs B.V.
projectleider
JvdA

projectteam
AvdO

bron kaft
Movares | BRO Adviseurs B.V.

review
JvdA

Willemsplein 2
5211 AK ’s-Hertogenbosch
+31 (0)73 208 91 55
info@bro.nl
www.bro.nl

movares smart urban engineering

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Projectgebied 6
1.3 Procedure 6
1.4 Leeswijzer 6

2 Beschrijving bestaande situatie 7

3 Voorgenomen ontwikkeling 8
3.1 Beoogd programma 8
3.2 Terreininrichting/-indeling 8
3.3 Ruimtelijke inpassing 11
3.4 Klimaatadaptatie en duurzaamheid 11
3.5 Relatie met het 'Omgevingsplan gemeente Lingewaard' 11

4 Beleidsmatige aspecten en regelgeving in de fysieke leefomgeving 14
4.1 Rijksbeleid en Rijksregels 14
4.1.1 Nationale Omgevingsvisie 14
4.1.2 Instructieregels Rijk (AMvB's) 14
4.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking 15
4.1.4 Conclusie 15
4.2 Provinciaal beleid en provinciale regels 15
4.2.1 Omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland' 15
4.2.2 Omgevingsverordening provincie Gelderland 16
4.2.3 Conclusie 16
4.3 Regionaal beleid 16
4.3.1 Regionale Energie Strategie (RES) Arnhem – Nijmegen 16
4.3.2 Conclusie 17
4.4 Beleid waterschap Rivierenland 17
4.4.1 Watervisie 2050 17
4.4.2 Waterbeheerprogramma 2022-2027 'Versterken. Verbinden. Vergroenen' 17
4.4.3 Waterschapsverordening Waterschap Rivierenland 17
4.4.4 Conclusie 18
4.5 Beleid gemeente Lingewaard 18
4.5.1 Omgevingsvisie 18
4.5.2 Dorpsontwikkelingsplan Haalderen 19
4.5.3 Beleidsregel van de gemeenteraad van de gemeente Lingewaard houdende regels omtrent sport 19
4.5.4 Contourennota Accommodatie- en Vastgoedbeleid 20
4.5.5 Welstandsbeleid 21
4.5.6 Conclusie 22

5 Omgevingsaspecten in de fysieke leefomgeving 23
5.1 Verkeersgeneratie, - afwikkeling en parkeren 23
5.1.1 Toetsingskader 23
5.1.2 Onderzoek 23
5.1.3 Conclusie 25
5.2 Geluid 26
5.2.1 Toetsingskader 26
5.2.2 Onderzoek 27
5.2.3 Conclusie 27
5.3 Luchtkwaliteit 27
5.3.1 Toetsingskader 27
5.3.2 Onderzoek 28
5.3.3 Conclusie 29
5.4 Lichthinder 29
5.4.1 Toetsingskader 29
5.4.2 Onderzoek 30
5.4.3 Conclusie 30
5.5 Activiteiten en milieuzonering 30
5.5.1 Toetsingskader 30
5.5.2 Onderzoek 31
5.5.3 Conclusie 31
5.6 Omgevingsveiligheid 31
5.6.1 Toetsingskader 31
5.6.2 Onderzoek 33
5.6.3 Conclusie 34
5.7 Kabels en leidingen 34
5.7.1 Toetsingskader 34
5.7.2 Onderzoek 35
5.7.3 Conclusie 35
5.8 Elektromagnetische straling 35
5.8.1 Toetsingskader 35
5.8.2 Onderzoek 36
5.8.3 Conclusie 36
5.9 Gezondheid 36
5.9.1 Toetsingskader 36
5.9.2 Onderzoek 37
5.9.3 Conclusie 37
5.10 Trilling 37
5.10.1 Toetsingskader 37
5.10.2 Onderzoek 38
5.10.3 Conclusie 38
5.11 Natuur en landschap 38
5.11.1 Toetsingskader 38
5.11.2 Onderzoek 40
5.11.3 Conclusie 41
5.12 Bodem 41
5.12.1 Toetsingskader 41
5.12.2 Onderzoek 41
5.12.3 Conclusie 42
5.13 Weging van het waterbelang 42
5.13.1 Toetsingskader 42
5.13.2 Onderzoek 42
5.13.3 Conclusie 43
5.14 Archeologie, cultuurhistorie en landschap 43
5.14.1 Toetsingskader 43
5.14.2 Onderzoek 44
5.14.3 Conclusie 45
5.15 Mer-beoordeling 45
5.15.1 Toetsingskader 45
5.15.2 Onderzoek 46
5.15.3 Conclusie 46

6 Financiële en maatschappelijke uitvoerbaarheid 47
6.1 Financieel-economische haalbaarheid 47
6.2 Maatschappelijke verantwoording 47
6.2.1 Participatie en omgevingsdialoog 47

6.2.2 Vergunningprocedure 48
6.2.3 Bezwaar en beroep 48

7 Belangenafweging en conclusie 49
7.1 Evenwichtige toedeling van functies aan locaties 49
7.2 Conclusie 49

SEPARATE BIJLAGEN

Bijlage 1 Plantekeningen
Bijlage 2 Verlichtingsplan
Bijlage 3 Rapport verkeersstudie Haalderen
Bijlage 4 Akoestisch onderzoek industrielawaai/activiteiten MFA
Bijlage 5 Ecologische rapportages
Bijlage 6 Stikstofonderzoek
Bijlage 7 Verkennend bodemonderzoek
Bijlage 8 Weging van het waterbelang
Bijlage 9 Archeologische onderzoeken
Bijlage 10 Participatieplan en participatieverslag

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het voornemen bestaat om aan de Notenboomstraat te Haalderen, gemeente Lingewaard, een multifunctionele accommodatie (MFA) te realiseren op het huidige sportpark. De gemeente Lingewaard heeft in 2019 de Contourennota Accommodatie- en Vastgoedbeleid vastgesteld. Een belangrijke pijler is het in co-creatie met de omwonenden komen tot een maatschappelijk accommodatieplan per kern. De gemeente wil voor iedere kern voldoende faciliteiten bieden voor sport, cultuur en welzijnsactiviteiten met als doel de leefbaarheid van een kern minimaal op het huidige niveau te behouden en waar mogelijk te verbeteren.

Voor de kern Haalderen heeft de werkgroep bestaande uit de voetbalvereniging HAVO, het wijkplatform Haalderen Leeft, de Tennisclub Haalderen, het Dorpshuis De Tichel en Stichting KIVAC (kinderdorp) samen met de gemeente en in samenspraak met een brede klankbordgroep en ná overleg met omwonenden gekozen voor een scenario waar alle functies bij elkaar worden gegroepeerd in een multifunctionele cultuur- en sportaccommodatie op het terrein van voetbalvereniging RKVV HAVO.

De voorgenomen ontwikkeling past echter niet binnen de regels van het vigerende bestemmingsplan ‘Buitengebied Lingewaard’, dat is vastgesteld op 31 oktober 2013. Dit bestemmingsplan maakt sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 deel uit van het tijdelijk deel van het omgevingsplan van de gemeente Lingewaard. Uit de regels blijkt dat op grond met de bestemming ‘Sport’ uitsluitend bedrijfsgebouwen zijn toegestaan binnen het bouwvlak. De MFA en een berging worden buiten het bouwvlak gerealiseerd. Dit is niet toegestaan. Om de voorgenomen ontwikkeling mogelijk te maken, moet van het planologisch regime worden afgeweken. Dit kan middels een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA). Onderhavige ruimtelijke motivering is essentieel voor het onderbouwen van deze afwijking.

Figuur 1.1 Weergave projectgebied (bron: PDOK Viewer)

1.2 Projectgebied

De beoogde ontwikkeling is voorzien op het terrein van voetbalvereniging RKVV HAVO aan de Notenboomstraat te Haalderen. Het sportterrein is gelegen binnen de bebouwde kom op de overgang van de kern Haalderen naar het buitengebied. De projectlocatie staat kadastraal bekend als gemeente Bemmel, sectie G, nummers 844, 1401, 1494 en 1528 (gedeeltelijk). De projectlocatie is met indicatieve begrenzing weergeven in figuur 1.1. In hoofdstuk 2 is een uitgebreidere toelichting op de projectlocatie opgenomen.

1.3 Procedure

Om de ontwikkeling mogelijk te maken wordt een omgevingsvergunning aangevraagd voor een zogeheten 'buitenplanse omgevingsplanactiviteit'. In de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet staat de definitie van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) genoemd. Deze luidt als volgt:

"buitenplanse omgevingsplanactiviteit: activiteit, inhoudende:

a. een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die in strijd is met het omgevingsplan, of

b. een andere activiteit die in strijd is met het omgevingsplan."

Artikel 5.1 van de Omgevingswet bevat de omgevingsvergunningplicht voor de omgevingsplanactiviteit. Hierin staat vermeld dat het verboden is zonder omgevingsvergunning een omgevingsplanactiviteit te verrichten, tenzij het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval. Ook is hierin de omgevingsvergunningplicht voor een bouwactiviteit opgenomen.

Met de voorgenomen ontwikkeling is er sprake van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (zie nader par. 3.5). Ook is er sprake van een concreet bouwplan. Hierdoor is het mogelijk om een omgevingsvergunning voor een BOPA aan te vragen.

Voor een omgevingsvergunning voor een BOPA geldt in beginsel de reguliere procedure, tenzij het bevoegd gezag anders besluit. In dit geval is er sprake van de uitgebreide voorbereidingsprocedure. Zodoende is er sprake van een beslistermijn van 6 maanden (eenmaal verlenging mogelijk van maximaal 6 weken).

Artikel 5.18 van de Omgevingswet bevat de grondslag voor de beoordelingsregels van omgevingsplanactiviteiten. Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat algemene beoordelingsregels voor de aanvraag van een omgevingsvergunning voor een BOPA. Hierin staat dat de vergunning enkel wordt verleend met het oog op een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties' (ETFAL) (artikel 8.0a, tweede lid). Bij ETFAL moet sprake zijn van een balans tussen beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving.

In onderhavige ruimtelijke motivering worden alle relevante gevolgen van de voorgenomen ontwikkeling voor de fysieke leefomgeving uiteengezet en wordt onderbouwd dat de ontwikkeling in overeenstemming is met ETFAL en uitvoerbaar is.

1.4 Leeswijzer

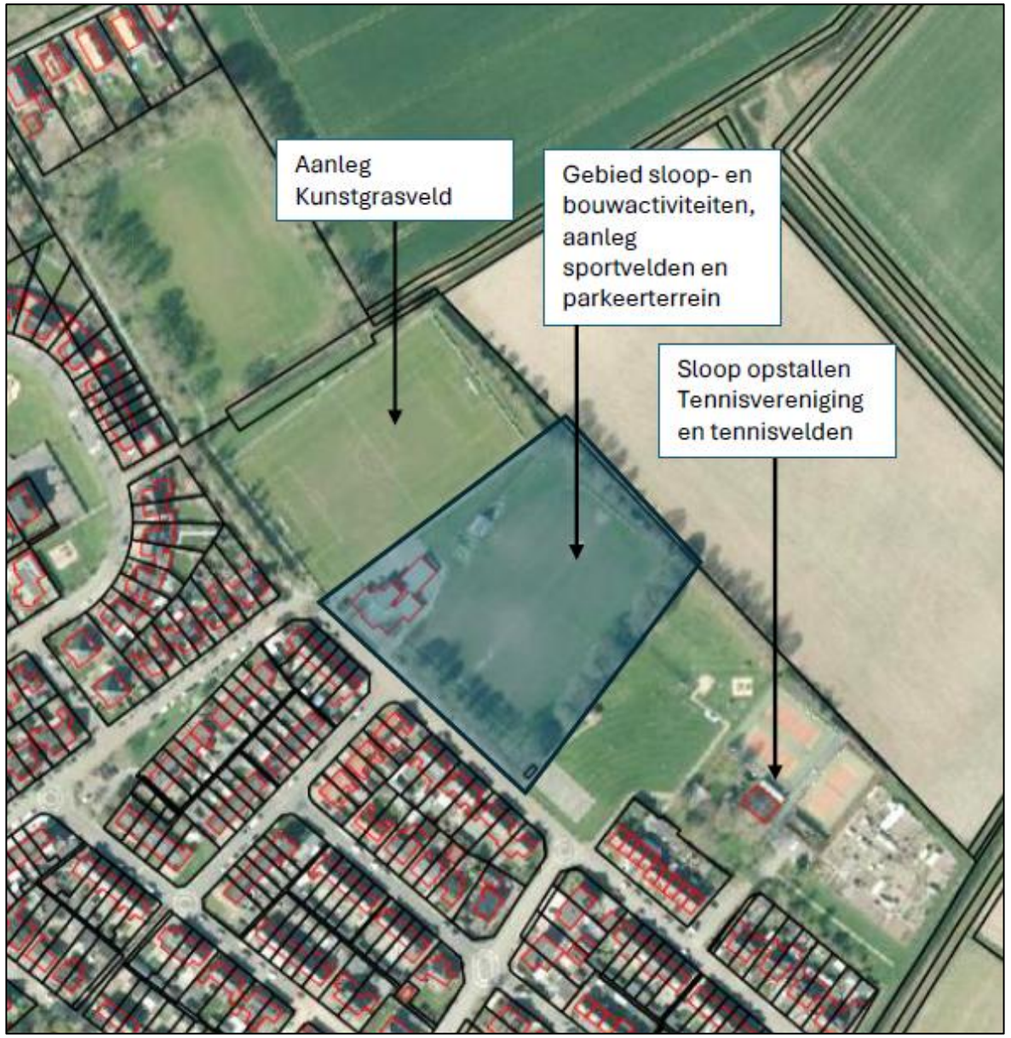
Voorliggende ruimtelijke motivering bestaat uit verschillende onderdelen. Na dit inleidende hoofdstuk volgt in hoofdstuk 2 een beschrijving van de bestaande situatie ter plaatse van het projectgebied. In hoofdstuk 3 wordt nader ingegaan op de voorgenomen ontwikkeling en de relatie met het omgevingsplan. In hoofdstuk 4 wordt gemotiveerd op welke wijze de ontwikkeling past binnen de geldende beleidskaders, regelgeving en visie/doelen op Rijks-, provinciaal, regionaal, waterschaps- en gemeentelijk niveau. Hierna volgt in hoofdstuk 5 een beoordeling van het planvoornemen aan de omgevingsaspecten met betrekking tot de fysieke leefomgeving. Tot slot wordt in hoofdstuk 6 ingegaan op de financiële en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het initiatief. Afgesloten wordt met een conclusie en belangenafweging in hoofdstuk 7. De onderzoeksrapporten zijn als separate bijlagen toegevoegd.

2 Beschrijving bestaande situatie

Het projectgebied bevindt zich aan de Notenboomstraat 60, binnen de bebouwde kom van de kern Haalderen. De locatie staat kadastraal bekend als gemeente Bemmel, sectie G, nummers 844, 1401, 1494 en 1528 (gedeeltelijk), met een oppervlakte van circa 50.000 m^2. In de huidige situatie is er op de locatie sprake van een sportterrein dat wordt ingevuld door voetbalvereniging RKVV HAVO. In de huidige situatie is er sprake van 3 voetbalvelden, een clubgebouw, een berging voor onderhoudsmateriaal en andere ruimte beschikbaar voor sport.

Verder ligt het projectgebied op de grens van de kern Haalderen en het buitengebied en wordt het omgeven door een verscheidenheid aan functies, waaronder woningen, maatschappelijke voorzieningen, detailhandel, horeca, recreatie voorzieningen en (agrarische) bedrijvigheid. Ten zuidwesten is de kern van Haalderen gelegen. In het noordoosten zijn veelal agrarische percelen gelegen.

De huidige situatie en omgeving van het projectgebied zijn in figuur 2.1 weergegeven.

Figuur 2.1 Weergave huidige situatie projectgebied met weergave toekomstige ingrepen (bron: Projectplan MFA Haalderen, gemeente Lingewaard)

3 Voorgenomen ontwikkeling

3.1 Beoogd programma

Het voornemen bestaat om op het sportterrein van voetbalclub RKVV HAVO aan de Notenboomstraat te Haalderen een multifunctionele accommodatie (MFA) te realiseren waar alle functies (cultuur, sport en welzijn) bij elkaar worden gegroepeerd.

Met de voorgenomen ontwikkeling gaan de volgende voorzieningen gepaard:

- Sloop van het bestaande kleed-clubgebouw;
- Sloop van het bestaande clubhuis en tennisbanen;
- Realisatie van ruimte voor kleed-clubvoorzieningen;
- Aanleggen van één kunstgrasveld, ter plaatse van bestaand natuurgrasveld;
- Behoud van het natuurgrasveld;
- Vervanging van 3 tennisbanen naar een andere locatie;
- Vrijkomende locatie van tennisbanen slopen en inzaaien met gras;
- Sloop oude en voorzien in nieuwe berging voor machinepark en onderhoudsmaterialen (o.a. voor Kivac);
- Functioneel gebruik van MFA in combinatie met speelveld.
- Ter vervanging van de (maatschappelijke) activiteiten in Dorpshuis De Tichel (met onder andere een bibliotheek) wordt voorzien in een nieuwe accommodatie binnen het MFA.

Verder zijn er nog enkele voorzieningen, die geen deel uitmaken van de basisvoorzieningen van het plan, maar wel in de planvorming worden meegenomen. Deze voorzieningen kunnen op initiatief van de verenigingen en door bijvoorbeeld fondsenwerving worden gerealiseerd. De realisatie dient passend binnen de scope en de planning van het project te zijn. Het gaat om:

- Een kwaliteitsimpuls in en om het natuurgrasveld;
- Realisatie van minimaal 2 padelbanen;
- Verplaatsing van speeltoestellen;
- Realisatie van een multifunctioneel speelveld (multicourt);
- Realisatie van fitness-/beweegtoestellen;
- Realisatie van speelveld met speeltoestellen op het open sportpark (openbaar).

Het MFA krijgt een totaalprogramma van ca. 1.024 m² bruto vloeroppervlak (bvo).

3.2 Terreininrichting/-indeling

In de toekomstige situatie zal de multifunctionele accommodatie (MFA) op de as van het nieuwe hoofdveld van HAVO zijn gesitueerd. Zo kan vanaf het terras op het hoofdveld gekeken worden. Het hoofdveld wordt voorzien van kunstgras en ledverlichting. Aan de noordoostzijde van de accommodatie worden drie tennisbanen gerealiseerd, bestaande uit een enkele baan en een dubbele baan. Het type kunstgras en de verlichting van de nieuwe tennisbanen zijn gelijk aan de tennisbanen in de huidige situatie. Door een uitbreiding van het talud is hier op de verdiepingshoogte ruimte voor een terras met zicht op de twee geschakelde tennisbanen. Daarnaast is er ruimte gereserveerd voor twee padelbanen. Voor KIVAC (kinderdorp) is er centraal op het terrein een veld, dat grenst aan de MFA. Verder komt nabij de MFA een Jeu de Boulesbaan van 3 bij 13 meter. De berging voor de voetbal, tennis en KIVAC komt aan de oostzijde achter de tennisbanen. Deze berging krijgt een lengte van ongeveer 14 meter, een breedte van circa 8 meter en een hoogte van circa 4,5 meter.

Verder komt rondom het sportpark een wandelroute waar in de toekomst naar behoefte enkele fitnesstoestellen kunnen worden geplaatst. Vanaf de Notenboomstraat komt een eigen entree voor voetgangers en fietsers, die over een ontmoetingsplein bij de MFA uitkomen. Het fietsparkeren krijgt een eigen inrit vanaf de Notenboomstraat. Daar is ruimte voor het plaatsen van 100 fietsen. Daarnaast worden 4 parkeerplaatsen voor minder**v**aliden gerealiseerd. Verder is er een toegang voor gemotoriseerd verkeer richting het parkeerterrein. De parkeerplaatsen worden uitgevoerd in gras met stabilisatie welke nader te bepalen is. De rijbaan wordt uitgevoerd in klinkers. De parkeerplaats langs de Notenboomstraat zal worden voorzien van een aantal groenvakken met bomen. De nieuwe parkeerplaats zal ook worden voorzien van groenvakken met bomen.

Figuur 3.1 geeft de beoogde toekomstige terreininrichting weer. De toekomstige inrichting is voor een duidelijke weergave tevens in de bijlagen opgenomen. Ook zijn in de bijlagen overige tekeningen opgenomen. In figuur 3.2 zijn enkele impressiebeelden opgenomen.

Figuur 3.1 Weergave toekomstige situatie projectgebied (bron: Projectplan MFA Haalderen, gemeente Lingewaard)

Figuur 3.2 Impressiebeelden MFA (bron: gemeente Lingewaard)

3.3 Ruimtelijke inpassing

Bij het ontwerp van het gebouw is bewust gekozen voor een compact volume met twee bouwlagen, waarbij het souterrain deels in de grond is verdiept. Deze keuze vloeit voort uit het programma van eisen en het bijbehorende ruimteschema, in combinatie met de wens om het gebouw goed toegankelijk te maken. Tegelijkertijd is een belangrijk uitgangspunt om het gebouw niet te massief boven het maaiveld uit te laten steken, zodat het op een natuurlijke manier onderdeel wordt van het sportpark en de landschappelijke structuur zo min mogelijk verstoort.

Het souterrain herbergt functies die geen of weinig daglicht nodig hebben, zoals kleedruimten, douches en bergingen. Op de begane grond bevinden zich de ruimten voor ontmoeting en activiteit, waaronder verschillende zalen, een bibliotheek en multifunctionele vergaderruimten.

Door het gebouw circa 1,5 meter verdiept ten opzichte van het maaiveld te positioneren, zijn beide verdiepingen goed toegankelijk voor mindervaliden. Deze ligging maakt het mogelijk om het gebouw op een zorgvuldige en esthetische wijze te integreren in het terrein, met behulp van taluds, een tribune en diverse hellingbanen. Het subtiele hoogteverschil zorgt ervoor dat de hoofdentree via een licht oplopend pad bereikt kan worden.

Verder is het gebouw alzijdig ontworpen, waarbij elke zijde uitnodigt het gebouw te betreden. Vanaf elke verblijfsruimte op de begane grond is er zicht op het hoger gelegen sportpark, wat zorgt voor een sterke visuele relatie tussen het gebouw en zijn omgeving. Er ontstaat overzicht op het sportpark. Zodoende is het gebouw zowel ruimtelijk/stedenbouwkundig als qua uitstraling passend binnen de omgeving.

3.4 Klimaatadaptatie en duurzaamheid

Met het planvoornemen wordt aandacht besteed aan zowel klimaatadaptatiemaatregelen als duurzaamheidsinitiatieven om een ecologisch verantwoorde leefomgeving te creëren. Wat betreft klimaatadaptatie staan vergroeningsmaatregelen centraal. Het project omvat de implementatie van diverse groene elementen, zoals bomen, groene parkeerplaatsen en gras. Deze elementen dragen bij aan de biodiversiteit en verbeteren het microklimaat in de omgeving. Het beperken van verharding bevordert waterinfiltratie en vermindert andere negatieve effecten, wat gunstig is voor het lokale klimaat. Met de genoemde maatregelen krijgt water een prominente rol. Deze aanpak helpt wateroverlast tijdens hevige neerslag te voorkomen en bevordert het vasthouden van water in drogere periodes, wat hittestress minimaliseert. Door natuurinclusief te bouwen, ontstaat er een betere verweving tussen de omgeving en het te realiseren MFA-terrein.

In het streven naar duurzaamheid worden weloverwogen beslissingen genomen met betrekking tot zowel energie-efficiëntie als materiaalgebruik. Het gebouw is op een energie-efficiënte wijze ontworpen. Zo is het volume compact gehouden en zijn het aantal toegangen tot het gebouw beperkt. De kleedruimten zijn alleen via een centrale gang bereikbaar, wat onnodig warmteverlies en tocht voorkomt. Sanitaire voorzieningen zoals toiletten, doucheruimten en de keuken zijn zo centraal mogelijk geclusterd, waardoor het benodigde leidingwerk kort is en energieverlies wordt beperkt. Bij de materiaalkeuzes is gekozen voor een staalconstructie in plaats van dragende wanden. Hierdoor blijft het gebouw flexibel en eenvoudig herindeelbaar in de toekomst. De toepassing van geïntegreerde systeemwanden maakt het mogelijk om ruimten aan te passen aan verschillende activiteiten en groepsgroottes. Ook het gevelontwerp draagt bij aan duurzaamheid. Er is rekening gehouden met de zonoriëntatie om oververhitting in het gebouw te voorkomen. De gevels aan de noordzijde – die relatief weinig zon ontvangen – zijn voorzien van grote glasvlakken met hoogwaardig isolerend triple glas, wat fraai uitzicht op het voetbalveld mogelijk maakt. De zuid- en westgevels zijn juist meer gesloten en hebben kleinere ramen voorzien van buitenzonwering. Daarnaast zorgen grote overstekken voor extra zonbescherming. Voor de opwekking van duurzame energie is het gebouw uitgerust met een groot aantal zonnepanelen. Daarnaast wordt gebruikgemaakt van een warmteterugwinsysteem (WTW), dat zorgt voor optimale ventilatie met behoud van warmte, wat resulteert in zowel energiebesparing als een gezond binnenklimaat.

3.5 Relatie met het ‘Omgevingsplan gemeente Lingewaard’

Ter plaatse van het projectgebied aan de Notenboomstraat te Haalderen gelden verschillende bestemmingsplannen, te weten:

- Bestemmingsplan ‘Buitengebied Lingewaard’, vastgesteld op 31 oktober 2013 door de gemeente Lingewaard;
- Bestemmingsplan ‘Buitengebied Lingewaard eerste herziening’, vastgesteld op 18 mei 2017 door de gemeente Lingewaard;
- Bestemmingsplan ‘Buitengebied Lingewaard, 2e herziening’, vastgesteld op 13 december 2018 door de gemeente Lingewaard;
- Bestemmingsplan ‘Buitengebied Lingewaard, 3e herziening’, vastgesteld op 24 mei 2022 door de gemeente Lingewaard.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 gelden deze bestemmingsplannen van rechtswege gezamenlijk, samen met een aantal verordeningen en de zogeheten ‘bruidsschatregels’ als het tijdelijke deel van het omgevingsplan van iedere gemeente (art. 22.1, onder a Omgevingswet; artikel 4.6, lid 1 Invoeringswet). Zo wordt het bestemmingsplan ‘Buitengebied Lingewaard’ een ‘omgevingsplan van rechtswege’ genoemd en is het onderdeel van het tijdelijke deel van het ‘Omgevingsplan gemeente Lingewaard’ (verder te noemen: omgevingsplan).

Bestaande functie, bouw- en gebruiksmogelijkheden

Op het perceel rusten de enkelbestemmingen ‘Sport’, ‘Groen’ en ‘Water’. In figuur 3.3 is de uitsnede van het bestemmingsplan met het projectgebied in rode omlijning weergegeven.

Gronden met de bestemming ‘Sport’ zijn ingevolge van artikel 19.1 van het bestemmingsplan ‘Buitengebied Lingewaard’ bestemd voor:

a. sportvoorzieningen;
b. ondersteunende horeca;
c. per bestemmingsvlak is maximaal één bedrijfswoning toegestaan, met dien verstande dat:

1. *ter plaatse van de aanduiding 'bedrijfswoning uitgesloten' is een bedrijfswoning niet toegestaan;*
2. *ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' geldt het met deze aanduiding aangeven aantal woningen als maximum aantal toegestane bedrijfswoningen;*

d. ondergeschikte jeugd- en kinderopvangfaciliteiten;
e. maximaal 4 evenementen als medegebruik per kalenderjaar, gedurende maximaal 7 aaneengesloten dagen inclusief opbouw en afbraak van bijbehorende voorzieningen met dien verstande dat evenementen niet zijn toegestaan ter plaatse van de aanduidingen 'specifieke vorm van sport - 6', specifieke vorm van sport - 8', 'specifieke vorm van sport - 13' en 'specifieke vorm van sport - 16';
f. inwoning in een toegestane bedrijfswoning is toegestaan;
g. het behoud, beheer en herstel van de aanwezige cultuurhistorische en monumentale waarden van de gebouwen en de directe omgeving, als opgenomen in Bijlage 3 Rijks- en gemeentelijke monumenten;
h. water en voorzieningen voor de waterhuishouding ten behoeve van de waterhuishoudkundige situatie;
i. ter plaatse van de aanduiding 'zend-/ontvangstinstallatie' een zend-/ontvangstinstallatie;

met bijbehorende gebouwen, bouwwerken geen gebouwen zijnde, wegen en paden, parkeervoorzieningen, fietsenstallingen speelvoorzieningen, groenvoorzieningen, water en voorzieningen voor de waterhuishouding, tuinen en erven en overeenkomstig de in 19.1.2 opgenomen nadere detaillering van de bestemming.

De gronden met de bestemming ‘Sport’ kennen in het projectgebied de functieaanduiding ‘specifieke vorm van sport - 24’. In artikel 19.1.2 ‘Nadere detaillering van de bestemmingsomschrijving’ van de bestemmingsregels staat bij lid a enkel de bij de voorgenoemde functieaanduiding beschreven activiteit is toegestaan en uitsluitend met de bestaande bebouwde oppervlakte als maximum. Het gaat daarbij om de activiteit sportvelden.

Daarnaast kennen de gronden met de bestemming sport drie bouwvlakken. Op het bouwvlak waar het huidige kleed-clubgebouw van de voetbalclub aanwezig is, is een maatvoeringseis van toepassing, namelijk een maximum bouwhoogte van 10 meter. Verder is op het bouwvlak waar het huidige clubhuis van de tennisvereniging is gevestigd de functieaanduiding ‘bedrijfswoning uitgesloten’ van toepassing.

Gronden met de bestemming ‘Groen’ zijn ingevolge van artikel 12.1 van het bestemmingsplan bestemd voor:

a. groenvoorzieningen;
b. bermen en beplanting;
c. paden;
d. speelvoorzieningen;
e. nutsvoorzieningen;
f. kunstwerken;
g. waterlopen en waterpartijen;
h. duikers;
i. water en voorzieningen voor de waterhuishouding ten behoeve van de waterhuishoudkundige situatie;

een en ander met bijbehorende voorzieningen en overeenkomstig de in 12.1.2 opgenomen nadere detaillering van de bestemming.

In de detaillering van de bestemmingsomschrijving is opgenomen dat ter plaatse van de projectlocatie sportvelden zijn toegestaan (aanduiding ‘specifieke vorm van sport – 24’).

Gezien er geen ontwikkelingen plaatsvinden op de gronden met de bestemming ‘Water’, wordt hier niet nader op ingegaan.

Strijdigheden met het omgevingsplan

Op basis van de bestemmingsregels is de realisatie van de MFA en de berging niet toegestaan. In de bouwregels behorende bij de bestemming ‘Sport’ staat dat bedrijfsgebouwen enkel binnen het bouwvlak van een bestemmingsplak mag zijn toegestaan (zie artikel 19.2.3, lid a).

19.2 Bouwregels

19.2.1 Algemeen

Uitsluitend mag worden gebouwd ten behoeve van deze bestemming.

19.2.3 Bedrijfsgebouwen en bedrijfswoningen

Bedrijfsgebouwen en bedrijfswoningen voldoen aan de volgende kenmerken:

a. indien binnen een bestemmingsvlak een aanduiding 'bouwvlak' is opgenomen, dan zijn gebouwen uitsluitend toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'bouwvlak'; [dit is in casu het geval; er zijn 2 bouwvlakken opgenomen]
b. in afwijking van het gestelde onder a zijn gebouwen buiten het bouwvlak toegestaan, mits:
   1. *de bebouwde oppervlakte niet meer bedraagt dan 150 m2;*
   2. *de bouwhoogte niet meer bedraagt dan 3 m;*
c. goothoogte van:
   1. *bedrijfsgebouwen maximaal 4,5 m;*
   2. *bedrijfswoningen maximaal 6 m;*
d. bouwhoogte van:
   1. *bedrijfsgebouwen maximaal 7 m;*
   2. *bedrijfswoningen maximaal 10 m;*
e. (..);
f. oppervlakte bedrijfsgebouwen maximaal de bestaande oppervlakte;
g. inhoud van een bedrijfswoning maximaal 850 m3, met dien verstande dat:
1. een bestaande grotere inhoud als maximum geldt;

2. de deel bij de bedrijfswoning mag worden getrokken, ook als dit leidt tot een grotere inhoudsmaat dan 850 m3;
h. (..).

19.2.4 Herbouw bedrijfswoning
Herbouw van een bedrijfswoning is uitsluitend toegestaan met de bestaande situering binnen de aanduiding 'bouwvlak' met inachtneming van het bepaalde in artikel 19.2.3.

De bouw van de MFA en de berging is daarmee niet toegestaan. De gebouwen zijn gesitueerd buiten het bouwvlak. Gelet op de beoogde activiteiten van de MFA kan het gebouw worden beschouwd als bedrijfsgebouw, zoals vermeld in de regels van het bestemmingsplan. Een bedrijfsgebouw wordt gedefinieerd als:

1.18 bedrijfsgebouw:
"een gebouw dat dient voor de uitoefening van een bedrijf".

Een bedrijf betreft volgens de regels van het bestemmingsplan:

1.16 bedrijf:
"een inrichting of instelling gericht op het bedrijfsmatig voortbrengen, vervaardigen, bewerken, opslaan, installeren en/of herstellen van goederen dan wel het bedrijfsmatig verlenen van diensten, aan huis verbonden beroepen daaronder niet begrepen."

In de toekomstige situatie is er sprake van het verlenen van diensten. Zekerheidshalve wordt de MFA beschouwd als bedrijfsgebouw.

Er is daarnaast gedeeltelijk sprake van strijdigheden met de gebruiksregels van de bestemming 'Sport', omdat er naast sportvoorzieningen ook andere functies in de MFA worden voorzien (maatschappelijke voorzieningen)

De beoogde ontwikkeling is dus in strijd met het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Daarom is er sprake van een omgevingsplanactiviteit. Het is daarom noodzakelijk een nieuw juridisch-planologisch kader op te stellen waarbinnen voorgestane ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt. Middels een omgevingsvergunningsaanvraag voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) kan worden afgeweken van het omgevingsplan en kan dit juridische kader worden geboden.

Figuur 3.3 Uitsnede bestemmingsplan 'Buitengebied Lingewaard' met aanduiding projectgebied (bron: Ruimtelijke Plannen)

4 Beleidsmatige aspecten en regelgeving in de fysieke leefomgeving

4.1 Rijksbeleid en Rijksregels

4.1.1 Nationale Omgevingsvisie

Met de Nationale omgevingsvisie (NOVI) geeft het Rijk een langetermijnvisie op de toekomst en de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. Uitgangspunt in de nieuwe aanpak is dat ingrepen in de leefomgeving niet los van elkaar plaatsvinden, maar in samenhang. Om dit te kunnen bewerkstelligen laat het Rijk de inrichting van de fysieke leefomgeving meer over aan de decentrale overheden en komt de gebruiker centraal te staan.

Het Rijk blijft verantwoordelijk voor het systeem de fysieke leefomgeving. Daarnaast kan een rijksverantwoordelijkheid aan de orde zijn indien:

- een onderwerp nationale baten en/of lasten heeft en de doorzettingsmacht van provincies en gemeenten overstijgt, bijvoorbeeld het reserveren van ruimte voor militaire activiteiten en het stellen van opgaven in de stedelijke regio's rondom de mainports, brainports, greenports en valleys;
- over een onderwerp internationale verplichtingen of afspraken zijn aangegaan, bijvoorbeeld het stimuleren van biodiversiteit, duurzame energie, watersysteemherstel of het beschermen van werelderfgoed;
- een onderwerp provincie- of landsgrensoverschrijdend is een ofwel een hoog afwentelrisico kent ofwel in beheer bij het Rijk is. Bij dit laatste gaat het bijvoorbeeld om de hoofdnetten van weg, spoor, water en energie, maar ook de bescherming van gezondheid van inwoners is op rijksniveau relevant.

Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Die komen samen in vier prioriteiten:

1. ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie
2. duurzaam economisch groeipotentieel
3. sterke en gezonde steden en regio's
4. toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied

De druk op de fysieke leefomgeving in Nederland is zo groot, dat belangen soms botsen. Het streven is om combinaties te maken en win-win situaties te creëren, dit is echter niet altijd mogelijk. In die gevallen dienen belangen te worden afgewogen. Hiervoor gebruikt de NOVI drie afwegingsprincipes:

1. Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies: in het verleden is scheiding van functies te vaak te rigide gehanteerd. Met de NOVI zoeken we naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van onze ruimte.
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal: wat de optimale balans is tussen bescherming en ontwikkeling, tussen concurrentiekracht en leefbaarheid, verschilt van gebied tot gebied. Sommige opgaven en belangen wegen in het ene gebied zwaarder dan in het andere.
3. Afwentelen wordt voorkomen: het is van belang dat onze samenleving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie van inwoners zonder dat dit ten koste gaat van toekomstige generaties.

Doorwerking projectgebied

Hoewel de NOVI geldend is voor het gehele Nederlandse grondgebied, is er geen sprake van directe doorwerking in het projectgebied. Gelet op de aard en locatie van de ontwikkeling zijn er geen nationale belangen in het geding. Afwegingen met betrekking tot ruimtelijke ontwikkelingen dienen in dat geval te worden gemaakt op gemeentelijk niveau.

4.1.2 Instructieregels Rijk (AMvB's)

Artikel 8.0b, eerste lid, van het Bkl bepaalt dat bij een aanvraag om een buitenplanse omgevingsvergunning de instructieregels in hoofdstuk 5 van het Bkl, de provinciale instructieregels en eventuele instructies het beoordelingskader vormen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Uit het tweede lid van artikel 8.0b van het Bkl volgt dat de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit geweigerd wordt als:

a. de activiteit zou leiden tot een situatie die niet is toegelaten op grond van instructie(regel)s;
b. de omgevingsplanactiviteit betrekking heeft op een voorbeschermingsregel in het omgevingsplan (opvolger van het voorbereidingsbesluit);
c. de omgevingsplanactiviteit het uitvoeren van een project waarvoor een projectbesluit is vastgesteld door provincie of Rijk, belemmert.

Het Bkl bevat instructieregels voor een evenwichtige toedeling van functies aan locaties voor onder andere de volgende hoofdonderwerpen:

- Algemene bepalingen (paragraaf 5.1.1 Bkl);
- Waarborgen van veiligheid (paragraaf 5.1.2 Bkl)
- Beschermen van waterbelangen (paragraaf 5.1.3 Bkl)
- Beschermen van gezondheid en milieu (paragraaf 5.1.4 Bkl), waaronder instructieregels voor de kwaliteit van de buitenlucht, trillingen, geluid en geur en bodemkwaliteit;
- Beschermen van landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed (paragraaf 5.1.5 Bkl), waaronder de ladder voor duurzame verstedelijking;
- het behoud van ruimte voor toekomstige functies (paragraaf 5.1.6 Bkl) voor autowegen, buisleidingen, natuur- en recreatiegebieden;
- het behoeden van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten (paragraaf 5.1.7 Bkl), waaronder landsverdediging en nationale veiligheid, elektriciteitsvoorziening, rijksvaarwegen en luchtvaart, fiets- en wandelroutes, aanwijzing van woningbouwcategorieën;
- het bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte voor personen (paragraaf 5.1.8 Bkl).

Voor de instructieregels voor bovenstaande thema's is een toepassingsbereik bepaald. Het is mogelijk dat een thema niet van toepassing is op een specifieke activiteit.

Doorwerking projectgebied

In deze ruimtelijke motivering wordt in hoofdstuk 5 'Omgevingsaspecten in de fysieke leefomgeving' gedetailleerd ingegaan op de doorwerking binnen het projectgebied. Het geeft een grondige bespreking van de bovenstaande onderwerpen, waarbij wordt aangegeven in welke mate ze voldoen aan de instructieregels van het Bkl. Hierdoor wordt een helder inzicht geboden in de naleving van deze regels binnen het projectgebied met de voorgenomen ontwikkeling.

4.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

Binnen het omgevingsplan is de beoogde ontwikkeling niet toegestaan. Om de ontwikkeling formeel mogelijk te maken, is het noodzakelijk om af te wijken van het omgevingsplan. Daarbij is het doorlopen van de Ladder voor duurzame verstedelijking verplicht voor iedere 'nieuwe stedelijke ontwikkeling', op grond van artikel 5.129g lid 1 van het Bkl. De Ladder voor duurzame verstedelijking is een instructieregel voor zorgvuldig ruimtegebruik en het tegengaan van leegstand.

Een stedelijke ontwikkeling is de ontwikkeling of uitbreiding van een bedrijventerrein, een zeehaventerrein, een woningbouwlocatie, kantoren, een detailhandel voorziening, of een andere stedelijke voorziening die voldoende substantieel is. In artikel 5.129g Bkl staat geen ondergrens genoemd. Op basis van vaste jurisprudentie wordt gesteld dat bij woningbouw een plan vanaf 12 woningen een nieuw stedelijke ontwikkeling is. Voor alle andere stedelijke functies wordt een oppervlakte van 500 m^2 BVO aangehouden als ondergrens.

Doorwerking projectgebied

Voorliggend planvoornemen bestaat uit de realisatie van een multifunctionele accommodatie (MFA), waar alle functies (cultuur, sport en welzijn) bij elkaar worden gegroepeerd. In de huidige situatie is er al sprake van een stedelijke functie (sport) met bijbehorende bestaande en planologisch toegestane bebouwingsmogelijkheden. Gezien de aard omvang van de ontwikkeling in relatie tot de huidige planologische mogelijkheden, valt het initiatief niet onder een 'nieuwe stedelijke ontwikkeling'. De uitbreiding van de bebouwingsmogelijkheden is minder dan de indicatieve ondergrens van 500 m² BVO. Het doorlopen van de ladder voor duurzame verstedelijking is daarom niet benodigd.

4.1.4 Conclusie

De activiteit past binnen de doelstellingen en het beleid van het Rijk.

4.2 Provinciaal beleid en provinciale regels

4.2.1 Omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland'

Op 19 december 2018 heeft de Provinciale Staten van Gelderland de Omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland' vastgesteld. De Omgevingsvisie betreft een brede, lange termijnvisie op de toekomst van de provincie met betrekking tot alle aspecten van de fysieke leefomgeving. Het geeft invulling aan hoe de provincie tot en met het jaar 2050, met 2030 als tussendoel, zich op een integrale en toekomstbestendige manier kan ontwikkelen. De provincie Gelderland ziet veel op zich afkomen. Het energievraagstuk, klimaatverandering, uitputting van grondstoffen, kwetsbare biodiversiteit, digitalisering en internationalisering. Deze wereldwijde ontwikkelingen raken ook Gelderland en zetten druk op de Gelderse leefomgeving. Daarom zet de provincie Gelderland in op een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal.

Hoofdopgaven

In de Omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland' is een beschrijving van de strategische hoofdopgaven opgenomen. Deze zijn onderverdeeld in zeven thema's: energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, vestigingsklimaat en woon- en leefomgeving. Drie belangrijke ambities zijn:

1. In 2050 is Gelderland klimaatbestendig. We zijn goed voorbereid en toegerust op de gevolgen van klimaatverandering: wateroverlast, droogte, hittestress en overstromingsgevaar;
2. In 2050 gaat het goed met de biodiversiteit in Gelderland. In Gelderland wordt natuurinclusief gewerkt. Biodiversiteit wordt overal waar mogelijk versterkt en ingepast, óók buiten de specifiek als natuur aangewezen gebieden;
3. Een duurzaam en divers woon- en leefklimaat, dat steeds weet te anticiperen op ontwikkelingen.

Deze opgaven, die Gelderland-breed spelen, dienen met inachtneming van de specifieke eigenschappen die Gelderland bezit op een integrale en toekomstbestendige manier te worden geïmplementeerd.

Doorwerking projectgebied

Voorliggend planvoornemen sluit goed aan bij de ambities die zijn gesteld in de provinciale omgevingsvisie. Allereerst draagt het plan bij aan de verbetering van het woon- en leefklimaat in het gebied. De esthetiek, functionaliteit en leefbaarheid van het gebied wordt opgewaardeerd. Door de realisatie van een multifunctionele accommodatie met nieuwe sportvelden wordt niet alleen voldaan aan de behoefte aan moderne en goed toegankelijke sportfaciliteiten, maar wordt ook een centrale ontmoetingsplek gecreëerd die sociale cohesie bevordert. De vernieuwde inrichting van het gebied zorgt voor een aantrekkelijker en beter bruikbaar openbaar domein, waarbij de nieuwe voorzieningen bijdragen aan een actieve en gezonde levensstijl voor inwoners van alle leeftijden. Hoewel de provinciale omgevingsvisie geen specifieke ambities of richtlijnen bevat met betrekking tot sport of multifunctionele accommodaties, sluit dit project indirect aan bij bredere doelstellingen zoals het versterken van de leefomgeving, het verbeteren van ruimtelijke kwaliteit en het stimuleren van gemeenschapsvorming.

4.2.2 Omgevingsverordening provincie Gelderland

Vanuit de Omgevingswet moet de provincie naast een Omgevingsvisie ook een Omgevingsverordening vaststellen voor haar grondgebied. De Omgevingsverordening vormt een nadere uitwerking van beleid en maatregelen in een (omgevings)programma over hoe ambities uit de Omgevingsvisie gerealiseerd moeten worden.

De regels die in de Omgevingsverordening staan, gelden voor zowel initiatiefnemers, inwoners en bedrijven als voor bestuursorganen van de overheid. Regels voor initiatiefnemers, inwoners en bedrijven zijn algemene regels voor activiteiten. Deze regels bevatten voorwaarden om bepaalde activiteiten te verrichten en geven ook aan of je bijvoorbeeld eerst een melding moet doen of een vergunning moet aanvragen voordat je met de activiteit mag beginnen.

Artikel 8.0b, eerste lid, van het Bkl bepaalt dat bij een aanvraag om een buitenplanse omgevingsvergunning de instructieregels in hoofdstuk 5 van het Bkl, de provinciale instructieregels en eventuele instructies het beoordelingskader vormen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Uit het tweede lid van artikel 8.0b van het Bkl volgt dat de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit geweigerd wordt als:

a. de activiteit zou leiden tot een situatie die niet is toegelaten op grond van instructie(regel)s;
b. de omgevingsplanactiviteit betrekking heeft op een voorbeschermingsregel in het omgevingsplan (opvolger van het voorbereidingsbesluit);
c. de omgevingsplanactiviteit het uitvoeren van een project waarvoor een projectbesluit is vastgesteld door provincie of Rijk, belemmert.

Op 2 januari 2024 is de ‘Omgevingsverordening provincie Gelderland’ van kracht geworden. Deze omgevingsverordening bevat rechtstreeks werkende regels voor activiteiten en stelt regels voor ruimtegebruik en nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen die gemeenten in acht moeten nemen bij het maken of wijzigingen van een omgevingsplan of het verlenen van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Doorwerking projectgebied

Volgens de ‘Omgevingsverordening provincie Gelderland’ gelden op de projectlocatie regels voor enkele gebiedsaanwijzingen, omgevingswaarden en activiteiten. Gelet op het planvoornemen zijn enkel de gebiedsaanwijzing ‘Gelderse streek Over-Betuwe’ en de activiteit ‘flora- en fauna-activiteiten in Gelderland’ van belang.

In artikel 5.41 staat het volgende vermeld: *“Voor zover een omgevingsplan van toepassing is op locaties binnen de Gelderse streek Over-Betuwe wordt bij een nieuwe activiteit of ontwikkeling rekening gehouden met de voor die streek vastgestelde kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen van het landschap als bedoeld in bijlage Kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen landschap Gelderse streek Over-Betuwe.”*
In paragraaf 5.14 ‘Archeologie, cultuurhistorie en landschap’ van onderhavige ruimtelijke motivering wordt aangegeven op welke manier rekening wordt gehouden met het landschap. In paragraaf 4.2.2 van de omgevingsverordening zijn regels opgenomen met betrekking tot flora- en fauna-activiteiten. Voor het planvoornemen is een quickscan flora en fauna uitgevoerd. De conclusie hiervan staat vermeld in paragraaf 5.11 ‘Natuur en landschap’.

Kortom, dit planvoorstel draagt bij aan duurzame ontwikkeling en aan de bescherming en verbetering van het leefmilieu. De herontwikkeling van het terrein zorgt voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Zoals eerder vermeld, wordt er rekening gehouden met biodiversiteit en natuur binnen het projectgebied. Bovendien voldoet het planvoorstel aan maatschappelijke behoeften door moderne en goed toegankelijke sportfaciliteiten en daarmee een centrale ontmoetingsplek te realiseren.

4.2.3 Conclusie

Het planvoornemen past binnen de doelstellingen en het beleid van de provincie.

4.3 Regionaal beleid

In artikel 2.2, lid 2 van de Omgevingswet is de mogelijkheid tot gezamenlijke besluitvorming of taakuitvoering opgenomen. Het gaat daarbij niet om (extra) besluiten over de uitoefening van bevoegdheden of taken, maar om het gezamenlijk nemen van een besluit of het gezamenlijk uitvoeren van een taak met betrekking tot het gemeenschappelijke grondgebied. Tegenwoordig overstijgen veel opgaven het lokale belang.

4.3.1 Regionale Energie Strategie (RES) Arnhem – Nijmegen

In het Klimaatakkoord uit 2019 is afgesproken dat 30 energieregio’s in Nederland de mogelijkheden in hun gebied onderzoeken voor grootschalige opwek van zonne- en windenergie op land. Een van deze energieregio’s is de Regio Arnhem Nijmegen, bestaande uit 16 gemeenten, provincie Gelderland, 3 waterschappen en de netbeheerder Liander. De regio is in 2019 gestart met de RES 1.0, die in 2021 is vastgesteld. In deze strategie worden keuzes gemaakt over de wijze van duurzame elektriciteitsopwekking, het gebruik van warmtepompen en de logistiek van elektriciteit en warmte. Concrete zoekgebieden voor duurzame elektriciteitsopwekking zijn vastgesteld, en er zijn afspraken gemaakt over verdere uitwerking en samenwerking. Vervolgens is er nader onderzoek gedaan naar de milieueffecten van deze zoekgebieden, resulterend in een milieueffectrapportage in 2023. Het is aan bestuurders van gemeenten, provincie en waterschappen om de conclusies van dit rapport te evalueren. De uitkomsten van dit onderzoek worden ook gebruikt om de RES 1.0 aan te scherpen in een RES 2024. De Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen zal de zoekgebieden voor windturbines en zonnevelden bepalen in de Regionale Energiestrategie (RES) 2.0.

Doorwerking projectgebied

Het project sluit aan bij de RES van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen. Er wordt bijgedragen aan de opwekking van duurzame energie door de installatie van een groot aantal zonnepanelen op het dak. Deze zonnepanelen wekken duurzame zonne-energie op en vormen daarmee een directe bijdrage aan de lokale energiedoelstellingen van de RES.

Daarnaast is het gebouw uitgerust met een warmteterugwinsysteem (WTW), dat op efficiënte wijze zorgt voor ventilatie zonder warmteverlies. Dit systeem draagt bij aan energiebesparing en ondersteunt het realiseren van een gezond en comfortabel binnenklimaat.

4.3.2 Conclusie

De activiteit past binnen de regionale doelstellingen en het regionale beleid.

4.4 Beleid waterschap Rivierenland

Omdat het projectgebied in het werkgebied van waterschap Rivierenland is gelegen, wordt hier specifiek ingegaan op het beleid van het desbetreffende waterschap.

4.4.1 Watervisie 2050

Door waterschap Rivierenland is op 25 september 2020 de 'Watervisie 2050 'Water verbindt in een dynamisch rivierengebied' opgesteld. Hierin is een langetermijnvisie opgenomen met een gewenst toekomstbeeld, waarin onder andere de volgende punten centraal staan:

- Het rivierengebied is dan een klimaatbestendig gebied, met veel ruimte voor groen en water.
- De rivierdijken zijn robuust en zorgen voor veiligheid tegen overstromingen.
- Het gebied is ingericht op perioden met extreem weer.
- De inrichting van het rivierengebied is afgestemd op de kenmerken van het gebied en de beschikbaarheid van water.
- De bebouwde omgeving is klimaatbestendig ingericht.
- Het water in het rivierengebied is van goede kwaliteit en draagt bij aan een florerende natuur.
- Het rivierengebied is klimaatneutraal en we werken circulair.
- Etc.

Om een toekomstbestendig rivierengebied te creëren, zijn de volgende 7 principes opgenomen om belangen te kunnen afwegen, opgaven te prioriteren en heldere beleidskeuzes te maken:

- De natuurlijke kenmerken van de ondergrond vormen het uitgangspunt voor ons werk.
- Water is bepalend voor de inrichting van het gebied.
- We zijn zuinig op water en grondstoffen.
- Bescherming van het gebied tegen overstromingen is onze focus.
- We pakken uitdagingen op binnen deze generatie en wentelen niet af.
- Waterbeheer van de toekomst: we maken maatschappelijk verantwoorde keuzes.
- Met elkaar zorgen we voor een toekomstbestendig rivierengebied

Bovenstaande principes zetten de koers naar een toekomstbestendig rivierengebied. Op 9 thema's worden concrete stappen gezet:

- Ontwikkelen in optimaal waterbeheer.
- Beschermen tegen overstromingen.
- Voorbereiden op extreem weer.
- Water eerlijk verdelen.
- Werken aan schoon water.
- Bijdragen aan een fijne leefomgeving voor mens en natuur.
- Toewerken naar klimaat- en energieneutraliteit.
- Toewerken naar circulariteit.
- Werken als deskundige en omgevingsbewuste waterpartner.

Doorwerking projectgebied

In paragraaf 5.13 'Weging van het waterbelang' wordt de doorwerking van de Watervisie 2050 van waterschap Rivierenland in het projectgebied en de voorgenomen ontwikkeling nader beschouwd.

4.4.2 Waterbeheerprogramma 2022-2027 'Versterken. Verbinden. Vergroenen'

De Watervisie 2050 is uitgewerkt in het waterbeheerprogramma 2022-2027 'Versterken. Verbinden. Vergroenen.', dat op 26 november 2021 door het waterschap Rivierenland is opgesteld. Volgens de Omgevingswet zijn waterschappen verplicht een waterbeheerprogramma op te stellen. In het waterbeheerprogramma staan oplossingen, maatregelen en ideeën voor de korte termijn (periode van 6 jaar). Deze worden vervolgens in projecten en in het reguliere beheer en onderhoud door het waterschap gerealiseerd. Het bevat een gebiedsgerichte aanpak voor verschillende deelgebieden. In het waterbeheerprogramma zijn per waterthema de doelstellingen en maatregelen genoemd, zodat een aantrekkelijk en toekomstbestendig rivierengebied ontwikkeld kan worden. Er wordt in aangegeven hoe wordt ingespeeld op de veranderende omstandigheden, zoals klimaatverandering, de stikstofproblematiek, energietransitie, gezondheid, etc. Voor een beeld hiervan wordt verwezen naar het waterbeheerprogramma zelf.

Doorwerking projectgebied

Een nadere bespreking van de doorwerking van het waterbeheerprogramma in het projectgebied en de voorgenomen ontwikkeling volgt in paragraaf 5.13 'Weging van het waterbelang'. In deze paragraaf wordt aangegeven welke concrete maatregelen worden genomen op de eerdergenoemde thema's.

4.4.3 Waterschapsverordening Waterschap Rivierenland

Op 2 januari 2024 is de 'Waterschapsverordening Waterschap Rivierenland' in werking getreden. Een dergelijke waterschapsverordening wordt opgesteld voor het beheer van de diverse wateraspecten en het watersysteem.

De waterschapsverordening vervangt de voormalige Keur en bijbehorende algemene regels en heeft met de inwerkingtreding van de Omgevingswet een andere opzet gekregen. In de waterschapsverordening staan alle regels die bepalen welke activiteiten waar in het werkgebied mogen plaatsvinden en onder welke voorwaarden. De regels zijn nu specifiek gekoppeld aan bepaalde gebieden waar ze gelden en toegespitst op activiteiten

die iemand kan doen. In de omgevingsverordening van waterschap Rivierenland zijn de regels gericht op:

- het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste en de gevolgen daarvan;
- het beschermen en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van het watersysteem;
- het vervullen van maatschappelijke functies door het watersysteem;
- het beschermen en verbeteren van de doelmatige werking van een zuiveringstechnisch werk;
- het voorkomen of beperken van verontreiniging van het grondwater of een oppervlaktewaterlichaam;
- het beschermen van de staat en werking van een weg voor nadelige gevolgen van activiteiten op of rond die weg. Hieronder valt ook het verruimen of veranderen van die weg.

Ook zijn er in de waterschapsverordening specifieke regels opgenomen over:

- waterkeringen;
- oppervlaktewaterlichamen;
- grondwater;
- zuiveringstechnische werken;
- wegen;
- vaarwegen.

Activiteiten zijn toegestaan, mits er wordt voldaan aan voorwaarden in de waterschapsverordening. Middels het Omgevingsloket kan dit gecontroleerd worden. Iedereen die werkzaamheden uitvoert of activiteiten plant in en om waterlopen of dijken, heeft met de waterschapsverordening te maken en moet afhankelijk van de voorgenomen ingrepen een melding of vergunning aangevraagd te worden. De uitzonderingen staan beschreven in de Algemene regels.

Verder is op de legger, een kaart, zichtbaar welke sloten en beken (waterlopen) en dijken (waterkeringen), inclusief kunstwerken, zoals stuwen, sluizen en gemalen, etc. aanwezig zijn in een bepaald gebied. Ook zijn beschermingszones aangegeven die noodzakelijk zijn om beheertaken van het waterschap uit te voeren. In deze beschermingszones zijn verbodsbepalingen van toepassing. Door het afgeven van vergunningen, het uitvoeren van projecten of ander beleid kan de situatie wijzigen. De legger wordt meerdere keren per jaar daarom geüpdatet.

Doorwerking projectgebied

Het projectgebied ligt in de nabijheid van een primaire watergang en een tertiaire watergang. Hier wordt met het planvoornemen rekening mee gehouden. Dit komt tevens aan bod in paragraaf 5.13 ‘Weging van het waterbelang’. Verder is met het planvoornemen geen sprake van het onttrekken van grondwater en infiltreren van water. Een nadere bespreking van de doorwerking van het waterbeheerprogramma in het projectgebied en de voorgenomen ontwikkeling volgt in paragraaf 5.13 ‘Weging van het waterbelang’.

4.4.4 Conclusie

Het planvoornemen past binnen de doelstellingen en het beleid van waterschap Rivierenland.

4.5 Beleid gemeente Lingewaard

4.5.1 Omgevingsvisie

De gemeente Lingewaard heeft als doel een toekomstbestendige inrichting te realiseren, zodat het in 2035 nog steeds een aantrekkelijke plek is om te wonen, werken en recreëren in een groene en levendige omgeving. Dit toekomstbeeld is uitgewerkt in verschillende belangrijke onderdelen die deze ambitie ondersteunen, namelijk:

- In 2035 zullen de kernen van Lingewaard zijn gegroeid en toekomstbestendig zijn ingericht, met bijzondere aandacht voor toegankelijk groen in en rondom deze kernen.
- Inwoners zullen kunnen ontspannen en genieten van de natuur, zowel op de dijk als in het buitengebied.
- Duurzaam wonen en bedrijvigheid zullen tegen die tijd de norm zijn.
- Landbouwbedrijven zullen nog steeds een belangrijke rol spelen in het landschap, maar op een duurzamere manier.
- Het verkeer en vervoer zal minder belastend zijn voor het milieu, wat bijdraagt aan een schonere en gezondere leefomgeving.

De toekomstvisie bestaat uit twee belangrijke vergezichten. Het eerste betreft een toekomstbestendige leefomgeving voor jong en oud, waarin iedereen kan profiteren van de voordelen van een groene en duurzame gemeente. Het tweede vergezicht plaatst Lingewaard als onderdeel van een bredere groene metropoolregio, waar natuur, duurzaamheid en leefbaarheid centraal staan. Deze vergezichten zijn verder uitgewerkt voor elke kern binnen de gemeente, met specifieke plannen en doelen voor de verschillende dorpen en wijken. Voor de gemeente Lingewaard zijn acht gebiedstypen uitgewerkt, waarin is aangegeven onder welke randvoorwaarden ontwikkelingen mogelijk zijn, met inbegrip van sterke en ontwikkelde centrumgebieden.

Sport

In de omgevingsvisie van de gemeente Lingewaard speelt sport een belangrijke rol bij het realiseren van een toekomstbestendige en gezonde leefomgeving. Het stimuleren van gezond leven en bewegen staat centraal, wat tot uiting komt in het behoud en de versterking van sportlocaties en de inrichting van fysieke ruimte die uitnodigt tot beweging. Sportvoorzieningen dragen bij aan de vitaliteit van inwoners en versterken de sociale samenhang in de kernen.

De woonkernen vervullen een cruciale rol in het sociale leven, met voorzieningen zoals scholen, sportverenigingen en gemeenschapshuizen die het ‘dorpsgevoel’ en de identiteit versterken. Door deze voorzieningen te combineren en multifunctioneel in te zetten, wordt niet alleen de efficiëntie verhoogd, maar ook de toegankelijkheid voor ouderen en mensen met een beperking gewaarborgd. Bij nieuwe ontwikkelingen wordt daarom zorgvuldig gekeken naar hoe sport en recreatie geïntegreerd kunnen worden met andere functies, zoals wonen, natuur en recreatie.

De omgevingsvisie benadrukt dat de randen van de kernen ruimte bieden voor de ontwikkeling van sport, spel, natuur, wonen en recreatie. Dit zorgt voor een evenwichtige en inclusieve inrichting van de leefomgeving, waarin iedereen, ongeacht leeftijd of fysieke mogelijkheden, kan deelnemen aan sportieve en sociale activiteiten.

Doorwerking projectgebied

De realisatie van een MFA met nieuwe sportvelden sluit aan bij de omgevingsvisie van de gemeente Lingewaard. De MFA biedt een moderne, toekomstbestendige ruimte waar verschillende functies, zoals sport, recreatie en sociale activiteiten, worden gecombineerd. Hiermee wordt niet alleen een belangrijke bijdrage geleverd aan het stimuleren van gezond leven en bewegen, maar ook aan de sociale samenhang binnen de gemeenschap.

De sloop van het verouderde clubgebouw en velden en de vervanging door een moderne, multifunctionele inrichting draagt bij aan een aantrekkelijke, toegankelijke en duurzame leefomgeving. Het plan ondersteunt de ambitie om de kernen van Lingewaard te versterken als plekken waar jong en oud kunnen wonen, werken en recreëren in een groene en levendige omgeving.

Daarnaast past het project binnen de bredere visie om ruimte te creëren aan de randen van de kernen voor sport, natuur en recreatie. De MFA is gesitueerd aan de rand van de kern Haalderen. De locatie is zorgvuldig uitgekozen. Door het bestaande sportterrein te herontwikkelen, wordt optimaal gebruik gemaakt van de beschikbare ruimte. Daarnaast is de locatie toegankelijk voor alle inwoners. Het plan sluit daarmee aan bij de kernwaarden van de omgevingsvisie.

4.5.2 Dorpsontwikkelingsplan Haalderen

In oktober 2017 is het ‘Dorpsontwikkelingsplan Haalderen’ opgesteld. Dit plan bevat speerpunten per thema die bijdragen aan de ontwikkeling en versterking van het dorp. Voor voorliggend planvoornemen zijn de volgende thema’s en speerpunten relevant:

- Woonomgeving
  - Speerpunt 4: uitstraling dorpskern en dorpse karakter.
    De uitstraling van Haalderen moet verbeterd worden. Door een echte dorpskern te creëren zal Haalderen uitnodigen om er te wonen.
- Sociaal leven en verenigingen
  - Speerpunt 1: afstemming activiteiten van verenigingen.
    Door samenwerking kunnen verenigingen hun bestaansrecht behouden en worden hun activiteiten beter op elkaar afgestemd.
  - Speerpunt 3: aanleggen van sportvoorzieningen.
    Eigentijdse sportvoorzieningen stellen andere eisen dan de huidige voorzieningen in Haalderen. We dienen te zorgen dat de voorzieningen blijven voldoen aan de eisen.
  - Speerpunt 4: verbeteren huidige evenementen en voorzieningen.
    Sociale activiteiten zijn nodig om de cohesie in het dorp te versterken. De randvoorwaarden om dergelijke evenementen te organiseren dienen verbeterd te worden.
- Voorzieningen voor jong en oud
  - Speerpunt 3: voorzieningen voor ouderen.
    De voorzieningen voor ouderen dienen in kaart gebracht en uitgebreid te worden.
    Speerpunt 4: voorzieningen voor jongeren 0 t/m 12 jaar.
    Er dient een coördinatiegroep speeltuinen te komen om de speelvoorzieningen op peil te houden en het onderhoud te regelen.
    Speerpunt 5: voorzieningen voor jongeren 12 t/m 18 jaar.
    De voorzieningen voor de jongeren van 12 t/m 18 jaar dienen verbeterd/uitgebreid te worden op een passende locatie.

Doorwerking projectgebied

De realisatie van de MFA draagt in belangrijke mate bij aan de doelstellingen van het Dorpsontwikkelingsplan Haalderen. Het project speelt een rol in het versterken van de uitstraling van de dorpskern. Door een moderne voorziening te creëren, wordt het dorp aantrekkelijker gemaakt om in te wonen. De MFA voorziet in een plek waar verenigingen samenkomen en samenwerken, waarbij activiteiten op elkaar worden afgestemd. Dit biedt niet alleen kansen voor het behoud van verenigingen, maar ook voor het versterken van het sociale leven in het dorp. De MFA biedt een geschikte locatie voor sociale activiteiten en evenementen. Deze activiteiten dragen bij aan het vergroten van de samenhang in de gemeenschap en versterken de mogelijkheden om elkaar te ontmoeten en samen te komen. Het dorpse karakter wordt hiermee versterkt.

Naast het bevorderen van sociale cohesie speelt de MFA een belangrijke rol in het voorzien van faciliteiten voor verschillende doelgroepen, zoals ouderen en jongeren. Deze inclusieve benadering maakt de MFA tot een waardevolle toevoeging voor alle inwoners van Haalderen.

Daarnaast voldoen de nieuw aan te leggen sportvoorzieningen aan de eisen van deze tijd, waardoor inwoners worden gestimuleerd om actief en gezond te blijven. Het project zorgt er zo voor dat de ambities van het Dorpsontwikkelingsplan op het gebied van woonomgeving, sociaal leven, sport en voorzieningen daadwerkelijk worden gerealiseerd.

4.5.3 Beleidsregel van de gemeenteraad van de gemeente Lingewaard houdende regels omtrent sport

De gemeente Lingewaard heeft als doel dat iedereen in het gebied kan genieten van sport en beweging. Het streven is om een omgeving te creëren waarin sport voor alle inwoners toegankelijk, plezierig en stimulerend is. De gemeente zet daarom in op het verbeteren en uitbreiden van de sportinfrastructuur, waarbij het accommodatiebeleid per kern een belangrijke rol speelt. Duurzaamheid en multifunctionaliteit staan hierbij centraal.

Er zijn specifieke doelen geformuleerd voor de sportinfrastructuur in de gemeente. Zo worden sportparken toegankelijk gemaakt voor iedereen, moeten sportaccommodaties toekomstbestendig zijn en voldoen aan de gewenste kwaliteit, en worden ze optimaal benut voor meerdere doeleinden. Verder is het belangrijk dat de sportaccommodaties duurzaam zijn,

zowel in gebruik als op het gebied van energieverbruik. Ook wordt er gestreefd naar het optimaal benutten van de openbare ruimte voor sport en beweging.
In samenwerking met de werkgroep vanuit het sportakkoord is de notitie ‘Toekomstbeeld en Uitgangspunten Duurzame Sportinfrastructuur’ opgesteld, waarin uitgangspunten zijn vastgelegd voor het realiseren van een sportinfrastructuur die past bij de behoeften van de inwoners van Lingewaard. De uitgangspunten omvatten onder andere de volgende speerpunten:

- Multifunctionaliteit en clustering: Er wordt ingezet op het multifunctionele gebruik van sportaccommodaties en de clustering van binnen- en buitensportfaciliteiten, vooral bij nieuwbouw, renovatie of uitbreiding.
- Spreiding en bereikbaarheid: Er moet in elke dorpskern voldoende gelegenheid zijn om sport en beweging te beoefenen, zowel binnen als buiten. De bereikbaarheid en geografische spreiding van de sportfaciliteiten zijn van groot belang.
- Capaciteit en aanbod: Het aanbod van sportfaciliteiten moet aansluiten bij de vraag, waarbij overcapaciteit wordt vermeden en zoveel mogelijk inwoners de mogelijkheid krijgen om in hun eigen omgeving te sporten.
- Kwaliteit, functionaliteit en duurzaamheid: De focus ligt op het faciliteren van breedtesport, waarbij de accommodaties voldoen aan de gemeentelijke duurzaamheidseisen en het onderhoud op een doelmatige manier wordt uitgevoerd.
- Toegankelijkheid en betaalbaarheid: Het is belangrijk dat iedereen fysiek toegang heeft tot de sportactiviteiten en dat de voorzieningen betaalbaar blijven voor zowel de gemeente als de gebruikers.

Doorwerking projectgebied
De realisatie van de MFA sluit aan bij de beleidsregels van de gemeente Lingewaard omtrent sport. Het plan voorziet in een sportlocatie die multifunctioneel en duurzaam is. De MFA is ontworpen met het oog op multifunctioneel gebruik, waarbij zowel sport- als maatschappelijke activiteiten in één gebouw kunnen plaatsvinden. Dit bevordert niet alleen de efficiëntie van de ruimte, maar draagt ook bij aan het versterken van de sociale cohesie in het dorp.

Door de clustering van verschillende sportfaciliteiten op het bestaande sportterrein wordt een optimale benutting van de ruimte gerealiseerd. De MFA biedt een breed scala aan sportmogelijkheden (voetbal, tennis en padel).

Daarnaast voldoet de MFA aan de eisen van de gemeente Lingewaard op het gebied van duurzaamheid. Het gebouw wordt energie-efficiënt ontworpen en zorgt ervoor dat de sportaccommodaties toekomstbestendig zijn. Het gebouw kent een compact ontwerp, waarbij het aantal toegangen tot een minimum is beperkt. De kleedruimten zijn niet rechtstreeks van buitenaf toegankelijk, maar via een centrale gang. Deze opzet voorkomt onnodig warmteverlies en onaangename tochtstromen. Ook de sanitaire voorzieningen, zoals toiletten, doucheruimten en de keuken, zijn centraal geclusterd, zodat het benodigde leidingwerk kort en efficiënt kan worden aangelegd. Voor de constructie is gekozen voor een stalen draagstructuur in plaats van dragende wanden. Dit biedt de mogelijkheid om het gebouw in de toekomst eenvoudig te herindelen of aan te passen aan veranderende gebruikersbehoeften. Dankzij de geïntegreerde systeemwanden zijn de binnenruimten bovendien flexibel in te delen en geschikt voor diverse activiteiten en groepsgroottes. Met deze ontwerpkeuzes draagt de MFA op meerdere fronten bij aan een duurzame, efficiënte en flexibele accommodatie, die ook op de lange termijn voldoet aan de eisen van de gemeente Lingewaard.

De MFA wordt een plek waar de inwoners kunnen sporten en bewegen, maar ook een ontmoetingsplek voor sociale activiteiten. Dit draagt bij aan de doelstellingen van de beleidsregel, waarbij het belangrijk is dat de sportinfrastructuur niet alleen functioneel, maar ook sociaal en duurzaam is.

Kortom, het plan sluit hiermee aan bij de uitgangspunten van de Beleidsregel van de gemeente Lingewaard omtrent sport. Het biedt een basis voor de verdere ontwikkeling van de sportinfrastructuur in de regio.

4.5.4 Contourennota Accommodatie- en Vastgoedbeleid
De Contourennota Accommodatie- en Vastgoedbeleid van de gemeente Lingewaard biedt richtlijnen voor het beheer en de ontwikkeling van maatschappelijk vastgoed. Maatschappelijk vastgoed wordt hierbij gedefinieerd als gebouwen en terreinen die in eigendom zijn van de gemeente of derden, en die worden gebruikt voor maatschappelijke diensten zoals onderwijs, sport, cultuur, welzijn, maatschappelijke opvang en medische zorg. Het uitgangspunt is dat deze voorzieningen ten goede komen aan de inwoners van de gemeente, door vraag en aanbod fysiek met elkaar te verbinden en ervoor te zorgen dat iedereen toegang heeft tot de betreffende voorzieningen.

De nota heeft een strategisch en richtinggevend karakter en fungeert als onderlegger voor besluiten en projecten die maatschappelijk vastgoed betreffen. Bij toekomstige besluiten zal altijd teruggegrepen moeten worden naar de uitgangspunten van de nota om ervoor te zorgen dat het nieuwe vastgoed- en accommodatiebeleid effectief en consistent is. Tegelijkertijd biedt de nota ruimte voor flexibiliteit op tactisch en uitvoerend niveau, zodat er maatwerk kan worden geleverd dat aansluit bij de specifieke behoeften van de dorpen en kernen binnen Lingewaard.

Een belangrijk aspect van het beleid is dat maatschappelijk vastgoed moet bijdragen aan de sociale cohesie in de dorpskernen. Het vastgoed dient te zorgen voor toekomstbestendige dorpskernen met voorzieningen die passen bij de wensen van de gemeenschap, en tegelijkertijd moet het de identiteit van de dorpskernen versterken. De nota legt daarnaast de nadruk op het belang van samenwerking bij de ontwikkeling van meerdere sportvoorzieningen binnen een kern, waarbij het gebruik van bestaande accommodaties zoveel mogelijk wordt geoptimaliseerd en nieuwe accommodaties multifunctioneel worden ingericht.

Specifieke doelen die in de Contourennota zijn opgenomen, zijn onder meer:

- Het bevorderen van sociale verbindingen in de dorpskernen door het aanbieden van diverse maatschappelijke voorzieningen.
- Het ontwikkelen van toekomstbestendige dorpskernen met voorzieningen die aansluiten bij de lokale behoeften.
- Het ondersteunen van de identiteit van dorpskernen door het creëren van levendige en toegankelijke gemeenschappen.
- Met betrekking tot sportaccommodaties wordt er binnen de nota gestreefd naar het creëren van sportvoorzieningen die niet alleen voldoen aan de basisbehoeften, maar die ook multifunctioneel en duurzaam zijn. Sportaccommodaties moeten een ontmoetingsfunctie vervullen en bijdragen aan de dynamiek en vitaliteit van de omgeving. Er wordt nadrukkelijk ingezet op samenwerking tussen sportverenigingen en andere maatschappelijke partners, en op het bevorderen van medegebruik van sportparken door bijvoorbeeld wandel- en fietspaden aan te leggen en recreatieve mogelijkheden te bieden.

Doorwerking projectgebied

De realisatie van de MFA in Haalderen sluit aan bij de uitgangspunten van de Contourennota Accommodatie- en Vastgoedbeleid van de gemeente Lingewaard. Het plan draagt bij aan verschillende doelstellingen die in de nota zijn beschreven, vooral op het gebied van multifunctionaliteit, sociale verbindingen, en de toekomstbestendigheid van de dorpskern.

De MFA zal fungeren als een multifunctionele accommodatie die niet alleen sportactiviteiten mogelijk maakt, maar ook ruimte biedt aan andere maatschappelijke functies. Door de MFA te ontwerpen als een flexibel gebouw dat ruimte biedt voor zowel sport als sociale activiteiten, wordt de toegankelijkheid van de voorzieningen vergroot en wordt er een bredere maatschappelijke rol vervuld.

Daarnaast versterkt het plan de sociale cohesie in Haalderen, doordat het gebouw als ontmoetingsplek voor verschillende groepen in de gemeenschap fungeert. Het biedt een ruimte voor zowel jongeren als ouderen, sporters, en andere bewoners, waardoor het bijdraagt aan een levendige en verbonden dorpskern.

De MFA bevordert ook de dynamiek en vitaliteit van het sportpark door de toevoeging van diverse functies. Dit past binnen de ambitie van de gemeente om sportparken te verbinden met hun omgeving en zo meer recreatieve mogelijkheden te bieden. Bovendien zorgt de clustering van verschillende sportfaciliteiten op één locatie voor een efficiënter gebruik van de beschikbare ruimte, wat aansluit bij het streven naar samenwerking tussen sportverenigingen en andere maatschappelijke partners.

4.5.5 Welstandsbeleid

Welstand gaat over hoe de uiterlijke kenmerken van een bouwwerk in de omgeving passen, denk aan vorm, maat, kleur of gebruikte materialen.

Bestaande en nieuwe bouwwerken moeten voldoen aan redelijke eisen van welstand. Deze zijn uitgewerkt in de welstandsnota van de gemeente. In de welstandsnota kan de gemeente ook bepaalde gebieden aangeven die welstandsvrij zijn.
De welstandsnota volgt uit artikel 12a, lid 1 van de Woningwet. Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet, zijn de artikelen over welstand in de Woningwet vervallen. Voor de welstandsnota geldt overgangsrecht (artikel 4.114, lid 1 van de Invoeringswet Omgevingswet). De welstandsnota is een beleidsregel, als bedoeld in artikel 4.19 van de Omgevingswet.
Onder de Omgevingswet kunnen gemeenteraden ervoor kiezen om wel of geen regels te stellen over het uiterlijk van bouwwerken (artikel 4.19 Ow). Het stellen van welstandscriteria is daarmee geen verplichting meer. Als een gemeenteraad ervoor kiest om wel welstandscriteria op te stellen, dan moet dat in het omgevingsplan worden opgenomen.

Daarnaast gaan de welstandscriteria onder de Omgevingswet alleen over het uiterlijk van een bouwwerk en niet over de plaatsing.

Gids Ruimtelijke Kwaliteit

Met de Gids voor Ruimtelijke Kwaliteit wil de gemeente Lingewaard bestaande bijzondere ruimtelijke kwaliteiten waarborgen en tegelijkertijd burgers meer mogelijkheden bieden bij het realiseren van hun bouwplannen. De gids onderscheidt zes deelgebieden binnen de gemeente:

- Historische gegroeide kernen en linten;
- Planmatige woonbuurten;
- Gebieden met een bijzondere functie;
- Bedrijventerreinen;
- Glastuinbouw;
- Landelijk gebied.

Voor elk deelgebied biedt de gids een beknopte beschrijving van de ruimtelijke situatie, kernkwaliteiten en ambities.

Het projectgebied valt onder de categorie gebieden met een bijzondere functie (zie figuur 4.1). Dit betreft onder andere maatschappelijke voorzieningen en instellingen zoals onderwijs-, sport en zorgcomplexen. Deze grootschalige gebouwen of complexen nemen vaak een zelfstandige positie in binnen een woonbuurt, dorpskern of landelijk gebied. Door hun specifieke functie hebben ze een eigen karakter en zijn ze goed herkenbaar, wat bijdraagt aan de oriëntatie in de kernen. Ze kunnen gericht zijn op de openbare ruimte, of bij complexen op grotere terreinen, vooral op het eigen gebied. Voor deze complexen geldt dat ze een eigen gezicht mogen hebben, waarbij de stedenbouwkundige opzet en architectonische uitstraling mogelijk belangrijker zijn dan afstemming op de omliggende buurt. De architectuurstijl varieert per gebouw of complex, afhankelijk van de bouwperiode en functie. Hierna volgen een aantal uitgangspunten voor het bouwplan met betrekking tot de omgeving.

- Het bouwplan mag de waarde en kernkwaliteiten van het deelgebied en de stedenbouwkundige of landschappelijke structuur niet aantasten.
- Het bouwplan moet de kwaliteit van de omgeving en de openbare ruimte versterken en bijdragen aan de leefbaarheid en sociale veiligheid.
- Het bouwplan draagt bij aan markante stedenbouwkundige ruimten en locaties.
- Het bouwplan richt zich op de openbare ruimte, met een duidelijke en herkenbare toegang vanaf het openbaar gebied.
- Het bouwplan maakt een duidelijk onderscheid tussen openbaar en privégebied.
- Het bouwplan heeft een evenwichtige opzet, met samenhangende maatverhoudingen van buitenruimten, bouwvolumes, massa-opbouw, kapvorm en vlakverdelingen;
- Het bouwplan mag de kernkwaliteiten van het ensemble en/of de gebouwtypologie niet aantasten.
- Het bouwplan moet aansluiten op de omgeving qua positie, hoofdvorm, maat en schaal.
- Het bouwplan heeft een herkenbaar en consequent uitgewerkt ontwerpconcept met esthetische kwaliteiten, waarbij de typologie en architectuur afgestemd zijn op de omgeving.
- Het bouwplan heeft een samenhangende gevelindeling en kleurgebruik, met een materialisering waarvan de kwaliteit op de lange termijn behouden blijft.
- Het bouwplan bevat detaillering die de architectuur ondersteunt.

Doorwerking projectgebied

Het plan sluit op zorgvuldige wijze aan bij de ruimtelijke en esthetische uitgangspunten die gelden voor het gebied waarin het gebouw wordt gerealiseerd. Het ontwerp volgt in grote lijnen de richtlijnen uit de Gids Ruimtelijke Kwaliteit van de gemeente en voldoet daarmee aan de gestelde eisen op het gebied van welstand. Zo richt het bouwplan zich nadrukkelijk op de openbare ruimte, met een heldere en goed herkenbare hoofdentree vanaf het openbaar gebied. Deze duidelijke oriëntatie draagt bij aan de toegankelijkheid en de beleving van het gebouw vanuit de omgeving. Daarnaast kent het ontwerp een consequent uitgewerkt ontwerpconcept met esthetische kwaliteit. De gekozen typologie en architectuur sluiten aan bij de bestaande context van het gebied. Daarbij is er veel aandacht besteed aan materialisatie, kleurgebruik en detaillering, die zorgvuldig zijn afgestemd op de omgeving. Verder is de gevelindeling samenhangend en logisch opgebouwd. Het toegepaste kleurpalet en de gebruikte materialen zorgen voor een duurzame uitstraling, waarbij de kwaliteit van de gevel op lange termijn behouden blijft. Daarmee wordt niet alleen aangesloten op de bestaande ruimtelijke structuur, maar wordt ook een hoogwaardige toevoeging gerealiseerd die bijdraagt aan de ruimtelijke kwaliteit van het gehele projectgebied.

4.5.6 Conclusie

Het planvoornemen past binnen de gemeentelijke doelstellingen en beleid.

Figuur 4.1 Uitsnede welstandskaart Haalderen (bron: Gids Ruimtelijke Kwaliteit, gemeente Lingewaard)

5 Omgevingsaspecten in de fysieke leefomgeving

In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke wijze bij het planvoornemen rekening is gehouden met diverse aspecten van de fysieke leefomgeving en de evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De aspecten sluiten aan op en dekken de onderdelen zoals genoemd in artikel 1.2 van de Omgevingswet. De ontwikkeling wordt zodoende getoetst aan de verschillende aspecten uit de fysieke leefomgeving. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is er een bredere kijk op de leefomgeving, onder meer vanuit het oogpunt van milieu, duurzaamheid en gezondheid. Op basis van het initiatief en de omgeving zijn de volgende omgevingsaspecten van belang:

- Verkeersgeneratie, -afwikkeling en parkeren
- Geluid
- Luchtkwaliteit
- Lichthinder
- Activiteiten en milieuzonering
- Omgevingsveiligheid
- Kabels en leidingen
- Elektromagnetische straling
- Gezondheid
- Trilling
- Natuur en landschap (incl. stikstof)
- Bodem
- Weging van het waterbelang
- Archeologie, cultuurhistorie en landschap
- Mer-beoordeling.

5.1 Verkeersgeneratie, - afwikkeling en parkeren

Verkeer maakt onderdeel uit van de evenwichtige functietoedeling aan locaties. Naast parkeren moet aandacht besteed worden aan de verkeersgeneratie en -veiligheid. In deze paragraaf wordt aangegeven hoe met het planvoornemen hier rekening mee wordt gehouden.

5.1.1 Toetsingskader

Een toevoeging of wijziging van functies op locaties zorgt vaak voor een verandering van de parkeerbehoefte en verkeersgeneratie van een gebied. Bij het toelaten van een nieuwe functie moet daarom worden aangetoond of er sprake is van een (extra) parkeerbehoefte en wat het effect is op de bereikbaarheid en de verkeersafwikkeling. Er mag geen onaanvaardbaar effect op de omgeving optreden. Dit geldt ook bij omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten.

Om te bepalen wat de effecten van de activiteit op de verkeersaantrekkende werking van het projectgebied zijn, kan gebruik worden gemaakt van de kengetallen van het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (CROW) (publicatie 744 ‘Parkeerkencijfers, basis voor parkeernormering’). Deze kengetallen zijn algemeen erkend en geven een indicatie van de ontwikkeling gepaard gaande extra verkeersgeneratie. Ook bieden ze richtlijnen voor het aantal te realiseren parkeerplaatsen. De CROW-kengetallen zijn richtlijnen waarvan afgeweken kan worden. Gemeenten kunnen ervoor kiezen om zelf parkeerbeleid met parkeernormen vast te stellen waar nieuwe ontwikkelingen aan moeten voldoen. De activiteit dient in dit geval aan het gemeentelijk beleid te worden getoetst.

Verder bevatten omgevingsvisies van gemeenten een visie op verkeer op gemeentelijk niveau. Daarin worden vaak mobiliteit, bereikbaarheid en verkeersveiligheid als belangrijk geacht. Planinitiatieven dienen daaraan te worden getoetst.

5.1.2 Onderzoek

Parkeren

Auto

De gemeente Lingewaard heeft op 28 augustus 2024 de ‘Nota Parkeernormen Lingewaard 2024’ vastgesteld. In deze nota zijn parkeernormen opgenomen, afgeleid van de CROW-publicatie 744 ‘Parkeerkencijfers, basis voor parkeernormering’, die een positieve invloed hebben op de bereikbaarheid en leefbaarheid van de gemeente. Algemeen uitgangspunt is dat een (ruimtelijke) ontwikkeling op eigen terrein en/of binnen het plangebied voldoende voorziet in de eigen parkeerbehoefte. De parkeerplaatsen moeten op eigen terrein/binnen het plangebied worden aangelegd.

In de nota zijn per functie (wonen, werken, boodschappen en winkelen, sport, cultuur en ontspanning, etc.) kencijfers voor parkeren opgenomen. De functies worden weer onderverdeeld in deelfuncties, zoals bij ‘sport, cultuur en ontspanning’:

Tabel 5.1 Parkeernormen functie sport (bron: Nota Parkeernormen Lingewaard 2024)

Functie	Eenheid	Rest bebouwde kom Lingewaard
Tennisbaan (buiten)*	Per tennisbaan	2,5
Sportveld	Per ha netto terrein	20
Dorpshuis/multifunctioneel centrum	Per 100 m² bvo	2

Onderhavig projectgebied is volgens de gemeentelijke parkeernota gelegen in de zone ‘rest bebouwde kom Lingewaard’. Op basis van het voorgaande is het aantal parkeerplaatsen voor de auto berekend.

Tabel 5.2 Berekening aantal parkeerplaatsen

Functie 'sport, cultuur en ontspanning'	**Parkeernorm behorende bij 'rest bebouwde kom Lingewaard'**	**Aantal van meeteenheid**	**Parkeerbehoefte**
Tennisbaan	2,5 parkeerplaatsen per tennisbaan	3 tennisbanen	7,5
Sportveld	20 parkeerplaatsen per ha netto terrein	1,6 ha	32
Dorpshuis/multifunctioneel centrum	2 parkeerplaatsen per 100 m² bvo	500 m² bvo (excl. functies die behoren tot de sportvelden, zoals kleedruimten)	10
Totaal			**49,5 = 50 parkeerplaatsen**

Op basis van bovenstaande berekening zijn met het planvoornemen 50 parkeerplaatsen benodigd. Het plan voorziet in 62 parkeerplaatsen, waarvan 4 parkeerplaatsen worden toegekend aan mensen die minder valide zijn.

Fiets

In de navolgende tabel wordt de berekening van het aantal benodigde fietsparkeerplaatsen weergegeven. Hieruit blijkt dat er minimaal 60 en maximaal 163 fietsparkeerplaatsen vereist zijn. Het plan voorziet in de aanleg van 100 fietsparkeerplaatsen.

Tabel 5.3 Parkeerbalans fietsparkeren (bron: gemeente Lingewaard)

Parkeerbalans (fietsparkeren volgens norm CROW 2025)

Functie	**Eenheid**	**Norm (rest bebouwde kom)**			
		Min	**Max**		
Sportveld	Per ha netto terrein	30	85		
Buurt en dorpscentrum	Per 100m2 bvo	1,1	1,9	(niet stedelijk)	
Functie	**Netto oppervlakte**	**Norm (rest bebouwde kom)**			
Hoofdveld voetbal	8.325,00 m2	**Min**	**Max**	**Totaal (min)**	**Totaal (max)**
2de voetbalveld	7.776,00 m2				
Tennisbanen	1.925,00				
totale oppervlakte	18.026,00 m2				
	1,80 ha	30	85	54	153
Buurt en dorpscentrum	500 m2	1,1	1,9	6	10
			Totaal MFSA	60	163
			Voorzien in ontwerp	100 st	

Verkeer

Verkeersgeneratie

De voorgenomen ontwikkeling is een functie die verkeer genereert. De verkeersgeneratie dient normaliter berekend te worden aan de hand van de CROW-kencijfers. Van sportvelden, tennisbanen en een dorpshuis/multifunctioneel centrum zijn echter geen kengetallen bekend om de verkeersgeneratie te berekenen. Daarom is de verkeersgeneratie van de tennisbanen bepaald aan de hand van de functie 'tennishal' uit de CROW-handreiking 744 'Parkeerkencijfers, basis voor parkeernormering'. De verkeersgeneratie van de sportvelden en het MFA-gebouw is bepaald aan de hand van de parkeernormen uit de Nota Parkeernormen Lingewaard 2024'. Voor de berekening wordt opnieuw uitgegaan van de stedelijkheidsgraad 'niet stedelijk' en de gebiedszone 'rest bebouwde kom'.

Tennisbanen

Zoals eerder aangegeven wordt voor het bepalen van de verkeersgeneratie van de toekomstige tennisbanen aangesloten bij de functie 'tennishal'. Hiervoor zijn kencijfers voor de verkeersgeneratie bekend. Het gemiddelde kencijfer voor deze functie in niet stedelijke gebied' en 'rest bebouwde kom' bedraagt 3,5 mvt per 100 m² bvo. Een tennisveld heeft een bruto oppervlakte van 260,7 m². Op het terrein zijn drie tennisvelden gesitueerd. Er is dus sprake van een totale bruto vloeroppervlakte van 782,1 m². De berekening is verder als volgt:

3,5 mvt per 100 m² bvo * 7,821 = 27,3735 = 28 mvt/etmaal

Sportvelden

De sportvelden kennen in de toekomstige situatie een oppervlakte van 1,6 ha netto. De parkeernorm van een sportveld bedraagt 20 parkeerplaatsen per ha netto terrein. Hiervoor is berekend dat de parkeerbehoefte van de sportvelden 32 parkeerplaatsen bedraagt. Uitgaande van 1,6 ha netto aan sportvelden, twee ritten per auto (heen en terug) en een turnover (het aantal keer dat een parkeerplaats per etmaal wordt benut) van drie, resulteert dit in een verkeersgeneratie van 192 verkeersbewegingen per etmaal (weekdag). De piek zal voornamelijk liggen op de zaterdagen. De verkeersbewegingen op de overige dagen zullen beperkt zijn. In de navolgende tabel is een overzicht opgenomen.

Aantal parkeerplaatsen Ritten / auto	32 2x
Subtotaal Turnover (aantal auto's / parkeerplaats)	64 3x
Totaal	192 mvt/etmaal

Dorpshuis/multifunctioneel centrum

Het MFA-gebouw krijgt een oppervlakte van 500 m² bvo (excl. functies die behoren tot de sportvelden, zoals kleedruimten). Voor een multifunctioneel centrum of buurthuis met een sociaal-culturele functie bestaan geen standaard verkeercijfers. In het parkeerbeleid van de gemeente wordt wel een

parkeerkental genoemd hiervoor genoemd. Uitgaande van twee ritten per auto en een turnover van drie resulteert dit in een verkeersgeneratie van ongeveer 60 verkeersbewegingen per etmaal op een weekdag.

Aantal parkeerplaatsen Ritten / auto	10 2x
Subtotaal Turnover (aantal auto's / parkeerplaats)	20 3x
Totaal	60 mvt/etmaal

Totaal
Kortom, de verkeersgeneratie van de planlocatie bedraagt 280 mvt/etmaal (weekdag) (28 + 192 + 60) in de toekomstige situatie. Hiervan is enkel de verkeersgeneratie vanwege de realisatie van het dorpshuis/MFA een toename ten opzichte van de huidige situatie. Immers, de tennisbanen en sportvelden zijn in de huidige situatie al aanwezig en worden enkel verplaatst c.q. vervangen. Het aantal velden en tennisbanen neemt niet toe. De totale toename bedraagt daarmee naar inschatting slechts 60 verkeersbewegingen per etmaal.

Verkeersafwikkeling en -veiligheid
De verkeersgeneratie neemt, zoals bovenstaand geconcludeerd, met slechts 60 met/etmaal toe. Dit is een geringe toename, waarvan redelijkerwijs kan worden verondersteld dat het omliggende wegennet dit verkeer zonder problemen kan afwikkelen. De totale verkeersgeneratie van 280 mvt/etmaal van en naar het projectgebied kan op veilige wijze worden afgewikkeld op de Notenboomstraat.

Bij voorliggend planvoornemen zal de ontsluiting voornamelijk plaatsvinden via de Notenboomstraat, Huchtstraat en de Van der Mondeweg. Het verkeer zal daarmee gericht zijn op het voorrangskruispunt Huchtstraat – Van der Mondeweg. In de navolgende figuur is de huidige vormgeving van dit kruispunt weergegeven.

Voor dit kruispunt heeft Goudappel een kruispuntanalyse uitgevoerd, als onderdeel van een in 2023 in opdracht van de gemeente opgesteld verkeersstudie voor Haalderen. Hoewel de rapportage in het kader van een ander plan is uitgevoerd, biedt het rapport wel waardevolle en toepasbare inzichten over de huidige situatie van de verkeersafwikkeling in Haalderen en de toekomstige capaciteit van het wegennet. Naar aanleiding van een uitspraak van de rechter inzake voorgenoemd rapport is er aanvullend onderzoek verricht en opgenomen in een rapportage. Daarom zijn de betreffende onderzoeken volledigheidshalve toegevoegd in de bijlagen bij deze ruimtelijke motivering. De uitgangspunten van het eerder onderzochte plan zijn in termen van verkeersintensiteit en ontsluitingsstructuur deels vergelijkbaar met het voorliggende planvoornemen voor een multifunctionele accommodatie (MFA). Hierdoor is de analyse relevant en bruikbaar voor een inschatting van de verkeerskundige impact van dit plan.

Het genoemde kruispunt Huchtstraat – Van der Mondeweg is doorgerekend met de VISSIM-kruispuntentool. De Van der Mondeweg ligt binnen de bebouwde kom met een maximumsnelheid van 50 km/h. Voor de Huchtstraat geldt een maximumsnelheid van 30 km/h en deze is ook gelegen binnen de bebouwde kom. Op het kruispunt heeft het verkeer op de Van der Mondeweg voorrang op het verkeer vanaf de Huchtstraat.

Uit de rapportage volgt dat het kruispunt in zowel de 'huidige' situatie (2023) als in de situatie na realisatie van het betreffende plan met 710 extra mvt/etmaal voldoende capaciteit biedt om het verkeersaanbod goed af te wikkelen. Onderhavig plan leidt tot een geringe toevoeging van 60 mvt/etmaal. Hierdoor kan redelijkerwijs worden verwacht dat er geen knelpunten op dit maatgevende kruispunt optreden als gevolg van het plan.

Daarnaast is er sprake van een verkeersveilige situatie. Aanpassingen aan het kruispunt zijn dan ook niet noodzakelijk geacht. Onderhavig plan geeft geen aanleiding tot een andere conclusie. Hoewel de onderliggende analyse niet specifiek is opgesteld voor het MFA-plan, bevestigen de resultaten dat het bestaande netwerk en kruispuntontwerp robuust genoeg zijn om ook de extra verkeersbelasting als gevolg van het MFA op te vangen. Daarbij komt dat de verwachte verkeersgeneratie voornamelijk op zaterdag plaatsvindt, gelet op de aard van het planvoornemen. De verkeersbewegingen op de overige dagen zullen zeer beperkt blijven, wat bijdraagt aan een beheersbare belasting van het wegennet.

Figuur 5.1 Weergave voorrangskruispunt Huchtstraat – Van der Mondeweg

5.1.3 Conclusie
Gelet op het voorgaande, is er vanuit het aspect verkeersgeneratie, -afwikkeling en parkeren sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.2 Geluid

5.2.1 Toetsingskader

Geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen

De aanvaardbaarheid van de geluidsbelasting onder de Omgevingswet is vooral een decentrale afweging. Gemeenten geven met het omgevingsplan voor elke locatie in de gemeente de gewenste geluidskwaliteit vorm.

Geluid kan van grote invloed zijn op het woon- en leefklimaat van mensen en op hun gezondheid. De regels over geluid gaan over het beheersen van geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen, en de bescherming van geluidgevoelige gebouwen en andere gebouwen en plekken. Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat geluidsregels die via het omgevingsplan zullen gelden voor individuele bedrijven die geluid voortbrengen. Voor de andere belangrijke geluidsbronnen zoals industrieterreinen, wegen en spoorwegen worden via de Aanvullingswet geluid en het Aanvullingsbesluit geluidsregels toegevoegd aan de Omgevingswet en het Bkl. De regels voor geluid hebben een tweezijdige werking om de bescherming tegen geluidsbelasting vorm te geven. Enerzijds bij de aanleg of aanpassing van spoorwegen of industrieterreinen en anderzijds bij het mogelijk maken van nieuwe geluidsgevoelige gebouwen en locaties nabij een geluidsbron.

De geluidinhoudelijke doelstellingen zijn:

- het voorkomen van een onbeheerste groei van de geluidsbelasting op en in geluidsgevoelige gebouwen en locaties;
- het reduceren van geluidbelastingen op en in geluidsgevoelige gebouwen en locaties die blootstaan aan zeer hoge geluidsbelastingen;
- het bevorderen van bronmaatregelen;
- het scheppen van een beter toegankelijk en minder complex geheel van regels;
- het beperken van de lasten bij de uitvoering van de regels.

Geluidproductieplafonds

Een geluidproductieplafond geeft de maximale toegestane productie weer op een vast fictief punt, het referentiepunt, op korte afstand van de geluidsbron. Bij de vaststelling van een geluidproductieplafond als omgevingswaarde is het geluid op een geluidgevoelig gebouw niet hoger dan de hoogste van de volgende waarden:

a. De standaardwaarde, bedoel in tabel 5.4; of
b. Het geluid bij volledige benutting van het geluidproductieplafond dat gold direct voorafgaand aan de vaststelling van het in de aanhef bedoelde geluidproductieplafond.

Tabel 5.4 Standaardwaarde geluid voor een geluidbron op een geluidgevoelig gebouw per geluidbronsoort

Geluidbronsoorten	**Standaardwaarde**
Rijkswegen en provinciale wegen	50 Lden
Gemeentewegen en waterschapswegen	53 Lden
Hoofdspoorwegen en lokale spoorwegen	55 Lden
Industrieterreinen	50 Lden
	40 Lnight

Bij de vaststelling van een geluidproductieplafond als omgevingswaarde kan de hoogste van de twee waarden, bedoeld in artikel 3.32 lid 1 worden overschreden als:

a. Geen geluidbeperkende maatregelen kunnen worden getroffen om aan de hoogste van de twee waarden te voldoen;
b. De overschrijding door het treffen van geluidbeperkende maatregelen zoveel mogelijk wordt beperkt; en
c. Het geluid op geluidgevoelige gebouwen niet hoger is dan de grenswaarde, bedoel in tabel 5.5.

Tabel 5.5 Grenswaarde voor geluid door een geluidbron op een geluidgevoelig gebouw per geluidbronsoort[1]

Geluidbronsoorten	**Grenswaarde**
Rijkswegen en provinciale wegen	60 Lden
Gemeentewegen en waterschapswegen	70 Lden
Hoofdspoorwegen en locale spoorwegen	65 Lden
Industrieterreinen	55 Lden
	45 Lnight

Afdeling 3.5 (artikel 3.18 lid 1) van het Bkl voorziet in het Toetsingskader/instructieregels omtrent de beheersing van het geluid afkomstig van wegen, spoorwegen en industrieterreinen.

Geluidsgevoelige gebouwen

De geluidsgevoelige gebouwen worden aangewezen in artikel 3.20 van het Bkl. Het betreft gebouwen, waaronder een gebouw of een gedeelte van een gebouw dat bijvoorbeeld een woon-, onderwijs- of zorgfunctie heeft. De geluidsnormen hebben betrekking op het geluid op de gevel van een geluidsgevoelig gebouw en hebben primair als doel het beschermen van de gezondheid door het stellen van eisen aan het geluid op en rond woningen, waar mensen langdurig verblijven en slapen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de voorgevel, zijgevel en achtergevel.

Voor andere gebouwen of locaties bepaalt de gemeente zelf de mate van bescherming tegen geluid op grond van artikel 4.2 van de Omgevingswet. Dat doet de gemeente vanuit haar taak ‘evenwichtige toedeling van functies aan locaties’ (ETFAL). Dit kan de gemeente onder andere bereiken door:

- De ordening van locaties van activiteiten ten opzichte van elkaar; hierbij kan worden gedacht aan de afstand tussen een woning en een bedrijf.

[1] https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR713149

- Het stellen van regels aan activiteiten op een locatie; hierbij kan worden gedacht aan normen voor geluidimmissies of preventieve maatregelen.

Geluid door activiteiten

In Bijlage XXII van het Bkl zijn activiteiten aangewezen die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken. In de bruidsschat is het onderdeel geluid geregeld in paragraaf 22.3.4. Daarin staan regels over geluid door een activiteit op of in een geluidgevoelig gebouw die op een locatie is toegelaten op grond van een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. In de bruidsschat zijn waarden bepaald (zie artikel 22.57 bruidsschat). Daarbij is onderscheid gemaakt in geluid door de volgende activiteiten:

- Activiteiten anders dan door windturbines en windparken en civiele buitenschietbanen, militaire buitenschietbanen en militaire springterreinen (par. 22.3.4.2 BS);
- Geluid door windturbines en windparken (par. 22.3.4.3 BS);
- Geluid door civiele buitenschietbanen, militaire buitenschietbanen en militaire springterreinen (par. 22.3.4.4 BS).

5.2.2 Onderzoek

Met voorliggend plan wordt een multifunctionele accommodatie (MFA) gerealiseerd op het huidige sportpark. Er is daarmee geen sprake van een functionele wijziging, maar enkel van een functionele verbreding. Tevens is er geen sprake van de toevoeging van een geluidsgevoelige functie of gebouw. De MFA is in de zin van het Bkl geen geluidsgevoelig gebouw. Hier vallen enkel een woonfunctie, onderwijsfunctie, gezondheidszorgfunctie met bedgebied, en een bijeenkomstfunctie voor kinderopvang met bedgebied, en nevengebruiksfuncties van de hiervoor genoemde functies onder. Het projectgebied ligt binnen de bebouwde kom aan de Notenboomstraat. Volgens de kaart ‘Geluid van wegverkeer’ op Atlas Leefomgeving is de maximale geluidbelasting op de locatie 46 Lden, zie figuur 5.2. Daarmee kan geconcludeerd worden dat de geluidsstandaardwaarde van gemeentewegen van 53 Lden niet wordt overschreden. Op basis van het voorgaande is een akoestisch onderzoek naar wegverkeerslawaai niet noodzakelijk.

Verder is er in de directe omgeving van het projectgebied geen treinspoor of industrieterrein gelegen. De dichtstbijzijnde spoorweg is gelegen op een afstand van circa 1,4 kilometer. Gezien deze ruime afstand en de diverse maatgevende gevoelige functies hiertussen gelegen, is een akoestisch onderzoek naar spoorweglawaai niet benodigd. Aangenomen kan worden dat er sprake is van een goed leefklimaat.

5.2.3 Conclusie

Vanuit het omgevingsaspect geluid is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.3 Luchtkwaliteit

5.3.1 Toetsingskader

De hoofdlijnen voor regelgeving rondom luchtkwaliteitseisen ter bescherming van de gezondheid staan beschreven in de instructieregels opgenomen in het Bkl (paragraaf 5.1.4.1). Volgens deze regels gelden zogeheten omgevingswaarden voor onder andere de in de buitenlucht voorkomende stikstofdioxide (NO2) en fijnstof (PM10).

Een activiteit is toelaatbaar als aan één van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- het project leidt per saldo niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- het project draagt alleen niet in betekenende mate bij aan de luchtverontreiniging.

CIMLK

Mede door het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)

Figuur 5.2 Uitsnede kaart ‘Geluid van wegverkeer’ met aanduiding projectgebied (bron: Atlas Leefomgeving)

is in de afgelopen jaren in Nederland de luchtkwaliteit aanzienlijk verbeterd. Vanwege deze verbetering is het NSL na de inwerkingtreding van de Omgevingswet komen te vervallen. Sinds 1 januari 2023 vervangt het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit (CIMLK) het NSL. Middels dit nieuwe instrument kan de luchtkwaliteit berekend en gemonitord worden onder de Omgevingswet.

NIBM

De beoordeling van de luchtkwaliteit vindt niet overal plaats. Voor een activiteit die niet in betekende mate (NIBM) bijdraagt aan de luchtverontreiniging, is geen toetsing aan de Rijksomgevingswaarden voor NO2 en PM10

nodig. Uit artikel 5.53 en 5.54 van het Bkl volgt dat een project niet in betekende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit als de toename van de concentratie NO2 en PM10 niet hoger is dan 1,2 µg/m³. Dat is 3% van de omgevingswaarde voor de jaargemiddelde concentraties.
Er zijn twee mogelijkheden om aannemelijk te maken dat een project binnen de NIBM-grens blijft:

1. Motiveren dat het project binnen de getalsmatige grenzen van een aangewezen categorie blijft. Onder deze 'standaardgevallen NIBM' vallen kantoren, woonwijken en het telen van gewassen. Dit moet wel onder een bepaalde omvang blijven conform artikel 5.54 van het Bkl. Valt een project binnen de genoemde categorie, maar niet binnen de gestelde grenzen? Het is dan mogelijk om alsnog via detailberekeningen aannemelijk te maken dat de 3%-grens niet wordt overschreden.
2. Op een andere manier aannemelijk maken dat een project de 3%-grens niet overschrijdt. Soms kan een kwalitatieve berekening voldoende zijn. Veel mensen bepalen met de NIBM-tool op een eenvoudige en snelle manier of een project in betekende mate bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Soms zijn detailberekeningen nodig als aanvulling op de NIBM-tool.

Aandachtsgebieden

De overheid toetst en monitort de luchtkwaliteit vooral in de zogenoemde aandachtsgebieden. Aandachtsgebieden zijn locaties met hogere concentraties NO2 en/of PM10. Aandachtsgebieden voor zowel NO2 als PM10 staan vermeld in artikel 5.51, lid 2 van het Bkl. Aandachtsgebieden voor alleen PM10 zijn aangewezen in artikel 5.51, lid 3 van het Bkl. In een aandachtsgebied moet de overheid de omgevingswaarden in acht nemen (artikel 5.51 Bkl). Een Rijksomgevingswaarde bestaat uit grenswaarden en streefwaarden voor stoffen die de kwaliteit van de buitenlucht beïnvloeden. Als besluiten binnen een aandachtsgebied leiden tot een verhoging van de concentraties van luchtverontreinigende stoffen, of als gemeenten activiteiten toestaan die betrekking hebben op wegen, vaarwegen of spoorwegen en waarvoor luchtkwaliteitsregels gelden volgens het Bal, moet dit in overweging worden genomen.

In sommige gevallen kan de achtergrondconcentratie van luchtverontreinigende stoffen zo hoog zijn dat de invoering van een nieuw project toch leidt tot overschrijding van de landelijke omgevingswaarden. Dit kan ook van toepassing zijn op activiteiten in de buurt van een aandachtsgebied, die de concentraties binnen dat gebied verhogen. Hierdoor moet een gemeente soms een planinitiatief toetsen aan de omgevingswaarden in een nabijgelegen aandachtsgebied, zelfs als het initiatief buiten dat specifieke gebied valt. Deze beoordeling is met name nodig bij activiteiten die aanzienlijke luchtvervuiling veroorzaken en over een grotere afstand effect hebben, zoals extra verkeer of bedrijfsemissies.
De vergunningverlener beoordeelt de activiteit aan de hand van de omgevingswaarden, tenzij de activiteit niet in betekenende mate (NIBM) bijdraagt aan de concentraties van NO2 of PM10. In enkele situaties moet de luchtkwaliteit altijd worden beoordeeld:

- bij een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit;
- bij de aanleg van een tunnel langer dan 100 meter, of als een tunnel wijzigt en daarbij minimaal 100 meter toeneemt;
- bij de aanleg van een autoweg of een autosnelweg.

5.3.2 Onderzoek

Het projectgebied valt niet in een van de aandachtsgebieden voor zowel NO2 als PM10 of voor alleen PM10. Nader onderzoek naar luchtkwaliteit is daarom niet benodigd. Er wordt volstaan met een quickscan luchtkwaliteit, welke is gebaseerd op het CIMLK-instrument en de NIBM-tool.

CIMLK

In het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties is het van belang om aan te tonen of er sprake is van een goed woon- en leefklimaat met betrekking tot luchtkwaliteit. Hierover kunnen uitspraken worden gedaan aan de hand van achtergrondwaarden voor NO2, PM10 en PM2.5 ter plaatse van het projectgebied. De achtergrondwaarden van de vier dichtstbijzijnde rekenpunten zijn in tabel 5.6 weergegeven.

Tabel 5.6 Achtergrondwaarden ter plaatse van het projectgebied

Id	NO_2 µg/m³	PM_{10} µg/m³	PM_{10} overschrijdingsdagen	$PM_{2.5}$ µg/m³	Jaar
15565565	13,0343	13,738	6	7,2964	2030
15639490	13,1801	13,7615	6	7,3042	2030
15565563	12,005	13,5716	6	7,2426	2030
15565557	12,2239	13,606	6	7,254	2030
Norm	*40*	*40*	*35*	*25*	

De data uit het CIMLK toont aan dat de achtergrondwaarden significant lager zijn dan de gestelde normen. Hieruit kan worden afgeleid dat er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat met betrekking tot luchtkwaliteit ter plaatse van het projectgebied.

NIBM

Middels de NIBM-tool is in beeld gebracht wat de effecten van de ontwikkeling op de luchtkwaliteit zijn. Voor het toepassen van de NIBM-tool is het noodzakelijk om inzicht te hebben in de verkeersgeneratie die samenhangt met de binnen de projectgebieden beoogde functies. Deze verkeersgeneratie is berekend in hoofdstuk 5.1 'Verkeersgeneratie, -afwikkeling en parkeren'. Bij de berekening is uitgegaan van de maximum verkeersgeneratie, namelijk 280 mvt/etmaal. De resultaten uit de berekening met de NIBM-tool zijn weergegeven in de navolgende tabel.

Tabel 5.7 NIBM-berekening

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2024

Jaar van planrealisatie		2026
Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		280
Aandeel vrachtverkeer		1,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m^3	**0,11**
	PM_{10} in µg/m^3	**0,03**
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m^3		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekenende-mate; geen nader onderzoek nodig		

Uit de berekening met de NIBM-tool volgt dat het project niet in betekende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit. De toename van de concentratie NO2 en PM10 is niet hoger dan 1,2 µg/m³. Hiermee is sprake van een NIBM-project. Nader onderzoek op dit vlak is daarom niet noodzakelijk. Hierdoor is toetsing aan de Rijksomgevingswaarden voor NO2 en PM10 niet nodig. Tevens behoort het projectgebied niet tot een van de aandachtsgebieden, welke genoemd zijn in artikel 5.51, lid 2 van het Bkl. De bouw van een appartementencomplex is geen milieubelastende activiteit, als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Bal, waarover regels zijn gesteld met het oog op het beperken van verontreiniging van de lucht. Het is geen activiteit die relatief veel luchtvervuiling veroorzaakt en over een grotere afstand effect heeft.

5.3.3 Conclusie

Vanuit het omgevingsaspect luchtkwaliteit is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.4 Lichthinder

5.4.1 Toetsingskader

Er zijn diverse locaties met kunstmatige verlichting, waaronder (auto-snel)wegen, woonkernen, industrie- en bedrijventerreinen, glastuinbouwbedrijven en sportterreinen.

Deze verlichting kan verschillende negatieve effecten veroorzaken. Zo kunnen mensen hinder ondervinden wanneer ze zich niet kunnen onttrekken aan het aanwezige kunstlicht, terwijl ze daar wel behoefte aan hebben, bijvoorbeeld om te kunnen rusten of slapen. Licht van objecten langs (rijks)wegen, zoals een reclamezuil, kan ook hinder veroorzaken en daarmee onveilige situaties creëren. Verder kan kunstmatige verlichting in de nacht het gedrag van dieren beïnvloeden, met mogelijke gevolgen zoals desoriëntatie, afstoting of aantrekking, wat kan leiden tot uitputting en sterfte. Kunstmatige verlichting kan ook fungeren als barrière voor dierlijke verplaatsingen. Deze negatieve effecten hebben niet alleen individuele gevolgen maar kunnen ook de instandhoudingsdoelstellingen van bepaalde soorten aantasten. Daarnaast kan kunstmatige verlichting leiden tot horizonvervuiling of het verminderen van de donkerte op grotere afstanden, zoals het zichtbaar zijn van verlichte objecten in een open landschap tot wel 5 à 10 kilometer en boven zee tot maximaal 15 kilometer.

Lichthinder is een thema dat decentrale overheden moeten afwegen. Het Bkl bevat daarom geen Rijksinstructieregels voor lichthinder, met uitzondering van rijksregels voor kunstlicht in de tuinbouw bij kassen, opgenomen in artikel 4.790 van het Bal.

Gemeenten beschikken over verschillende instrumenten om lichthinder te voorkomen. Ze kunnen zelf beslissen of lichthinder, verstoring door licht en horizonvervuiling thema's zijn die moeten worden opgenomen in de gemeentelijke omgevingsvisie. In bepaalde gebieden kan het van belang zijn om deze aspecten op te nemen in de omgevingsvisie, bijvoorbeeld rond lichtgevoelige natuurgebieden, kassengebieden, grootschalige bedrijventerreinen of sportcomplexen. De visie kan beleid bevatten om lichthinder, verstoring of horizonvervuiling tegen te gaan.

Lichthinder is ook een aspect dat wordt meegewogen in het gemeentelijke omgevingsplan, vanuit het oogpunt van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Gemeenten kunnen zelf beslissen of ze regels willen stellen ter voorkoming van lichthinder en verstoring van de natuur in het omgevingsplan. Bij de beoordeling van lichthinder voor mensen maken gemeenten bijvoorbeeld een afweging tussen maatschappelijke belangen (zoals veiligheid op straat of bruikbaarheid van sportvelden) en hinderbeleving.

Voor lichthinder bij sportvelden zijn specifieke regels opgenomen in de 'bruidsschat'. Deze regels zijn niet overgenomen vanuit het Activiteitenbesluit in het Bal. De bruidsschat zorgt ervoor dat deze regels worden opgenomen in de omgevingsplannen van de gemeenten. Gemeenten kunnen deze regels aanpassen en afstemmen op lokale omstandigheden.

Om beleid voor lichthinder uit te werken in instrumenten van de Omgevingswet, zoals de omgevingsvisie en het omgevingsplan, is er een leidraad ontwikkeld ter ondersteuning.

Verder is het mogelijk om maatregelen te nemen om hinder en verstoring door kunstmatige verlichting te voorkomen. Bijvoorbeeld door geen verlichting te gebruiken wanneer dit niet nodig is en er alternatieven beschikbaar zijn. Andere mogelijke maatregelen zijn het afschermen van lichtbronnen, het verlichten met geringe oppervlaktehelderheid, het gebruik van betrekkelijk langgolvig licht, het beperken van de hoeveelheid gebruikte verlichting en het vermijden van risicogebieden zoals natuurgebieden.

5.4.2 Onderzoek

In paragraaf 22.3.22 van het omgevingsplan van de gemeente Lingewaard wordt aandacht besteed aan het thema ‘Bieden van gelegenheid voor het beoefenen van sport in de buitenlucht’. Deze paragraaf richt zich specifiek op situaties waarin sportactiviteiten in de buitenlucht plaatsvinden met het gebruik van terreinverlichting. Hoewel in de huidige situatie er al sprake is van een sportpark met terreinverlichting, zullen in de toekomstige situatie echter nieuwe sportfuncties worden gerealiseerd, waarbij nieuwe terreinverlichting wordt toegepast. Omdat het planvoornemen voorziet in het beoefenen van sport in de buitenlucht met terreinverlichting, wordt hieronder uiteengezet welke regels uit het omgevingsplan van toepassing zijn en hoe hieraan wordt voldaan.

Conform artikel 22.238 van het omgevingsplan dienen ten minste vier weken vóór de aanvang van een activiteit, zoals beschreven in artikel 22.237, de volgende gegevens en bescheiden aan het college van burgemeester en wethouders te worden verstrekt:

a. informatie over de aard en omvang van de activiteit en de aard en omvang van de daarbij behorende processen;
b. gegevens over de indeling van de locatie waarop de activiteit wordt verricht, waarbij het volgende wordt aangegeven:
1. de grenzen van het terrein;
2. de ligging en de indeling van de gebouwen;
c. een situatietekening met een schaal van ten minste 1:10.000 waarop de activiteit is aangegeven en die is voorzien van een noordpijl; en
d. gegevens over de verwachte datum van het begin van de activiteit.

In de toekomstige situatie zal bij de nieuwe sportfuncties gebruik worden gemaakt van moderne verlichtingstechnologie die specifiek is ontworpen om lichthinder tot een minimum te beperken. De toegepaste lampen richten het licht nauwkeurig op de speelvelden, waardoor strooilicht en verblinding voor omwonenden en de omliggende natuur sterk worden gereduceerd.

Daarnaast zullen de normen voor sportveldverlichting en lichthinder, zoals vastgelegd in de NEN-EN 12193 (Licht en verlichting – Sportverlichting), worden gehanteerd. Deze norm specificeert verlichtingsvereisten voor binnen- en buitensportevenementen en houdt rekening met kunstmatige verlichting. De norm biedt richtlijnen voor verlichtingssterktes, uniformiteit, verblindingsbeperking en kleureigenschappen van de lichtbronnen. Alle eisen uit de NEN-EN 12193 worden als minimumeisen beschouwd en zullen worden toegepast bij het ontwerp en de installatie van de nieuwe verlichting.

In overeenstemming met artikel 22.239 van het omgevingsplan zal de terreinverlichting worden uitgeschakeld tussen 23.00 uur en 07.00 uur, tenzij er sportactiviteiten plaatsvinden of onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met uitzonderingen, waaronder:

- Festiviteiten die bij of krachtens een gemeentelijke verordening zijn aangewezen in de betreffende gebieden van de gemeente;
- Andere festiviteiten die plaatsvinden op de locatie van de activiteit, met een maximum van twaalf dagen of dagdelen per kalenderjaar, zoals vastgesteld in de gemeentelijke verordening;
- Activiteiten aangewezen door het college van burgemeester en wethouders, anders dan festiviteiten, waarbij het maximum van twaalf dagen of dagdelen per kalenderjaar eveneens geldt.

In de bijlagen is een verlichtingsplan opgenomen.

5.4.3 Conclusie

Vanuit het omgevingsaspect lichthinder is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.5 Activiteiten en milieuzonering

Met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (artikel 4.2 Omgevingswet) is het van belang dat activiteiten met gebruiksruimte en milieugevoelige activiteiten worden toebedeeld in de fysieke leefomgeving. Dit kan in hoofdzaak op twee manieren:

- Menging van milieugevoelige en milieubelastende functies waar het kan en gewenst is
- Scheiding van milieugevoelige en milieubelastende functies waar het moet

Op deze manier wordt zowel voor ruimte voor bedrijvigheid gezorgd als voor het behoud van bescherming van de woon- en leefomgeving.

5.5.1 Toetsingskader

Activiteiten met gebruiksruimte en bijbehorende regels

Activiteiten met gebruiksruimte verwijzen naar activiteiten die aan specifieke locaties worden toegewezen. De regels voor activiteiten met gebruiksruimte (gebiedsgerichte regels) beogen de gebruiksruimte van een activiteit specifiek te begrenzen, zodat een activiteit op een specifieke locatie kan worden verricht zonder onaanvaardbare gevolgen een ander toegestane activiteit in dat gebied. De regels zijn niet alleen gericht op milieuzaken, maar ook op stedenbouwkundige overwegingen. De term ‘activiteiten met gebruiksruimte’ kan dus ook worden gebruikt voor activiteiten die het milieu belasten, maar niet specifiek zijn aangewezen in het Bal. De term is dus ruimer dan de veelgebruikte term ‘milieubelastende activiteiten’.

Het uitgangspunt is dat alle activiteiten met gebruiksruimte in meer of mindere mate milieu gerelateerde gebruiksruimte nodig hebben en dus belastend kunnen zijn. Overeenkomstig het Bkl is in de handreiking ‘Activiteiten en milieuzonering 2023’ van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) alleen het wonen hiervan uitgezonderd. Dat betekent dat wanneer het om wonen gaat, het niet nodig is om specifiek te kijken naar de impact op het milieu bij het bepalen van de ruimte die voor deze activiteit nodig is.

Handreiking ‘Activiteiten en milieuzonering’ (oktober 2024)
De handreiking ‘Activiteiten en milieuzonering’ van de VNG biedt onder de Omgevingswet een nieuwe systematiek van milieuzonering en vervangt daarmee de publicatie ‘Bedrijven en milieuzonering’ onder de oude wetgeving. De nieuwe systematiek omvat geen koppeling meer van activiteiten aan milieucategorieën per Standaard Bedrijfsindeling code (SBI-code) en de daarbij behorende richtafstanden. In plaats daarvan wordt getoetst aan concrete, juridisch bindende milieuwaarden voor geluid en geur. De systematiek drijft op inwaartse zonering op basis van geluid en geur. Bij de meeste activiteiten is geluid het maatgevende aspect, slechts een enkele activiteit is geurrelevant. De specifieke regels voor geluid en geur in de handreiking ‘Activiteiten en milieuzonering’ gelden aanvullend op de standaard gebiedsgerichte regels in het omgevingsplan van gemeenten.

5.5.2 Onderzoek
In het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties dient onderzocht te worden of er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat bij het projectgebied. Het projectgebied ligt in een ‘gemengd gebied’, gezien er verschillende functies in de omgeving voorkomen, zoals woningen, maatschappelijke voorzieningen, detailhandel en recreatie. Middels een quickscan activiteiten en milieuzonering is onderzocht welke eventuele ‘activiteiten met gebruiksruimte’ zich in de directe omgeving van het projectgebied aan de Notenboomstraat te Haalderen bevinden. Uit de scan volgt dat er in de omgeving van het projectgebied geen milieubelastende activiteiten of activiteiten met gebruiksruimte voorkomen. Deze bevinden zich op ruime afstand, met daartussen meerdere gevoelige functies, zoals woningen, die maatgevend zijn.

Hoewel er in de bestaande situatie al een sportpark aanwezig is en de te realiseren MFA niet dichterbij wordt geplaatst, is uit zorgvuldigheid onderzocht of de nieuwe/toekomstige activiteiten op het terrein van de multifunctionele accommodatie (MFA) voldoende afstand houden van nabijgelegen gevoelige functies, zoals woningen. Om de impact van de activiteiten op het geluidniveau in de omgeving te beoordelen, is een akoestisch onderzoek naar industrielawaai uitgevoerd.

Uit de uitgevoerde berekeningen volgt dat het LAr,LT vanwege de sportvelden als geheel (dus inclusief de beoogde MFA ten hoogste 50 dB(A) bedraagt. De richtwaarden uit de VNG-publicatie voor gemengd gebied alsmede de geluidnormering uit het Omgevingsplan gemeente Lingewaard worden hiermee gerespecteerd. Daarnaast blijkt dat de ontwikkeling van de MFA voor een geluidbijdrage van ten hoogste 48 dB(A) zorgt.

Indien stemgeluid van sportactiviteiten wel wordt meegenomen, bedraagt de geluidbelasting ten hoogste 55 dB(A). Opgemerkt wordt dat het reeds bestaande activiteiten betreft, waaraan de te ontwikkelen MFA slechts een beperkte bijdrage heeft. Overigens treden deze geluidniveaus op tijdens wedstrijddagen (voetbal), waarbij is uitgegaan van 200 toeschouwers. Gezien de hoogst berekende geluidbelasting zal, uitgaande van een gevelgeluidwering bij de woningen van tenminste 20 dB (conform het Besluit bouwwerken leefomgeving), het binnenniveau niet meer dan 35 dB(A) bedragen. Hoewel dus geen primair onderdeel van onderhavig akoestisch onderzoek, zal wat de sportvelden als geheel inclusief menselijk stemgeluid betreft, sprake zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Uit de rekenresultaten volgt dat het maximale geluidniveau LAmax ten hoogste 70 dB(A) etmaalwaarde bedraagt, waarmee wordt voldaan wordt aan de geluidnormering volgens stap 2 uit de VNG-publicatie. De maximale geluidniveaus worden voornamelijk veroorzaakt door het parkeren van personenauto’s op de parkeerplaats. Indien stemgeluid en de sportactiviteiten wel worden meegenomen, bedraagt het maximale geluidniveau LAmax ten hoogste 78 dB(A). Ook hier dient te worden opgemerkt wordt dat het reeds bestaande activiteiten betreft, waaraan de te ontwikkelen MFA slechts een beperkte bijdrage heeft. Overigens betreft het maximale geluidniveaus die naar verwachting alleen in de dagperiode optreden, waardoor geen aanleiding bestaat tot slaapverstoring. Bovendien bedraagt het maximale geluidniveau alleen ter plaatse van de woningen aan de Halden 60a en 62 meer dan 75 dB(A). Het betreft woningen van bouwjaar 2008, waarvan verwacht kan worden dat de gevelgeluidwering circa 25 dB bedraagt, waarmee de geluideisen aangaande het binnenniveau worden gerespecteerd. Uitgaande van de reeds aangehaalde vereiste gevelgeluidwering van minimaal 20 dB, zullen de binnenniveaus in de overige woningen ten hoogste 55 dB(A) bedragen, waarmee ook voor deze woningen te binnengeluidwaarden worden gerespecteerd. Tenslotte dient te worden vermeld dat gemeente, op basis van de instructieregels uit het Bkl, af kan wegen maximale geluidniveaus in de dagperiode uit te sluiten van toetsing, omdat maximale geluidniveaus een relatie hebben met slaapverstoring.

Uit het voorgaande blijkt dat ter plaatse van de omliggende woningen het hoogst berekende LAr,LT 55 dB(A) bedraagt, dit niet verandert door de komst van de MFA en daarmee een aanvaardbaar akoestisch woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd, zodat sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.5.3 Conclusie
Vanuit het omgevingsaspect activiteiten en milieuzonering is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.6 Omgevingsveiligheid
5.6.1 Toetsingskader
Het aspect omgevingsveiligheid heeft betrekking op de mogelijkheden om een brand, ramp of crisis te voorkomen, te beperken en te bestrijden. Het beschermen van personen in gebouwen en op locaties in de omgeving van risicovolle activiteiten is cruciaal. Daarnaast is het beperken van schade aan de fysieke leefomgeving bij een ongeval van een risicovolle activiteit van groot belang. De algemene regels van het Rijk hiervoor zijn vastgelegd in het Bkl en het Bal.

Kwetsbare gebouwen en locaties

In bijlage VI van het Bkl is onderscheid gemaakt in 3 categorieën ‘gebouwen en locaties’ waarvoor de regels bescherming bieden:

1. Zeer kwetsbaar (alleen gebouwen)
2. Kwetsbaar (gebouwen en locaties)
3. Beperkt kwetsbaar (gebouwen en locaties)

Risicobronnen

Risicobronnen zijn activiteiten met externe veiligheidsrisico’s. In bijlage VII van het Bkl zijn activiteiten aangewezen die risicobronnen vormen. Het gaat om de volgende soorten activiteiten:

- activiteiten met gevaarlijke stoffen bij bedrijven. Dit zijn verschillende milieubelastende activiteiten uit het Bal;
- het Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen over weg, water en spoor.
- buisleidingen met gevaarlijke stoffen die zijn aangewezen als milieubelastende activiteit in het Bal;
- windturbines die zijn aangewezen als milieubelastende activiteit in het Bal.

De gemeente moet regels opnemen in het omgevingsplan voor activiteiten die als risicobronnen worden beschouwd om beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en locaties te beschermen tegen externe veiligheidsrisico’s. Deze regels met betrekking tot omgevingsveiligheid zijn van toepassing wanneer de gemeente overweegt nieuwe risicobronnen op haar grondgebied toe te staan, evenals wanneer zij de mogelijkheid overweegt om in de nabijheid van een bestaande risicobron nieuwe gebouwen toe te staan. Sommige risicovolle milieubelastende activiteiten zijn vergunningplichtig. De gemeente heeft ook de mogelijkheid om andere categorieën gebouwen of locaties dan die in bijlage VI staan, vergelijkbare bescherming te bieden, en zelfs bepaalde kwetsbare gebouwen als zeer kwetsbaar te behandelen. De specifieke instructies hiervoor zijn opgenomen in paragraaf 5.1.2 van het Bkl. In het omgevingsplan van de gemeente Lingewaard worden beperkingen met betrekking tot omgevingsveiligheid genoemd, waarbij milieubelastende activiteiten, transportroutes en buisleidingen aan bod komen (artikel 22.39b). Tot op heden zijn er geen specifieke veiligheidsregels vastgesteld met betrekking tot windturbines.

Ook kan een omgevingsvisie van gemeenten en provincies helpen bij het waarborgen van omgevingsveiligheid in het omgevingsplan. Zo staat in de omgevingsvisie van de gemeente Lingewaard dat het bevorderen van veiligheid integraal onderdeel moet zijn van ruimtelijke afwegingen. De veilige leefomgeving bepaalt namelijk mede de kwaliteit van de leefomgeving. Daarbij staan het voorkomen of beperken van risico’s centraal.

Naast de eerder genoemde activiteiten die als risicobronnen worden beschouwd, bevat het Bkl ook instructies voor de volgende risicobronnen:

- opslaan, bewerken en herverpakken van vuurwerk (afdeling 5.1.2.4).
- opslaan en bewerken van ontplofbare stoffen voor civiel gebruik (afdeling 5.1.2.5).
- exploiteren van een IPPC-installatie voor het maken van explosieven (afdeling 5.1.2.5).
- opslaan en bewerken van ontplofbare stoffen voor militair gebruik (afdeling 5.1.2.5 Bkl).

Maatregelen beperking externe veiligheidsrisico’s

Maatregelen ter beperking van externe veiligheidsrisico's zijn vastgelegd in het Bal en omvatten maatregelen die initiatiefnemers van risicovolle milieubelastende activiteiten moeten toepassen. Deze maatregelen gelden voor activiteiten met gevaarlijke stoffen, vuurwerk, ontplofbare stoffen voor militair of civiel gebruik, en windturbines.

Bij verschillende risicovolle activiteiten zijn technische eisen, normen, voorschriften en/of richtlijnen opgenomen, zoals bijvoorbeeld brandwerendheid van gebouwen. Daarnaast zijn voor een groot aantal risicovolle activiteiten vaste afstanden vastgesteld. Deze zijn opgenomen in het Bal of het Bkl. In het Bal zijn deze afstanden van toepassing op activiteiten zonder vergunningplicht met relatief kleine afstanden (zie bijlage VII, onder A, bij het Bkl). De afstanden gelden vanaf het bij de activiteit aangegeven meetpunt tot de begrenzing van de locatie waar de activiteit plaatsvindt. Onder bepaalde voorwaarden gelden de afstanden in plaats daarvan tot beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties in de omgeving. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om de gevel van het gebouw of een andere begrenzing. Deze begrenzingen staan in het Bkl (artikel 5.9). In het Bkl zijn afstanden vastgelegd voor zowel vergunningplichtige als niet-vergunningplichtige activiteiten (bijlage VII, onder B tot en met D). Voor activiteiten in bijlage VII, onder E, moet de afstand voor het plaatsgebonden risico worden berekend. Deze afstanden gelden vanaf het bij de activiteit in bijlage VII aangegeven meetpunt(en) tot beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en locaties in de omgeving. Dezelfde begrenzingen zijn van toepassing in deze gevallen (artikel 5.9 Bkl).

Plaatsgebonden risico

De risico’s voor de omgevingsveiligheid komen tot uitdrukking via het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.
Het plaatsgebonden risico (PR) is de kans per jaar dat één persoon overlijdt door een ongeluk met een gevaarlijke stof. In theorie zou deze persoon zich onafgebroken en onbeschermd op één bepaalde plaats moeten bevinden. Gemeenten moeten in hun omgevingsplan een grenswaarde, ook wel een basisbeschermingsniveau genoemd, voor het plaatsgebonden risico in acht nemen. Dit geldt met name voor zeer kwetsbare gebouwen en kwetsbare gebouwen en locaties. De waarden voor het plaatsgebonden risico worden ruimtelijk vertaald naar afstanden tot gebouwen en locaties. De plaatsgebonden risico's worden op kaarten weergegeven met zogeheten risicocontouren. Gebouwen en locaties die als (zeer) kwetsbaar worden beschouwd, mogen niet binnen de PR-10-6-contour van een activiteit vallen. Het respecteren van de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico betekent dat de gemeente alleen onder voorwaarden die in het Bkl zijn vastgesteld, mag afwijken van deze grenswaarde.

Groepsrisico, aandachtsgebieden en voorschriftengebieden
Het werken met aandachtsgebieden voor externe veiligheidsrisico's is een nieuwe benadering van het groepsrisico onder de Omgevingswet. Het groepsrisico (GR) gaat over de kans per jaar dat tien of meer personen overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen een aandachtsgebied (artikel 5.15, lid 1 Bkl). Aandachtsgebieden zijn gebieden die zichtbaar maken waar mensen binnenshuis, zonder aanvullende maatregelen, onvoldoende beschermd kunnen zijn tegen de gevolgen van ongevallen met gevaarlijke stoffen. Dit betekent dat binnen dat gebied levensbedreigende gevaren voor personen in gebouwen kunnen optreden, zelfs als de kans daarop klein is. Aandachtsgebieden worden vastgelegd in het 'Register Externe Veiligheidsrisico's' en zijn digitaal raadpleegbaar.

Er is een onderscheid tussen drie soorten gevaren: warmtestraling (brand), overdruk (explosie) en concentratie giftige stoffen in de lucht (gifwolk). Hierdoor zijn er ook drie typen aandachtsgebieden (artikel 5.12 Bkl):
1. brandaandachtsgebied
2. explosieaandachtsgebied
3. gifwolkaandachtsgebied

Het bevoegd gezag kan verschillende maatregelen nemen om mensen binnen de aandachtsgebieden te beschermen. Deze maatregelen omvatten onder andere:
- afstand houden tot de risicobron binnen het aandachtsgebied
- aanvullende risicocommunicatie
- overleg met (advies vragen aan) de regionale brandweer
- beperken van personendichtheden in de omgeving van de risicobron
- toegankelijk gebied voor de hulpdiensten (brandweer, ambulance en politie)
- mogelijkheden voor rampbestrijding (bestrijdbaarheid en bluswatervoorzieningen)
- vlucht- en schuilmogelijkheden
- omgevingsmaatregelen
- aanvullende bouwmaatregelen in een voorschriftengebied.

Beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en locaties zijn wel toelaatbaar als de genoemde maatregelen zijn genomen. Dit wordt geregeld met voorschriftengebieden. Een gemeente kan binnen een aandachtsgebied voorschriftengebieden aan te wijzen. Een voorschriftengebied kan een deel van of het gehele aandachtsgebied zijn. De gemeente wijst in dat geval een locatie binnen een (brand- of explosie)aandachtsgebied als (brand- of explosie)voorschriftengebied aan in het omgevingsplan. In dit deel van het aandachtsgebied gelden dan aanvullende bouweisen voor nieuwbouw en vervangende nieuwbouw van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen. Deze aanvullende bouweisen staan in de artikelen 4.90 tot en met 4.96 van paragraaf 4.2.14 van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Ze hebben tot doel om mensen in een gebouw beter te beschermen tegen de effecten van een brand of explosie.

Hierdoor vergroot de gemeente de zelfredzaamheid van mensen, waarbij zelfredzaamheid verwijst naar het vermogen om zichzelf te onttrekken aan een dreigend gevaar zonder daadwerkelijke hulp van hulpverleningsdiensten. Het zelfredzame vermogen van individuen is een cruciale factor om grote calamiteiten bij een incident te voorkomen.

5.6.2 Onderzoek
Er is een quickscan omgevingsveiligheid uitgevoerd om de impact van het planvoornemen op de fysieke leefomgeving te beoordelen en vice versa.

Volgens bijlage VI van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) worden gebouwen met een bijeenkomstfunctie en locaties voor sport, spel of recreatief dagverblijf gezien als kwetsbare gebouwen en locaties. Aangezien het gaat om de ontwikkeling van een multifunctionele accommodatie (MFA), waar alle functies (cultuur, sport en welzijn) bij elkaar worden gegroepeerd, wordt dit beschouwd als een kwetsbare locatie met een kwetsbaar gebouw. Daarom is het noodzakelijk om de externe veiligheidsrisico's te onderzoeken en na te gaan of het projectgebied in een brand-, explosie- of gifwolkaandachtsgebied ligt. Met het planvoornemen is dus geen sprake van de realisatie van een risicovolle activiteit.

De locatie van risicovolle activiteiten met gevaarlijke stoffen, zoals bedrijven, transportroutes, buisleidingen en windturbines, is vastgesteld aan de hand van kaarten uit de 'Atlas Leefomgeving'. In figuur 5.3 is een uitsnede opgenomen van risicobronnen in de omgeving van het projectgebied. Zoals zichtbaar is, ligt het projectgebied niet in een brand-, explosie- of gifwolkaandachtsgebied. Er zijn geen risicovolle activiteiten met gevaarlijke

stoffen in de omgeving van het projectgebied. Ook liggen de transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen op ruime afstand, net als de windturbines. Verder is de dichtstbijzijnde buisleiding op een afstand van circa 670 meter gelegen. buisleidingen. Om die reden is het opstellen van een verantwoording van het groepsrisico niet noodzakelijk.

5.6.3 Conclusie

Vanuit het omgevingsaspect omgevingsveiligheid is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.7 Kabels en leidingen

5.7.1 Toetsingskader

Ondergrondse kabels en leidingen zijn belangrijk voor het transport van data, elektriciteit en stoffen zoals gas en water. Niettemin kunnen sommige ondergrondse leidingen en bovengrondse hoogspanningslijnen een potentieel risico vormen voor de omgeving. De Omgevingswet bevat daarom specifieke regels en instrumenten om dergelijke risico's te voorkomen en te beperken. Zo adviseert het Rijk aan het bevoegd gezag om bij het toelaten van gevoelige gebouwen, zoals woningen, bij bovengrondse

Figuur 5.3 Uitsnede risicokaart met aanduiding projectgebied (bron: Atlas Leefomgeving)

hoogspanningsverbindingen rekening te houden met de magneetvelden[2]. De magneetvelden zijn mogelijk van invloed op de gezondheid van omwonenden.

Voor de regeling omtrent buisleidingen wordt verwezen naar paragraaf 5.6 ‘Omgevingsveiligheid’.

5.7.2 Onderzoek

Aan de hand van de ‘Netkaart’ van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) kan achterhaald worden of het projectgebied zich bevindt in een magneetveldzone van een of meerdere hoogspanningslijnen. Uit deze kaart volgt dat er in het projectgebied geen planologisch relevante kabels en leidingen aanwezig zijn die bescherming behoeven. De dichtstbijzijnde hoogspanningslijn (150 kV-hoogspanningslijn, Nijmegen – Zevenaar (1), FE197_1) bevindt zich op een afstand van ongeveer 600 meter ten noorden van het projectgebied. Uit de Netkaart volgt dat ten aanzien van deze hoogspanningslijn dient te worden uitgegaan van een magneetveldzone van 65 meter aan weerszijden van de hoogspanningslijn. Het projectgebied valt buiten deze magneetveldzone.

5.7.3 Conclusie

Vanuit het omgevingsaspect kabels en leidingen is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.8 Elektromagnetische straling

De Omgevingswet staat voor een goede balans tussen het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving.

5.8.1 Toetsingskader

Elektromagnetische velden

Straling komt overal om ons heen voor. Enerzijds door natuurlijke stralingsbronnen, zoals de zon en anderzijds door kunstmatige, door de mens gemaakte bronnen. Magnetische velden ontstaan bij het transport en het gebruik van elektriciteit/stroom. Voorbeelden van voorzieningen die zorgen voor elektromagnetische velden zijn antennes, hoogspanningslijnen, mobiele telefoons en elektrische apparaten. De kracht van het elektromagnetische veld kan per voorziening verschillen. In het kader van de planologie zijn met name antennes en hoogspanningslijnen van belang, aangezien dit vaste objecten zijn.

In het kader van gezondheid en milieu is het bij nieuwe ontwikkelingen, waar sprake is van gevoelige gebouwen zoals woningen, scholen en kinderopvang, van belang dat er rekening wordt gehouden met magneetvelden. Dergelijke projecten moeten buiten een magneetveldzone komen te liggen. De sterkte van elektromagnetische velden is het grootst dichtbij de bron en neemt af als de afstand tot de bron groter wordt.

Verschillende soorten magneetvelden

Elektriciteit kan met twee verschillende technieken door een kabel worden getransporteerd: met wisselstroom of met gelijkstroom. Wisselstroom wordt gebruikt om elektriciteit over relatief korte afstanden te verplaatsen. Gelijkstroom wordt gebruikt om elektriciteit over langere afstanden te verplaatsen.

Wisselstroom en gelijkstroom veroorzaken verschillende soorten magneetvelden. Een wisselstroom-magneetveld heeft een frequentie van 50 hertz. Een gelijkstroom-magneetveld is statisch, met een frequentie van 0 hertz. Eenvoudiger gezegd: een wisselstroom-magneetveld gaat 50 keer per seconde aan/uit, een gelijkstroom-magneetveld staat constant aan.

Voorzorgsbeleid magneetvelden

Door de minister voor Klimaat en Energie is (samen met de toenmalig minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en in afstemming met de staatssecretaris voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport) op 21 april 2023 een herijkt voorzorgsbeleid aan gemeenten, provincies en netbeheerders gezonden inzake de gezondheidsrisico’s van magneetvelden[3]. Dit advies komt in de plaats van het eerdere advies van de staatssecretaris van VROM uit 2005 over hoogspanningsverbindingen vlakbij gevoelige bestemmingen in verband met gezondheidsrisico's. De kern van het herijkte voorzorgbeleid voor magneetvelden is dat met de netbeheerders is afgesproken dat deze bronmaatregelen gaan treffen om de sterkte en grootte van magneetvelden zo veel mogelijk te beperken. Het beleidsadvies is erop gericht om zoveel als redelijkerwijs mogelijk te voorkomen dat mensen langdurig worden blootgesteld aan magneetvelden die afkomstig zijn van elektriciteitsinfrastructuur en die gemiddeld over een jaar sterker zijn dan 0,4 microtesla[4]. De waarde van 0,4 microtesla geldt als gemiddelde voor een heel jaar. Tijdens dat jaar kan de veldsterkte regelmatig boven en onder de waarde van 0,4 microtesla komen. Het is een waarde uit voorzorg, die alleen van toepassing is bij bovengrondse hoogspanningslijnen.
Daarnaast wordt in het advies geadviseerd om bij een ligging nabij een bovengrondse hoogspanningslijnen een magneetveldzone te berekenen. Op basis van deze berekening kan worden bekeken hoeveel gevoelige

[2] https://iplo.nl/thema/praktijksituaties/hoogspanningsverbinding/toelaten/toelaten-gevoelige-gebouwen/
[3] https://www.kennisplatform.nl/verschil-tussen-limiet-100-microtesla-grens-0-4-microtesla/
[4] https://www.infomil.nl/publish/pages/86406/beleidsadvies_vrom_2005_1.pdf

bestemmingen in de magneetveldzone liggen. Het bevoegd gezag ruimtelijke ordening wordt opgeroepen om een integrale ruimtelijke afweging te maken, waarbij zowel gekeken wordt naar een mogelijke beperking van het aantal gevoelige bestemmingen in de magneetveldzone, als naar andere ruimtelijke aspecten.

AC-magneetvelden (wisselstroom)

In Nederland wordt voor de blootstelling aan magnetische velden bij wisselstroom (AC) van 50 hertz de adviesgrenswaarde van 100 micro-tesla gehanteerd[5]. Deze adviesgrenswaarde is gebaseerd op de aanbeveling van de Europese Unie, waarin een referentieniveau van 100 microtesla voor bescherming van de bevolking is vastgelegd. Deze waarde wordt in Nederland volgens het RIVM op voor het publiek toegankelijke plaatsen nabij het hoogspanningsnet nergens overschreden, ook niet in de buurt van ondergrondse hoogspanningsverbindingen of hoogspanningsstations. De kern van het voorzorgsbeleid is dat nieuwe situaties waarbij kinderen langdurig worden blootgesteld aan magneetvelden van bovengrondse hoogspanningslijnen met een jaargemiddelde hoger dan 0,4 microtesla zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, vermeden moeten worden. Dit komt er op neer dat het advies is om bij nieuwe situaties gevoelige gebouwen (woningen, scholen, crèches en kinderopvangplaatsen) zo veel als redelijkerwijs mogelijk buiten de magneetveldzone van 0,4 microtesla te plaatsen.

DC-magneetvelden (gelijkstroom)

De Nederlandse Rijksoverheid gaat voor magneetvelden bij gelijkstroom (DC) verbindingen uit van een referentiewaarde van 0,4 microtesla zoals vastgelegd in de eerdergenoemde Europese aanbeveling. De blootstellingslimiet van 0,4 microtesla voor DC-magneetvelden is vele malen hoger dan de blootstellingslimiet voor AC-magneetvelden. Wetenschappelijk onderzoek laat geen verband zien tussen blootstelling aan DC-magneetvelden en gezondheidsrisico's. Daarom is er, in tegenstelling tot AC-magneetvelden, geen voorzorgbeleid vanuit de Nederlandse rijksoverheid voor blootstelling aan DC-magneetvelden en is nader onderzoek niet nodig.

5.8.2 Onderzoek

In paragraaf 5.7 'Kabels en leidingen' staat vermeld dat uit een quickscan is gebleken dat het projectgebied zich niet binnen de 0,4 microtesla magneetveldzone van een of meerdere hoogspanningslijnen bevindt. De dichtstbijzijnde hoogspanningslijn ligt op een afstand van circa 600 meter. Hierdoor blijft de blootstelling aan magnetische velden ruim onder de vastgestelde referentieniveauwaarden van 100 microtesla of 0,4 microtesla. De conclusie uit dit onderzoek is dat er geen sprake is van een overschrijding van de referentieniveauwaarden, wat betekent dat er geen aanleiding is voor verdere, diepgaandere onderzoeken naar mogelijke gezondheidseffecten.

5.8.3 Conclusie

Vanuit het omgevingsaspect elektromagnetische straling is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.9 Gezondheid

5.9.1 Toetsingskader

In artikel 1.3 van de Omgevingswet worden de maatschappelijke doelen van de wet uiteengezet, waaronder het bereiken en in stand houden van een gezonde fysieke leefomgeving. Er bestaat landelijk de wens om gezondheid meer integraal en volwaardig te betrekken in het nationale en lokale beleid over de fysieke leefomgeving. De inrichting van de fysieke leefomgeving kan direct bijdragen aan de gezondheid van inwoners. Een gezonde leefomgeving ervaren bewoners namelijk als prettig, nodigt uit tot gezond gedrag en biedt bescherming tegen negatieve omgevingsinvloeden.

Binnen de Omgevingswet hebben decentrale overheden de mogelijkheid om hun eigen gezondheidsambities en regels vast te leggen en uit te werken via instrumenten zoals de omgevingsvisie, omgevingsverordening en programma's. De beleidsambities met betrekking tot gezondheid kunnen sterk variëren per gemeente. Tevens hebben veel gemeenten ervoor gekozen om beleidsneutraal over te gaan naar de Omgevingswet. Dit houdt in dat voornamelijk in de beginfase na de inwerkingtreding van de Omgevingswet, gemeenten nog geen tot weinig beleid zullen hebben met betrekking tot gezondheid. In een later stadium zal het beleid sterk per gemeente verschillen.

In artikel 3.3 van de Omgevingswet staat dat het bevoegd gezag in de omgevingsvisie rekening moet houden met milieubeginselen. Artikel 191 van het 'Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie' kent 4 milieubeginselen:

- het voorzorgsbeginsel
- het beginsel van preventief handelen
- het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron bestreden moeten worden
- het beginsel dat de vervuiler betaalt

In de omgevingsvisie van de gemeente Lingewaard speelt gezondheid een prominente rol. De visie benadrukt dat gezondheid een integraal onderdeel is van alle ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente. Het document stelt dat de inrichting van woon- en werkomgevingen, mobiliteit en gebouwen zowel de bescherming als bevordering van gezondheid kan ondersteunen. Daarom wordt er in de omgevingsvisie steeds meer aandacht besteed aan het creëren van een gezonde leefomgeving, met nadruk op zowel psychische als fysieke gezondheid. Gezondheid wordt in de visie besproken in relatie tot andere relevante aspecten, zoals luchtkwaliteit, af-

[5] https://www.kennisplatform.nl/verschil-tussen-limiet-100-microtesla-grens-0-4-microtesla/

stand tot schadelijke bronnen en gevoelige functies. Specifiek voor publieke ruimtes, zoals sportaccommodaties, wordt in de visie aangegeven dat deze rookvrij moeten zijn om de gezondheid van de gebruikers te waarborgen.

Gezien de centrale rol van het gezondheidsaspect binnen de Omgevingswet, vereist dit aspect een brede motivering. Omgevingsaspecten zoals geluid, luchtkwaliteit, geur en waterkwaliteit zijn nauw verweven met gezondheid. Daarom wordt in deze paragraaf ook verwezen naar andere omgevingsaspecten in deze ruimtelijke motivering.

5.9.2 Onderzoek

Aangezien het planvoornemen de realisatie van een multifunctionele accommodatie (MFA) betreft, waarin functies zoals cultuur, sport en welzijn worden samengebracht, is het van belang om na te gaan hoe dit initiatief bijdraagt aan het bevorderen van de gezondheid van gebruikers en omwonenden. Allereerst dragen de sloop van de verouderde bebouwing en de nieuwbouw bij aan een verbeterde leefomgeving. Tevens worden in de nieuwe bouwplannen diverse klimaatadaptieve en duurzame voorzieningen geïntegreerd, die de gezondheid en het welzijn van de gebruikers bevorderen. De aanwezigheid van ruime, groene buitenruimtes en multifunctionele speel- en sportfaciliteiten op de locatie biedt volop mogelijkheden voor fysieke activiteit en ontspanning. Het heeft een positief effect op de mentale gezondheid. Daarnaast is er sprake van het bevorderen van sociale interactie. Verder wordt de MFA volledig rookvrij, wat een belangrijke maatregel is ter bescherming van de gezondheid van zowel gebruikers als omwonenden. Tot slot zijn er geen bijzondere omstandigheden die ernstige nadelige gevolgen voor de gezondheid zouden kunnen veroorzaken, wat een weigering van de omgevingsvergunning rechtvaardigt. Andere omgevingsaspecten, die nauw verbonden zijn met gezondheid en in deze ruimtelijke motivering aan bod komen, bevestigen dat er geen belemmeringen zijn voor het planvoornemen.

5.9.3 Conclusie

Vanuit het omgevingsaspect gezondheid is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.10 Trilling

5.10.1 Toetsingskader

Trilling kan nadelige gevolgen hebben voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Het kan effect hebben op het welzijn of schade aan gebouwen veroorzaken. De Omgevingswet beschermt daarom (delen van) gebouwen en de mensen die daarin verblijven tegen trillingen van activiteiten. De aanwijzing van trilling gevoelige gebouwen staat in artikel 5.80 Bkl. Hieronder vallen gebouwen met een woonfunctie, onderwijsfunctie, gezondheidszorgfunctie, bijeenkomstfunctie voor kinderopvang met bedgebied en de bijbehorende nevengebruiksfuncties.

Er zijn verschillende soorten trillingen met verschillende bronnen. De Omgevingswet maakt bij de instructieregels over trillinghinder door activiteiten onderscheid tussen:

- Continue trillingen (trillingen die gedurende een lange tijd aanwezig zijn, door bijvoorbeeld machines of druk wegverkeer)
- Herhaald voorkomende trillingen (kortdurende trillingen die periodiek voorkomen, door bijvoorbeeld treinverkeer)

Bronnen van trillingen zijn verkeer over de weg of het spoor, machines in de industrie en bouw- en sloopactiviteiten. Deze bronnen veroorzaken een trilling die voelbaar is in gebouwen. Dit gebeurt bijvoorbeeld via de vloer en de wanden. Trillingen kunnen op grote afstand hinder of schade opleveren.

In beginsel moet binnen een afstand van 100 meter van een treinspoor het risico op trillinghinder worden beoordeeld. In sommige gevallen is het nodig om het onderzoeksgebied uit te breiden tot 250 meter aan weerszijden van het spoor. Hiervan is bijvoorbeeld sprake wanneer er reeds klachten door trillinghinder van het spoor op een grotere afstand dan 100 meter bestaan[6].

Omgevingsvisie

Provincies en gemeenten kunnen lange termijndoelen, ambities en beleidskeuzes voor trillingen vastleggen in een omgevingsvisie. De omgevingsvisie geeft een beschrijving van hoe het onderwerp trillingen doorwerkt in bijvoorbeeld plannen voor een woningbouwproject. Trillingen spelen over het algemeen geen prominente rol in een omgevingsvisie. Dat is wel het geval wanneer in het projectgebied van de omgevingsvisie een spoor aanwezig is of wordt aangelegd. De omgevingsvisie is dan een geschikt instrument om vast te leggen dat bij nieuwbouw vroegtijdig rekening wordt gehouden met hinder door spoortrillingen. In de omgevingsvisie van de gemeente Lingewaard wordt het thema trilling niet specifiek behandeld.

Omgevingsplan

Het aspect trilling is vooral een lokaal probleem. Gemeenten mogen zelf regels stellen over trilling door milieubelastende activiteiten in het omgevingsplan. Hiervoor gelden de instructieregels over (continue en herhaald voorkomende) trillingen door activiteiten op trilling gevoelige gebouwen in het Bkl (paragraaf 5.1.4.4).

De instructieregels voor trillingen door activiteiten gelden voor:

- het op een locatie toelaten van een activiteit en het aanpassen daarvan
- het op een locatie toelaten van een trilling gevoelig gebouw en het aanpassen daarvan

[6] https://iplo.nl/thema/trillingen/trillingen-instrumenten/omgevingsplan/nieuwbouw-langs-spoor/

- een combinatie van beide

Het gaat hierbij om activiteiten die trillingen veroorzaken in een trilling gevoelige ruimte van een trilling gevoelig gebouw in een frequentie van 1 tot 80 Hz.

Er zijn ook activiteiten die uitgezonderd zijn van de instructieregels:
- trilling gevoelige gebouwen op een industrieterrein waarvoor een geluidproductieplafond is ingesteld (artikel 5.79, lid 2, onder a, Bkl)
- de activiteit wonen
- verkeer op wegen, vaarwegen en spoorwegen

Trillingen zijn aanvaardbaar als de standaardwaarden voor continue en herhaald voorkomende trillingen (zie tabel 5.8 en 5.9) uit de artikelen 5.87 en 5.87a van het Bkl worden overgenomen (conform artikel 5.86 Bkl). Volgens artikel 5.87 Bkl dienen continue trillingen in eerste instantie te voldoen aan de in het omgevingsplan opgenomen waarden voor die trillingen, bedoeld onder A1. Indien hieraan wordt voldaan, is er sprake van een acceptabele situatie. Wanneer niet wordt voldaan aan deze waarden, moeten de continue trillingen voldoen aan de in het omgevingsplan opgenomen waarden onder A2 en A3. Hetzelfde geldt voor artikel 5.87a Bkl over de standaardwaarden voor herhaald voorkomende trillingen.

Tabel 5.8 Standaardwaarden voor toelaatbare continue trillingen in trilling gevoelige ruimten (artikel 5.87 Bkl)

Soort	Standaardwaarde	Standaardwaarde
Tijdsperiode	07.00-23.00 uur	23.00-07.00 uur
A1 trillingssterkte V_{max}	0,1	0,1
A2 trillingssterkte V_{max}	0,4	0,2
A3 trillingssterkte V_{per}	0,05	0,05

Tabel 5.9 Standaardwaarden toelaatbare herhaald voorkomende trillingen in trilling gevoelige ruimten (artikel 5.87a Bkl)

Soort	Standaardwaarde	Standaardwaarde
Tijdsperiode	07.00-23.00 uur	23.00-07.00 uur
A1 trillingssterkte V_{max}	0,2	0,2
A2 trillingssterkte V_{max}	0,8	0,4
A3 trillingssterkte V_{per}	0,1	0,1

Artikel 5.88 en 5.89 van het Bkl bieden een mogelijkheid tot afwijking van de waarden, in het geval van bedrijventerreinen of zwaarwegende economische of maatschappelijke belangen.

Verder leiden niet op alle locaties de standaardwaarden voor een activiteit tot het gewenste evenwicht tussen beschermen en benutten. Een gemeente kan dan gemotiveerd, vanuit het oogmerk van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, kiezen voor andere waarden (artikel 5.86, lid 2 Bkl).

In het ‘Omgevingsplan gemeente Lingewaard’ is het aspect trillingen in artikel 22.83 tot en met 22.89 van paragraaf 22.3.5 vermeld. Ook is in artikel 22.18 de specifieke zorgplicht benoemd voor het gebruik van bouwwerken om overlast of hinder door trilling te voorkomen.

5.10.2 Onderzoek

Het planvoornemen maakt een trillinggevoelig gebouw mogelijk, namelijk een MFA met een sportfunctie/bijeenkomstfunctie. Het is van belang dat gebruikers geen hinder ervaren van trilling door de omgeving.

Uit een gedegen analyse is gebleken dat er geen bedrijven zijn gelegen in de nabije omgeving met continue of herhaald voorkomende trillingen door een activiteit, waar het gebouw hinder van kan ervaren. Tevens zijn er al diverse maatgevende woonbestemmingen rondom het projectgebied gelegen. Ook is er geen treinspoor in de directe omgeving van het projectgebied gelegen. Het dichtstbijzijnde spoor ligt op een afstand van circa 1,4 kilometer. Gezien het projectgebied ruim buiten het onderzoeksgebied van 100 meter en 250 meter valt, kan hinder door trillingen van het treinverkeer worden uitgesloten.

Geconcludeerd kan worden dat onderhavig planvoornemen passend is binnen de instructieregels uit de provinciale omgevingsverordening en het gemeentelijke omgevingsplan, en de ambities uit de gemeentelijke omgevingsvisie. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

5.10.3 Conclusie

Vanuit het omgevingsaspect trilling is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.11 Natuur en landschap

5.11.1 Toetsingskader

Met ingang van 1 januari 2024 is de Wet natuurbescherming opgegaan in de Omgevingswet. Binnen het Bkl zijn diverse regels opgenomen ter bescherming van de natuur. Deze regels komen grotendeels overeen met de huidige regelgeving in de Wet natuurbescherming. Het betreft met name voorschriften voor de bescherming van aangewezen Natura 2000-gebieden, regels ter bescherming van plant- en diersoorten (waaronder vogels) en voorschriften met betrekking tot de bescherming van houtopstanden. De regelgeving met betrekking tot gebieds- en soortenbescherming vindt haar oorsprong grotendeels in twee Europese richtlijnen, namelijk de Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en de Habitatrichtlijn (92/43/EEG).

Gebiedsbescherming

In Nederland zijn er specifieke gebieden van groot belang voor flora en fauna, waaronder Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland-gebieden en andere bijzondere natuurgebieden en landschappen. Deze gebieden worden beschermd door verschillende wettelijke instrumenten.

In artikel 5.1, lid 1 van de Omgevingswet staat dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning een Natura 2000-activiteit uit te voeren.

Daarnaast bepaalt lid 2 van hetzelfde artikel dat het eveneens verboden is om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit uit te voeren. Voor beide gevallen geldt dat afwijkende regelingen kunnen zijn opgesteld in het omgevingsplan, de waterschapsverordening, de omgevingsverordening of een ministeriële regeling.

Hoofdstuk 11 van het Bal behandelt de vergunningplicht voor Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten. In dit hoofdstuk zijn tevens de regels voor vergunningsvrije gevallen opgenomen evenals de mogelijkheden tot maatwerk. Indien geen vrijstelling van toepassing is, dient een omgevingsvergunning te worden aangevraagd, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen enkelvoudige en meervoudige aanvragen, afhankelijk van de aard van de activiteit (flora- en fauna-activiteit en/of Natura 2000-activiteit).

Natura 2000-gebieden
De bescherming van Natura 2000-gebieden is gebaseerd op de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit wijst deze gebieden aan via een aanwijzingsbesluit, zoals bepaald in artikel 2.44 van de Omgevingswet. Bovendien stelt hij op basis van artikel 2.43 van de Omgevingswet de instandhoudingsdoelstellingen vast. Nederland beschikt over meer dan 160 Natura 2000-gebieden.

Bij de voorbereiding van een omgevingsplan dienen mogelijke significante effecten als gevolg van projecten, plannen en activiteiten, zowel individueel als in combinatie met andere plannen of projecten, te worden geïdentificeerd en beoordeeld, zoals voorgeschreven in artikel 16.53, lid c, van de Omgevingswet. Een activiteit die potentieel significante nadelige gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied wordt aangeduid als een Natura 2000-activiteit, zoals beschreven in bijlage A van de Omgevingswet. Natura 2000-gebieden hebben externe effecten, wat betekent dat ook ingrepen buiten deze gebieden die verstoring kunnen veroorzaken, moeten worden geëvalueerd op hun impact op soorten en habitats.

Een ruimtelijk plan dat aanzienlijke gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied kan alleen worden goedgekeurd als uit een passende beoordeling blijkt dat het plan de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. Bij verkregen zekerheid kan vergunningverlening plaatsvinden, zoals bepaald in artikel 8.74, lid b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Als er echter geen zekerheid is verkregen, kan het plan toch worden goedgekeurd mits wordt voldaan aan de volgende drie voorwaarden:
1. Alternatieve oplossingen zijn niet voorhanden;
2. Het plan is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard; en
3. De noodzakelijke compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk bewaard blijft.

De criteria voor het beoordelen van de omgevingsvergunning voor Natura 2000-activiteiten worden beschreven in afdeling 8.6 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Deze beoordelingsmaatstaven zijn vastgesteld binnen het aanvullingsspoor Natuur.[7]

Natuurnetwerk Nederland (NNN)
De aanwijzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is geregeld in de Omgevingsverordening, conform artikel 2.44, lid 4 van de Omgevingswet en artikel 7.6, lid 1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Vanuit de Omgevingsverordening draagt de provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd ‘Natuurnetwerk Nederland’. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingszones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met omringende agrarisch gebieden te verbinden. Ook is het gericht op de bescherming, de instandhouding en zo nodig het herstel van een gunstige staat van instandhouding van aanwezige dier- en plantensoorten, typen natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten die van nature in Nederland voorkomen.
Bijna alle aangewezen Natura 2000-gebieden maken del uit van het NNN. Het NNN omvat niet alleen natuurgebieden op land, maar omvat ook alle grote wateren in Nederland, zoals de grote rivieren, het IJsselmeer en de Waddenzee. De provincie wijst in de omgevingsverordening de NNN-gebieden aan.

Activiteiten in deze gebieden mogen alleen plaatsvinden indien ze geen nadelige effecten hebben op de essentiële kenmerken of waarden van het gebied, of als dergelijke effecten kunnen worden voorkomen of verminderd door het implementeren van mitigerende maatregelen.

Bijzondere natuurgebieden en landschappen
Naast de Natura 2000-gebieden heeft de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit de bevoegdheid om bijzondere nationale natuurgebieden aan te wijzen, zoals vastgelegd in artikel 2.44, lid 2 van de Omgevingswet. Daarnaast kan de provincie in de omgevingsverordening specifieke provinciale natuurgebieden en landschappen als bijzonder aanwijzen, conform artikel 2.44, lid 5 van de Omgevingswet.

Soortenbescherming
Onder de Omgevingswet worden tal van dier- en plantensoorten beschermd, met aandacht voor soorten van Europees belang die vallen onder de reikwijdte van de Vogel- en Habitatrichtlijn, evenals bepaalde soorten van nationaal belang. De bescherming van soorten vindt zowel binnen als buiten het NNN plaats. Deze bescherming kan variëren van wet- en re-

[7] ‘Vergunningplicht Natura 2000-activiteit’, aandeslagmetdeomgevingswet.nl

gelgeving tot concrete maatregelen die gericht zijn op het behouden, vestigen of uitbreiden van populaties van verschillende soorten. In overeenstemming met artikel 2.18, lid 1, sub f van de Omgevingswet rust de primaire verantwoordelijkheid hiervoor doorgaans bij de provincies. Niettemin hebben ook decentrale overheden de mogelijkheid actief beleid te voeren, bijvoorbeeld door het opstellen van programma's voor soortenbescherming.

Door de strike formulering van een flora- en fauna-activiteit moet bij vrijwel alle activiteiten in de fysieke leefomgeving worden nagegaan of er specifieke soorten aanwezig zijn en welke soorten dat zijn. Zoals eerder aangegeven, wordt in hoofdstuk 11 van het Bal bepaald wanneer een omgevingsvergunning vereist is.

Stikstof

Stikstofemissie betreft de uitstoot van stikstof, afkomstig van bijvoorbeeld verkeer, energiecentrales en industriële activiteiten. Stikstofdepositie is de neerslag van stikstof op de grond. Met name voor de natuur vormt dit een uitdaging, omdat het de bodem verrijkt met voedingsstoffen, wat nadelig is voor de biodiversiteit in het betreffende gebied. Het behoud van alle planten- en diersoorten vereist zowel voedingsrijke als voedingsarme bodems.

Wanneer een project zich nabij een Natura 2000-gebied bevindt en potentieel significante stikstofuitstoot en -depositie kan veroorzaken, is het verplicht een stikstofberekening uit te voeren (voor de bouw- en/of gebruiksfase) met behulp van het rekeninstrument AERIUS. In artikel 4.15 van de Omgevingsregeling staat deze methode vermeld voor het berekenen van stikstofdepositie bij Natura 2000-activiteiten. Om het project te kunnen uitvoeren, mogen de berekende resultaten niet hoger zijn dan 0,00 mol/ha/j. Wanneer aan deze voorwaarde wordt voldaan, kunnen negatieve significante effecten op het betreffende Natura 2000-gebied op voorhand worden uitgesloten, waardoor het project op basis daarvan kan worden voortgezet.

Houtopstanden

Bomen en bossen vallen onder ‘houtopstanden’ en vervullen belangrijke en unieke functies in de fysieke leefomgeving, zoals het invangen van fijnstof, de opslag van koolstofdioxide, het bergen van water of het verminderen van grote temperatuurschommelingen in stedelijk gebied, en het vormen van een belangrijk leefgebied voor tal van planten en diersoorten. Gezien de langdurige ontwikkelingstijd van bossen is hun bescherming van aanzienlijk belang. De bescherming van houtopstanden is daarom vastgelegd in de Omgevingswet. De regelgeving omtrent de bescherming van houtopstanden is opgenomen in Afdeling 11.3 van het Besluit Activiteiten Leefomgeving (Bal). Conform artikel 11.126 van het Bal is het kappen van houtopstanden onderworpen aan een algemene meldplicht. Daarnaast geldt op basis van artikel 11.129 van het Bal een verplichting tot herbeplanting voor houtopstanden met een oppervlakte van 10 are of meer, evenals voor bomenrijen bestaande uit meer dan 20 bomen, buiten de zogenaamde 'bebouwingscontour houtkap'. De bebouwingscontour houtkap moet worden aangewezen in het omgevingsplan, zoals bepaald in artikel 5.165, lid b van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Bovendien is er een specifieke zorgplicht (artikel 11.116 van het Bal) van toepassing op het kappen van houtopstanden, het herbeplanten van grond, of na het tenietgaan van een houtopstand op andere wijze.

5.11.2 Onderzoek

In het kader van de omgevingsvergunningaanvraag ten behoeve van de realisatie van de MFA, is door middel van een verkennend ecologisch onderzoek (quickscan flora en fauna) een beoordeling gemaakt van de mogelijke effecten die het plan kan hebben op beschermde natuurwaarden. Het onderzoeksrapport is als separate bijlage opgenomen.

Quickscan flora en fauna

Gelet op de potentiële ecologische waarden kan het voorgenomen plan in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid worden uitgevoerd. Hierbij is van belang dat voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden onderstaande in acht wordt genomen:

- Een AERIUS-berekening dient de toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden door de werkzaamheden te berekenen;
- Met betrekking tot de sloop van de bebouwing zijn schadelijke handelingen ten aanzien van het verstoren/verwijderen van nest- of verblijfplaatsen van huismus, steenuil en steenmarter bij de opbergschuur en verblijfplaatsen van een vleermuissoort in alle bebouwing op basis van de quickscan niet uit te sluiten. Vervolgonderzoek gedurende het juiste seizoen dient hieromtrent uitsluitsel te geven;
- Bij de werkzaamheden gaat foerageergebied van de steenuil verloren. Middels een soortgericht onderzoek dient duidelijk te worden of het plangebied onderdeel uitmaakt van een territorium van de steenuil;
- Ten aanzien van vleermuizen dient licht gericht of uitstralend op opgaand groen te worden vermeden, zowel tijdens de werkzaamheden als in de toekomstige situatie;
- Ten aanzien van broedvogels dient, om schadelijke handelingen op voorhand redelijkerwijs te voorkomen, het verwijderen van nestgelegenheid buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd, of een controle moet de aanwezigheid van een broedgeval kunnen uitsluiten;
- In het kader van de zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Vervolgonderzoek naar huismus, steenuil, steenmarter en vleermuizen

Het ecologisch vervolgonderzoek wordt momenteel uitgevoerd. Vooralsnog worden geen belemmeringen verwacht.

Stikstofonderzoek

Uit de quickscan flora en fauna blijkt dat het projectgebied niet binnen de grenzen van een aangewezen Natura 2000-gebied ligt. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de ‘Rijntakken’ op circa 0,7 km. Eventuele effecten

zouden externe factoren betreffen, zoals geluids- en lichttoename en stikstofdepositie. Gezien de afstand tot het projectgebied worden externe effecten door licht, geluid en trillingen uitgesloten.

De beoogde ontwikkeling omvat de realisatie van een MFA, wat een toename van stikstofuitstoot met zich mee kan brengen. Een mogelijke toename van stikstofdepositie op de genoemde Natura 2000-gebieden is niet uit te sluiten. Daarom is een vervolgonderzoek in de vorm van een AERIUS-berekening uitgevoerd voor zowel de sloop-, bouw- als de gebruiksfase. De stikstofnotitie is in de bijlagen opgenomen. De berekeningen tonen aan dat zowel in de gebruiksfase als de aanlegfase de resultaten niet hoger zijn dan 0,00 mol/ha/j. Hierdoor kunnen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofdepositie op voorhand worden uitgesloten.

Het projectgebied valt buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde deel van het NNN bevindt zich op ongeveer 0,7 kilometer ten zuiden van het projectgebied. De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN zullen gezien de afstand niet worden aangetast. Vervolgonderzoek met betrekking tot het NNN wordt daarom niet als noodzakelijk beschouwd.

5.11.3 Conclusie

Vanuit het omgevingsaspect natuur en landschap is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.12 Bodem

5.12.1 Toetsingskader

Het meewegen van de (milieuhygiënische) bodemkwaliteit is onderdeel van een brede afweging over de kwaliteit van de leefomgeving in relatie tot een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Een omgevingsplan bevat daarom in ieder geval waarden voor de toelaatbare kwaliteit van de bodem voor het bouwen van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie. Het gaat daarbij om een gebouw of een deel van een gebouw dat de bodem raakt en waar personen meer dan twee uur per dag aaneengesloten aanwezig zullen zijn. Ook de aangrenzende tuin of perceel maakt hier onderdeel van uit.

Het Bkl bevat instructieregels voor het bouwen van bodemgevoelige gebouwen op bodemgevoelige locaties. Bij het bepalen van de waarden voor de toelaatbare kwaliteit houdt de gemeente rekening met de interventiewaarden voor de verschillende stoffen in de bodem en neemt de gemeente de grenswaarden in acht (artikel 5.89i en 5.89j Bkl). Bij overschrijding van de toelaatbare kwaliteit kan alleen gebouwd worden als de door de gemeente voorgeschreven sanerende of andere beschermende maatregelen worden getroffen (artikel 5.89k en 5.98ka Bkl).

Daarnaast is in het omgevingsplan de landbodem in verband met grondverzet in de bodemfunctieklassen landbouw/natuur, wonen en industrie ingedeeld, rekening houdend met de functie van de locatie (artikel 5.89p Bkl). Ook kunnen in het omgevingsplan bodembeheergebieden zijn aangewezen (artikel 5.89o Bkl).

5.12.2 Onderzoek

De bodemkwaliteit moet geschikt zijn voor de gewenste ontwikkeling. Met het planvoornemen is namelijk sprake van een bodemgevoelig gebouw. Een gebouw met een sportfunctie en een bijeenkomstfunctie en nevengebruiksfuncties daarvan moet altijd op een schone grond gebouwd worden om ervoor te zorgen dat het veilig is om op te verblijven. Voor onderhavig planvoornemen is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. De rapportage is in de bijlagen opgenomen.

Tijdens de veldinspectie op de locatie zijn geen waarnemingen gedaan die wijzen op de aanwezigheid van bodemverontreiniging of bronnen van verontreiniging.

In het opgeboorde bodemmateriaal is plaatselijk (boring 7, dieptetraject 0,2 – 0,5 m-mv) asfalt aangetroffen als bijmenging (zwak asfalt houdend). Verder zijn er zintuiglijk geen bodemvreemde bijmengingen aangetroffen.

Uit de analyseresultaten blijkt dat in de bovengrond en ondergrond geen overschrijding van de interventiewaarde gemeten is. In de bodem zijn geen overschrijdingen van de interventiewaarde vastgesteld. Wel zijn er in de bodem licht verhoogde concentraties aan nikkel, kobalt, PCB en minerale olie aangetoond. Er zijn geen verhoogde concentraties OCB aangetroffen.

Uit de analyseresultaten blijkt dat het grondwater afkomstig uit beide peilbuizen geen van de onderzochte componenten zijn gemeten in een gehalte verhoogd ten opzichte van de signaleringswaarde en de voorkeurswaarde.

De resultaten van dit bodemonderzoek geven geen aanleiding tot het uitvoeren van een nader bodemonderzoek. De milieuhygiënische conditie van de bodem vormt geen belemmering voor de voorgenomen aanleg van tennisvelden en de realisatie van een multifunctionele accommodatie.

In het kader van dit onderzoek is geen asbest in bodem onderzoek conform de NEN 5707 / 5897 verricht naar het voorkomen van asbest in de bodem en op het maaiveld. Op het maaiveld en in de vrijkomende grond zijn visueel geen asbestverdachte materialen aangetroffen. De aangetroffen bijmengingen met asfalt worden niet als asbestverdacht beschouwd. Het voorliggende onderzoek doet echter geen bindende uitspraak over de aan- of afwezigheid van asbest in de bodem binnen de onderzoekslocatie.

Indien er werkzaamheden plaatsvinden, waarbij grond vrijkomt, kan de grond niet zonder meer worden afgevoerd of elders worden toegepast. Ten aanzien van hergebruik van deze grond elders is het Besluit bodem-

kwaliteit in combinatie met de bodemvoorschriften bij milieubelastende activiteiten uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en het omgevingsplan (met bodemkwaliteitskaart) van toepassing.

5.12.3 Conclusie

Vanuit het omgevingsaspect bodem is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.13 Weging van het waterbelang

5.13.1 Toetsingskader

Het omgevingsaspect water vormt een integraal onderdeel van het omgevingsbeleid. Onder de Omgevingswet is het wettelijk verplicht om, in het kader van het Besluit kwaliteit leefomgeving artikel 5.37, lid 1, een 'weging van het waterbelang' uit te voeren bij ruimtelijke plannen, zoals nieuwbouwprojecten. De weging van het waterbelang is een instrument waarmee de waterhuishoudkundige belangen een doorlopende positie krijgen in het ruimtelijke beleid, niet alleen op basis van concrete ontwikkelingen. Middels de weging van waterbelangen dient inzicht te worden geboden in de effecten van het initiatief op afvalwater, grondwater, oppervlaktewater, hemelwater/regenwater en drinkwater. De weging van het waterbelang zorgt er voor dat per initiatief de klimaatbestendigheid van het watersysteem en een water robuuste inrichting van de omgeving vroegtijdig in de planvorming worden betrokken (artikel 5.37 lid 1 van het Bkl). Daarbij is het van belang dat waterbeheerders vroegtijdig worden betrokken bij de planvorming. Ook is het belangrijk dat er op een gestructureerde wijze afstemming tussen het waterschap en de gemeente plaatsvindt, waarbij een constructieve en doorlopende afstemming van belang is.

Naast het vroegtijdig betrekken van de waterbeheerders bij de planvorming kunnen initiatiefnemers online middels de digitale watertoets nagaan of hun project voldoende rekening houdt met de waterbelangen. Uit de digitale watertoets volgt een advies welke wateraspecten relevant zijn voor het project en waarom. Aanvullend op dit advies dient in onderhavige ruimtelijke motivering verantwoording afgelegd te worden over de manier waarop is omgegaan met de inbreng van de waterbeheerders. Dit gebeurt meestal in de 'weging van het waterbelang' van het ruimtelijke project. Dit proces krijgt onder de naam 'weging van waterbelangen' (onder de oude wetgeving bekend als de watertoets) een plaats bij het evenwichtig toedelen van functies aan locaties.

5.13.2 Onderzoek

Zoals eerder aangegeven, valt het projectgebied onder het beheer van waterschap Rivierenland. Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling is een weging van het waterbelang opgesteld. De realisatie van de MFA heeft namelijk mogelijk invloed op de bestaande waterhuishouding. Tevens dient het planvoornemen rekening te houden met het geldend beleid. Het rapport 'weging van het waterbelang' is opgenomen als separate bijlage. Hierna volgt de conclusie.

Het projectgebied is ten behoeve van het o.a. het gebruik als sportvelden in het verleden reeds opgehoogd en ligt grotendeels op 9,9-10,2 m +NAP met plaatselijk ophogingen tot 11,4 m +NAP. De zuidwestelijk gelegen straat Notenboomstraat kent ter hoogte van het projectgebied een maaiveldhoogte van ca. 9,8 m +NAP.

Het projectgebied ligt binnen peilgebied OVB167. Hierbij wordt het oppervlaktewater op een vast peil gehouden van 8,5 m +NAP met een beheermarge van +/- 0,15 meter. Binnen het plangebied wordt de gemiddelde hoogste grondwaterstand verwacht op ca. 9,2 m +NAP. Door het aanhouden van een geadviseerd bouwpeil van 30 cm boven de kruin van de weg (bouwpeil op ca. 10,1 m +NAP of hoger) worden er geen problemen verwacht in verband met grondwater en/of afstromend hemelwater. Door het aanhouden van het geadviseerd bouwpeil wordt voldaan aan de minimale ontwateringsdiepte en de geadviseerde drooglegging van het waterschap.

Bij de nieuwbouw wordt een geheel gescheiden stelsel aangelegd. Door de nieuwbouwplannen zal de vuilwaterhoeveelheid naar verwachting beperkt toenemen. In een latere fase dient door de gemeente bepaald te worden of het bestaand stelsel de toekomstige vuilwaterhoeveelheid kan verwerken. Voor een wijziging aan de rioolaansluiting op het gemeentelijk vuilwaterstelsel dient te zijner tijd een aanvraag ingediend te worden bij de gemeente Lingewaard.

Waterbergingsopgave

Uit tabel 2 van de rapportage van de weging van het waterbelang is af te leiden dat bij de toekomstige situatie de verharding toeneemt met ca. 1.191,9 m². Conform het beleid dient bij nieuwbouw 43,6 mm hemelwater geborgen te worden per m² toename verhard oppervlak (in de vorm van open water) of 66,4 mm in de vorm van kunstmatige voorzieningen. Dit komt overeen met een benodigde bergingsvoorziening van ca. 52 m³ in open water of 79,14 m³ in kunstmatige voorziening. Indien er minder of meer verharding aangelegd wordt, dient voorafgaand aan de vergunningsaanvraag een herberekening van de voorziening plaats te vinden zodat de benodigde waterberging voor de uiteindelijke verharding aangelegd wordt. Hemelwater dient waar mogelijk ter plaatse verwerkt te worden. Door het planvoornemen is er ruimte om een bovengrondse hemelwatervoorziening aan te leggen.

Verwerking hemelwater

Het opgevangen hemelwater is als schoon te beschouwen door o.a. geen gebruik te maken van uitlogende (bouw)materialen. De keuze voor een voorziening is afhankelijk van de eigen voorkeur, optredende GHG, het toekomstige planvoornemen (gewenste terreininvulling en type verharding) en hiermee samenhangend de benodigde bergingscapaciteit. Hemelwater dient waar mogelijk ter plaatse verwerkt te worden. Bij voorkeur vindt hemelwaterberging bovengronds plaats. Hierna zijn enkele mogelijkheden toegelicht voor de inpassing van de benodigde hemelwaterberging.

Open water

Bovengrondse berging kan eenvoudig gerealiseerd worden door de aanleg van een nieuwe sloot of verbreding van een bestaande watergang. Hierbij is de maximaal toelaatbare peilstijging vanaf zomerpeil (0,3 meter)

beschikbaar als waterberging.

Door binnen het plangebied bijkomend wateroppervlak te realiseren, wordt voldaan worden aan de benodigde bergingseis. De insteek is om de aanwezige tertiaire watergang oostelijk te verbreden (zie figuur 5.4 of afbeelding 5 in rapportage voor een betere weergave). Deze opzet is door het waterschap reeds akkoord bevonden.

Figuur 5.4 Voorstel mogelijke inpassing hemelwaterberging

Naast het zoveel mogelijk beperken van gesloten verharding kan aanvullend kan op de nieuwbouw groendak aangelegd worden. Dit wordt niet als reductie op de compensatievoorziening gezien, omdat het slechts neerslag van het eigen oppervlak vasthoudt. Dit oppervlak wordt bij 60 mm waterbergende hoogte wel als onverhard beschouwd. Het oppervlak en m3 waterberging dat hierdoor tijdelijk geborgen wordt, dient aantoonbaar aangegeven te worden bij de vergunningsaanvraag.

Kortom, door de verhardingstoename gescheiden te verwerken en vast te houden op eigen terrein en het voldoen aan de overige aandachtspunten en randvoorwaarden van hoofdstuk 5 van de rapportage, vindt de ontwikkeling hydrologisch neutraal plaats en is geen verhoogd risico op wateroverlast te verwachten. Op het definitieve bouwplan dienen de uiteindelijke DWA- en HWA-stelsels nader opgenomen te zijn met een uitwerking van het toekomstig maaiveldprofiel. Het omliggend terrein dient zo aangelegd te worden dat excessief water kan afstromen naar het nabijgelegen groen of oppervlaktewater zodat wateroverlast bij panden vermeden wordt.

5.13.3 Conclusie

Vanuit het omgevingsaspect weging van het waterbelang is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.14 Archeologie, cultuurhistorie en landschap

5.14.1 Toetsingskader

De Omgevingswet streeft naar een evenwichtige benadering van het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving, met specifieke aandacht voor diverse belangen, waaronder cultureel erfgoed.

Sinds 2016 is de regelgeving met betrekking tot het behoud en beheer van cultureel erfgoed ondergebracht in de Erfgoedwet. Deze wet, in combinatie met de Omgevingswet, biedt een allesomvattende bescherming van het cultureel erfgoed. Provincies en gemeenten moeten in hun omgevingsplannen rekening houden met het belang en behoud van cultureel erfgoed, inclusief werelderfgoed. Dit vereist een grondige inventarisatie en analyse van het erfgoed binnen hun grenzen, gevolgd door het opnemen van een passend beschermingsregime in het omgevingsplan.

In het omgevingsplan van de gemeente Lingewaard is cultureel erfgoed in paragraaf 22.2.6 opgenomen. In artikel 22.22 wordt vermeld dat indien een activiteit betrekking heeft op een oppervlakte van minder dan 100 m², de voorschriften voor het uitvoeren van archeologisch onderzoek in het kader van een omgevingsvergunningaanvraag of de uitvoering van een werk, geen bouwwerk zijnde, of een werkzaamheid, niet van toepassing zijn. In artikel 22.28 worden inperkingen hierop gegeven. Ook wordt in artikel 22.286, lid 2 aangegeven dat bij een aanvraag om een omgevingsvergunning een rapport verstrekt dient te worden waarin de archeologische waarde van de locatie in voldoende mate is vastgesteld.

Cultureel erfgoed bestaat uit vijf elementen[8]:

- Monumenten (gebouwd en aangelegd (groen) cultureel erfgoed)
- Archeologische monumenten
- Stads- en dorpsgezichten
- Cultuurlandschappen
- Roerend en immaterieel erfgoed

Provincies en gemeenten hebben de verantwoordelijkheid om deze elementen te beschermen via hun omgevingsplannen. Een cruciale overweging hierbij is welke elementen van cultureel erfgoed zich binnen hun grenzen of direct daarbuiten bevinden, en welke specifieke elementen men wil (of moet) beschermen. Hierbij dienen de instructieregels in de artikelen 5.130 en 5.131 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en de algemene regels uit hoofdstuk 13 en 14 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) (met betrekking tot rijksmonumenten en werelderfgoed) in acht te worden genomen.

Provincies en gemeenten krijgen hierbij ondersteuning van specialisten van zowel de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) als het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Deze ministeries dragen bij aan de ontwikkeling van de wet en de daarbij behorende regels,

[8] https://www.cultureelerfgoed.nl/binaries/cultureelerfgoed/documenten/publicaties/2020/01/01/handreiking-begrippenkader-cultureel-erfgoed-onder-de-omgevingswet/Handreiking-Begrippenkader-cultureel-erfgoed-onder-Omgevingswet-2022.pdf

zijn betrokken bij het opstellen van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) en leveren kennis en informatie voor andere overheidsinstanties.
De wet- en regelgeving voor het behoud en beheer van cultureel erfgoed en archeologie in Nederland is vastgelegd in het Bkl, Bal, en de provinciale/gemeentelijke omgevingsplannen. Op basis hiervan is het verplicht om bij de afweging van belangen de vijf elementen van cultureel erfgoed in overweging te nemen.

Voor de bescherming van het landschap in Nederland is het Europees landschapsverdrag van toepassing. Dit verdrag erkent de landschappen als integraal onderdeel van de fysieke leefomgeving. Volgens artikel 1.2, lid 1, sub g van de Omgevingswet worden 'landschappen' officieel aangemerkt als onderdeel van de fysieke leefomgeving. Het beleid met betrekking tot landschappen kan worden vastgelegd in een omgevingsvisie door het Rijk, de provincie of de gemeente. Sommige landschapswaarden zijn ook verankerd in instructieregels van het Bkl. Een voorbeeld hiervan is te vinden in artikel 5.129 van het Bkl, waar een instructieregel is opgenomen met betrekking tot het behoud van het uitzicht op de vrije horizon van de zee. Een ander voorbeeld betreft de instructieregel over het cultureel erfgoed, waarbij onder andere de bescherming van cultuurlandschappen wordt benadrukt. Overheden dienen ook rekening te houden met landschappelijke kwaliteit bij het toewijzen van functies aan locaties, zoals bepaald in artikel 2.4 en 4.2 van de Omgevingswet.

5.14.2 Onderzoek

Archeologie

Volgens het bestemmingsplan 'Buitengebied Lingewaard' kent het projectgebied de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 4' (hoge verwachting), 'Waarde – Archeologie 5' (middelmatige verwachting) en 'Waarde – Archeologie 6' (lage verwachting). Dit komt overeen met de Archeologische Beleidskaart van de gemeente Lingewaard. Bij 'Waarde – Archeologie 4' is sprake van een onderzoeksplicht bij bodemingrepen met oppervlakte groter dan 100 m². Bij 'Waarde – Archeologie 5' is sprake van een onderzoeksplicht bij bodemingrepen met oppervlakte groter dan 500 m². Bij 'Waarde – Archeologie 6' is sprake van een onderzoeksplicht bij bodemingrepen met oppervlakte groter dan 2.500 m². Gezien het planvoornemen is archeologisch onderzoek uitgevoerd. De rapportage is als bijlage opgenomen.

Archeologisch bureauonderzoek Notenboomstraat ong. te Haalderen

Op basis van het uitgevoerd bureauonderzoek blijkt dat het plangebied in een dynamisch gebied ligt waarin meerdere archeologische niveaus kunnen voorkomen. Het centrale deel van het plangebied ligt op de stroomgordel van Zandbaal, die actief was in de periode late bronstijd – vroege ijzertijd. Vanaf het moment dat de stroomgordel begon met sedimenteren kan het centrale deel van het plangebied een geschikte vestigingslocatie zijn geweest. In het zuidoostelijk deel van het plangebied zijn fragmenten aardewerk uit de vroege ijzertijd aangetroffen. In de directe omgeving van het plangebied is een vindplaats bekend uit de ijzertijd – Romeinse tijd. Het plangebied zal een hoger gelegen gebied zijn geweest nabij watervoorzieningen en daarmee een aantrekkelijke vestigingslocatie. Op basis hiervan geldt er een hoge verwachting voor de periode neolithicum tot en met vroege middeleeuwen. Ter hoogte van de Zandbaal stroomgordel geldt er een hoge verwachting voor de periode late bronstijd en vroege middeleeuwen. Resten van bewoning uit de periode middeleeuwen – nieuwe tijd worden niet verwacht. Voor deze perioden geldt er een lage verwachting.

Ten tijde van het opstellen van dit rapport is de diepte van de toekomstige bodemverstoring binnen het plangebied niet bekend. Er wordt vooralsnog uitgegaan van een standaard funderingsdiepte van tenminste 0,8 - 1,0 meter beneden maaiveld, dan wel een aanlegdiepte van (kunst)grasvelden met drainage van circa 0,5-0,6 meter beneden maaiveld. Uit archeologische onderzoeken in de nabije omgeving van het plangebied en in het plangebied blijkt dat archeologische resten direct onder de bouwvoor verwacht kunnen worden. De voorgenomen graafwerkzaamheden kunnen een negatieve impact hebben op de potentieel aanwezige archeologische niveaus.

Omwille van het voorgaande wordt een archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk geacht. Dit kan plaatsvinden in de vorm van een verkennend booronderzoek om de intactheid van de bodem en de diepteligging van potentiële archeologische niveaus vast te stellen. Hierbij zal dan ook duidelijk worden of de bodemopbouw onder het ophoogpakket intact of verstoord is. Dit geldt niet voor het centrale deel waar reeds een verkennend booronderzoek is uitgevoerd (figuur 1 van rapportage, gele kader).

Archeologisch boor- en bureauonderzoek Notenboomstraat 60 te Haalderen

Op basis van het uitgevoerde verkennend veldonderzoek door middel van boringen kan worden gesteld dat in het plangebied de natuurlijke afzettingen bestaan uit beddingafzettingen van de Zandbaal stroomgordel die vervolgens zijn afgedekt door komen oeverafzettingen. In de top van de oeverafzettingen is een Bw-horizont aanwezig. Er zijn geen diepgaande verstoring van het bodemprofiel waargenomen. Op basis hiervan kunnen eventueel aanwezige archeologische resten in goede staat aangetroffen worden. Voor het plangebied geldt een hoge verwachting voor de periode late bronstijd – vroege middeleeuwen. Deze wordt op basis van de boringen gehandhaafd. De lage verwachtingen van de andere perioden blijft gehandhaafd als laag. De hoge verwachting voor resten gerelateerd aan de Tweede Wereldoorlog blijft gehandhaafd.

De diepte van de toekomstige bodemverstoring bedraagt ten behoeve van het nieuwe MFA circa 1,9 meter beneden maaiveld. Mogelijk aanwezige archeologische resten worden vanaf 40 centimeter beneden maaiveld verwacht. Omwille hiervan wordt om bovenstaande redenen een archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk geacht voor het hele plangebied bij ingrepen die dieper dan 10 centimeter beneden maaiveld reiken (uitgaande van een buffer van 30 centimeter), dus alle ingrepen onder de bouwvoor. Een vervolgonderzoek dient dan meer inzicht te geven in de aanwezigheid van archeologische resten. Een dergelijk onderzoek dient te worden uitgevoerd tot in het verwachte relevante archeologische niveau

(vegetatiehorizont, tenminste 2,45 meter –mv) aangezien de diepte van de toekomstige verstoring dit niveau zal bereiken.

Dit vervolgonderzoek vindt bij voorkeur in de vorm van een proefsleuvenonderzoek plaats. Hiervoor dient voorafgaand een Programma van Eisen (PvE) ter toetsing te worden voorgelegd aan de bevoegde overheid (gemeente Lingewaard). Tot die tijd mogen binnen het plangebied geen bodemverstorende werkzaamheden plaatsvinden. Het Programma van Eisen wordt op korte termijn opgesteld.

Naast een archeologische verwachting op het aantreffen van resten uit de Tweede Wereldoorlog, geldt ook het risico op het aantreffen van oorlogsgerelateerde, ontplofbare resten (munitie, mijnen, e.d.) uit deze periode. Derhalve dient dit proefsleuvenonderzoek te worden uitgevoerd onder intensieve begeleiding van een CS-OOO gecertificeerd bedrijf. De resultaten van dit onderzoek dienen getoetst te worden door de bevoegde overheid (gemeente Lingewaard), die op basis van het uitgebrachte advies een besluit zal nemen. Het archeologisch proefsleuvenonderzoek wordt als voorwaardelijke verplichting opgenomen om de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit te kunnen verlenen.

Cultuurhistorie

Aan de hand van de ‘Erfgoedmonitor’[9] en de kaarten in Atlas Leefomgeving is bepaald of in en rondom het projectgebied relevante cultuurhistorische waarden aanwezig zijn. Hieruit volgt dat binnen het projectgebied geen sprake is van de aanwezigheid van cultuurhistorische waarden. In de omgeving van het projectgebied zijn ook geen cultuurhistorische elementen gelegen. Met het planvoornemen wordt rekening gehouden met beeldbepalende elementen en de karakteristiek van het gebouw. De te bouwen MFA wordt met zorgvuldigheid ontworpen met extra aandacht voor architectonische uitstraling. Daarbij wordt voldaan aan de eisen gesteld in de Welstandsnota van de gemeente Lingewaard, zoals behandeld in paragraaf 4.5.5.

Landschap

Cultuurhistorische landschappen zijn gebieden met concentraties van samenhangende cultuurhistorische kenmerken en waarden. Het zijn gebieden die representatief zijn voor de agrarische cultuurlandschappen van zand, klei en verdwenen veen, maar ook voor de landschappen gevormd door waterbeheersing en defensie, zoals overlaten en waterlinies[10].

Om uitspraak te kunnen doen met betrekking tot cultuurhistorische landschappen, wordt verwezen naar het landsdekkend datasysteem ‘Cultuurhistorisch GIS’ (CultGIS), dat informatie bevat over historisch-geografische fenomenen. Uit gegevens van CultGIS blijkt dat het projectgebied zich bevindt in een rivierengebied[11]. Op de kaart van CultGIS zijn ook 70 aandachtsgebieden aangewezen. Omdat het projectgebied niet in een dergelijk aandachtsgebied ligt en er al bestaande bebouwing en functies aanwezig zijn, kan worden aangenomen dat het voorgenomen plan geen belemmering vormt voor het bestaande cultuurhistorische landschap.

5.14.3 Conclusie

Vanuit het omgevingsaspect archeologie, cultuurhistorie en landschap is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.15 Mer-beoordeling

5.15.1 Toetsingskader

De milieueffectrapportage is opgenomen in afdeling 16.4 van de Omgevingswet en in hoofdstuk 11 en bijlage V bij het Omgevingsbesluit. Per project dient te worden besloten of er een mer-plicht geldt, of dat er aanvankelijk slechts een mer-beoordeling wordt gevraagd. In bijlage V bij het Omgevingsbesluit staan de projecten en de daarvoor benodigde besluiten waarvoor een mer-beoordelingsplicht of een mer-plicht van kracht zijn.

In kolom 1 zijn de categorieën van projecten aangewezen, waaronder een ‘stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra en parkeerterreinen’ (J11). Voor deze categorie project is een mer-plicht, zoals genoemd in artikel 16.43, eerste lid, aanhef en onder a, niet van toepassing (kolom 2). Echter, bij de aanleg, wijziging of uitbreiding van een ‘stedelijk ontwikkelingsproject’ geldt een mer-beoordelingsplicht (kolom 3). Dit houdt in dat de initiatiefnemer van een project mededeling dient te doen bij het bevoegd gezag. De mededeling is ook wel een aanmeldnotitie en bevat een beschrijving van het project, de locatie en de mogelijke milieueffecten. Het bevoegd gezag beslist op basis daarvan of een mer nodig is. Of daadwerkelijk een mer-beoordelingsplicht geldt, is afhankelijk van of het project onder de benaming ‘stedelijk ontwikkelingsproject’ valt.
Of een project als een stedelijk ontwikkelingsproject wordt beschouwd, hangt af van de specifieke omstandigheden van dat project. Aspecten zoals de aard, omvang, locatie, en omgeving van de ontwikkeling, de toename van bebouwd oppervlak, en het al dan niet plaatsvinden van een functiewijziging spelen hierbij een rol. Dit is niet uitsluitend gebaseerd op de vraag of er (netto) aanzienlijke negatieve milieueffecten kunnen optreden. Het kan variëren per regio of een beoogde ontwikkeling als een stedelijk ontwikkelingsproject wordt aangemerkt.

Onder de Omgevingswet is er sprake van één mer-beoordelingsprocedure. Om te voldoen aan de voorwaarden in afdeling 16.4 Omgevingswet en hoofdstuk 11 en om de bijlage V van het Omgevingsbesluit moet een

[9] https://rce.webgispublisher.nl/?map=RCE%5FErfgoedmonitor#
[10] https://data.overheid.nl/dataset/5630-cultuurhistorische-waardenkaart-2010--cultuurhistorische-landschappen
[11] https://rce.webgispublisher.nl/Viewer.aspx?map=CultGIS

mer-aanmeldnotitie worden opgesteld bij een ‘stedelijk ontwikkelingsproject’.

5.15.2 Onderzoek

Gezien de aard, omvang en locatie van de voorgenomen ontwikkeling kan deze niet als ‘stedelijk ontwikkelingsproject’ worden aangemerkt. Er zijn ook geen andere mer-plichtige of mer-beoordlingsplichtige activiteiten aan de orde. Het opstellen van een mer-aanmeldnotitie is niet benodigd.

5.15.3 Conclusie

Vanuit het omgevingsaspect mer-beoordeling is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Tabel 5.10 Uitsnede bijlage V van het Omgevingsbesluit

	Kolom 1	Kolom 2	Kolom 3	Kolom 4
Nr.	Projecten	Gevallen waarin de mer-plicht geldt (artikel 16.43, eerste lid, aanhef en onder a, van de wet)	Gevallen waarin de mer-beoordelingsplicht geldt (artikel 16.43, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet)	Besluiten als bedoeld in artikel 11.6, derde lid, onder c, van dit besluit
J11	Stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra en de aanleg van parkeerterreinen	Niet van toepassing	Aanleg, wijziging of uitbreiding	Het omgevingsplan

6 Financiële en maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.1 Financieel-economische haalbaarheid

Kostenverhaal houdt de verplichting voor de gemeente in om er in dat geval voor te zorgen dat de kosten, die zij maakt om deze ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken, verhaald worden op de initiatiefnemer.

In artikel 13.13 van de Omgevingswet staat aangegeven dat bij de volgende planologische besluiten het kostenverhaal aan de orde kan zijn:

- Bij het wijzigen van het omgevingsplan
- Bij een omgevingsvergunningaanvraag voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit

Wanneer er sprake is van een van de voorgenoemde besluiten, moet er worden beoordeeld of er sprake is van een bouwactiviteit in de zin van artikel 8.13 van het Omgevingsbesluit. Dit artikel definieert een bouwactiviteit als volgt:

- de bouw van een of meer gebouwen met een woonfunctie;
- de bouw van een of meer hoofdgebouwen anders dan gebouwen met een woonfunctie;
- de uitbreiding van een gebouw met ten minste 1.000 m² bruto-vloeroppervlakte of met een of meer gebouwen met een woonfunctie;
- de bouw van een gebouw dat geen hoofdgebouw als bedoeld onder b is, met ten minste 1.000 m² bruto-vloeroppervlakte;
- de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen met andere gebruiksfuncties dan een woonfunctie tot gebouwen met een woonfunctie, mits het ten minste tien woonfuncties betreft; of
- de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen met andere gebruiksfuncties dan een kantoorfunctie, een winkelfunctie of een bijeenkomstfunctie voor het verstrekken van consumpties voor het gebruik ter plaatse tot gebouwen met een of meer van deze gebruiksfuncties, mits de cumulatieve bruto-vloeroppervlakte van de nieuwe gebruiksfuncties ten minste 1.500 m² bedraagt.

Wanneer van het bovenstaande sprake is, is de gemeente verplicht om kosten te verhalen. Bovenstaande bouwactiviteiten zijn kostenverhaalplichtig. Dit kan op twee manieren:

- Privaatrechtelijk kostenverhaal: in een anterieure of posterieure overeenkomst (afdeling 13.6.2 Omgevingswet)
- Publiekrechtelijk kostenverhaal: kostenverhaalregels in een omgevingsplan, kostenverhaalvoorschriften in een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (afdeling 13.6.3 Omgevingswet)

Het afsluiten van een anterieure of posterieure overeenkomst tussen de initiatiefnemer van de bouwactiviteit en het bevoegd gezag heeft daarbij de voorkeur. Wanneer het niet mogelijk is om een overeenkomst te sluiten, is de publiekrechtelijke weg verplicht. Dat betekent dat het bevoegd gezag dan de kosten op basis van de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit verhaald. Zolang de kostenverhaalbijdrage niet is betaald, is het verboden om de bouwwerkzaamheden uit te voeren.

Slechts in een aantal specifieke gevallen kan (hoeft niet) de gemeente afwijken van het verplichte kostenverhaal (artikel 8.14 Omgevingsbesluit):

a. het totaal van de verschuldigde geldsommen dat op grond van artikel 13.18 van de wet kan worden verhaald, bedraagt minder dan € 10.000,-;
b. er zijn geen verhaalbare kosten als bedoeld in de onderdelen A5 tot en met A9 van bijlage IV1;
c. de verhaalbare kosten alleen de aansluiting van een locatie op de openbare ruimte of de aansluiting op nutsvoorzieningen betreffen.

In dit geval is er sprake van een gezamenlijk initiatief door de gemeente en de initiatiefnemer. Er is geen wettelijke verplichting tot kostenverhaal. Het benodigde budget voor het project is opgenomen in de programmabegroting van de gemeente. De financiële en economische haalbaarheid van het plan is daarmee verzekerd.

6.2 Maatschappelijke verantwoording

6.2.1 Participatie en omgevingsdialoog

Er is een participatietraject doorlopen om een behoefteanalyse voor de nieuwe MFA te kunnen maken. Met een afvaardiging van belanghebbenden zoals stichtingen en sportorganisaties (stuurgroep) is zoveel mogelijk afstemming gezocht om de wensen en de behoeften in de kern Haalderen te inventariseren. Dit traject heeft geresulteerd in een voorlopig Programma van Eisen. Dit PvE wordt samen met de stuurgroep vertaald naar een technisch PvE. Er is structureel overleg gevoerd met de stuurgroep (vertegenwoordiging van alle verenigingen) en een klankbordgroep (vertegenwoordiging aanwonenden). Er is een participatieplan opgesteld. Het participatieplan is in de bijlagen opgenomen.

Tijdens het participatieproces zijn diverse stakeholders betrokken, waaronder inwoners van de gemeente Lingewaard, met name uit Haalderen, direct omwonenden en toekomstige gebruikers van de MFA. Er zijn meerdere bijeenkomsten georganiseerd op 15 januari 2024, 22 januari 2024 en 18 juni 2025. Tijdens deze bijeenkomsten zijn impressies van het ontwerp getoond, zodat belanghebbenden inzicht kregen in de plannen. Deze informatie is ook beschikbaar gesteld via de projectwebsite, waar impressies, rapporten en andere relevante documenten kunnen worden geraadpleegd en gedownload. Een overzicht van de binnengekomen reacties en de bijbehorende antwoorden is opgenomen in de Q&A van de informatieavonden in januari 2024, eveneens te vinden op de website. De reacties richtten zich met name op omgevingsaspecten zoals licht, geluid, groenvoorziening, verkeer en parkeergelegenheid. De gesprekken met toekom-

stige gebruikers en omwonenden hebben bijgedragen aan het verder optimaliseren van het ontwerp. In de bijlagen is het participatieverslag opgenomen, waarin deze terugkoppeling en toelichting nader zijn uitgewerkt.

6.2.2 Vergunningprocedure

Voor de omgevingsvergunningaanvraag voor onderhavige buitenplanse omgevingsplanactiviteit wordt de uitgebreide voorbereidingsprocedure gevolgd. De beslistermijn begint te lopen zodra de aanvraag is ontvangen. Als het bevoegd gezag de beslissing op de aanvraag aanhoudt, begint de termijn te lopen op de dag waarop de aanhouding eindigt.

In de uitgebreide voorbereidingsprocedure bedraagt de beslistermijn in beginsel 6 maanden. Het bevoegd gezag kan deze termijn eenmaal met maximaal 6 weken verlengen. Een omgevingsvergunning die is voorbereid met de uitgebreide voorbereidingsprocedure treedt in werking vanaf de dag na bekendmaking door het bevoegd gezag. Er geldt een uitzondering wanneer de vergunning een activiteit mogelijk maakt die kan leiden tot een onherstelbare verandering van een bestaande situatie, zoals bijvoorbeeld bij kap- of sloopactiviteiten. In dat geval moet het bevoegd gezag expliciet in de omgevingsvergunning opnemen dat deze 4 weken na bekendmaking in werking treedt. Hierdoor krijgen belanghebbenden de kans om een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. In geval van spoedeisende omstandigheden kan het bevoegd gezag afwijken van de termijn van 4 weken.

6.2.3 Bezwaar en beroep

Na de besluitvorming bestaat voor belanghebbenden de mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen. Na het bezwaar is er nog de gelegenheid voor beroep en hoger beroep.

7 Belangenafweging en conclusie

7.1 Evenwichtige toedeling van functies aan locaties

Om te beoordelen of het planvoornemen resulteert in een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, zijn alle relevante aspecten voor de fysieke leefomgeving nauwkeurig onderzocht en afgewogen.

Met name uit hoofdstuk 5 ‘Omgevingsaspecten in de fysieke leefomgeving’ kan worden geconcludeerd dat de beoogde activiteit leidt tot een situatie waarin er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Er heeft een zorgvuldige belangenafweging plaatsgevonden, waarbij doeltreffend verband is gelegd tussen de instrumenten van de Omgevingswet en recent beleid. Er is een duidelijke link gecreëerd tussen de belangen van de initiatiefnemer, de doelen van de gemeente, en de belangen van omwonenden en andere belanghebbenden.

7.2 Conclusie

Op grond van het voorgaande kan geconcludeerd worden dat de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit adequaat gemotiveerd is, en derhalve de omgevingsvergunning verleend kan worden.

SEPARATE BIJLAGEN

Bijlage 1 Plantekeningen

Bijlage 2 Verlichtingsplan

Bijlage 3 Rapport verkeersstudie Haalderen

Bijlage 4 Akoestisch onderzoek industrielawaai/activiteiten MFA

Bijlage 5 Ecologische rapportages

Bijlage 6 Stikstofonderzoek

Bijlage 7 Verkennend bodemonderzoek

Bijlage 8 Weging van het waterbelang

Bijlage 9 Archeologische onderzoeken

Bijlage 10 Participatieplan en participatieverslag

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Amsterdam
Nachtwachtlaan 20
1058 EA Amsterdam
+31 (0)20 506 19 99

‘s-Hertogenbosch
Willemsplein 2
5211 AK ‘s-Hertogenbosch
+31 (0)73 208 91 55

Venlo
Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
+31 (0)77 373 06 01

Info.bro@movares.nl
www.movares.com

movares smart urban engineering